Ainoa suomalainen sanomalehti Canadassa. Ilmestyy kaikkina arkipäivinä. :-: Edullisin lehti ilmoittajille.

TYÖKANSA

The only Finnish newspaper in Canada. Published every week-day. Advantageous paper for advertisers.

Ainoa suomenkielinen sanomalehti Canadassa. Työväestön äänenkannattaja.

NO. 49 — 1913. TORSTAINA, HELMIK 27 p. — THURSDAY, FEB. 27th. VII:S VUOSIKERTA—VOL. VII

U. M. W. A. 18 piirin vuosikokous

Järjestön jäsenluku on kasvanut ja raha-asiat parantuneet huolimatta mitä epäedullisimmista olosuhteista.

Virkailijain vuosiraporteissa käsitellään useita yleisluontoisia tärkeitä asioita.

Meille viimeksi saapuneen District Ledgerin mukaan seuraavassa kerromme vähän laveammalta United Mine Workers of American 18 piirin kymmenennen vuosikokouksen kulkua, joka alkoi Lethbridgessä, Albertassa, t. k. 17 päivänä.

Maanantaiaamuna kello kymmenen piirin presidentti C. Stubbs kutsui kokouksen järjestykseen ja nimitti valtakirjojen tarkastuskomitean. Majuri Hardie tervehti edustajia kaupungin puolesta ja toivoi että kokous ei tekisi sellaisia päätöksiä, joita yleisö ei odota. Presidentti Stubbs kiitti majuria edustajille osottamasta kunniasta että alistui heidät lausumaan tervetulleiksi, jota kunniaa tämä järjestö on vain kerran ennen saanut. Vielä hän antoi majurille luvan käydä kokouksessa, jos niinkuin hän sitä haluaa.

Valtakirjojen tarkastuskomiteassa syntyi erimielisyyttä Fernien edustajan David Reesin kelpoisuudesta sillä perusteella kun hän ei ole kaivostyöläinen. Rees hyväksyttiin edustajaksi, sillä hän ei saanut työtä kaivoksessa oltuansa lakon johtajana. Hän on nyt työssä osuusliikkeessä ja on täysinmaksanut jäsen uniossa.

Veljesedustajia oli Lehbridgen Trades and Labor Councilista, U. M. W. A. kuudennesta piiristä, järjestön päävirastosta ja kymmenennestä piiristä.

Puheenjohtaja nimitti viisi eri komiteaa järjestämään ja suorittamaan esitöitä kokouksen käsittelemistä asioista.

Varapresidentti Jonesin astuttua puheenjohtajan paikalle alkoi vuosiraporttien ja muitten raporttien lukeminen. Raporttinsa lukivat presidentti Stubbs, varapresidentti J. O. Jones, kirjurirahastonhoitaja A. J. Carter ja useat muut edustajat.

Presidentin vuosiraportti.

Piirin presidentti Stubbs vuosiraportissaan loi katsauksen kuluneeseen vuoteen, joka kaikista vaikeuksista huolimatta on piirin historian riemuvuosi. Raportissa laveasti selostettiin työselkkausten syntyä ja vaiheita Bellevuessa, Lillessa, Blairmoressa, Crows Passissa, Colemanissa, Hillcrestissa, Taberissa, Michelissa ja Frankissa.

Lemieuxin asetuksen arvostelu.

Rapolissa sitten arvostellaan Lemieuxin Industrial Disputes Investigation asetusta ja ehdonissa silloinkuin lakiehdotusta käsitellään ja jos suinkin on mahdollista siihen saada lisäyksiä ja täydennyksiä, niin se pitää saattaa pääministerin yleistentöitten ministerin, Rocky Mountainin ja Lethbridgen piirin edustajien huomioon. Myös vuosikokouksen käsittelemät muutosehdotukset olisi jätettävä erikoisen komitean harkittavaksi.

Työläisten palkkoja jätetty maksamatta.

Raportissa sitten osotettiin miten lainsäädäntö on riittämätön turvaamaan työläistä saamaan palkkansa. Järjestömme jäsenillä tässä suhteessa on katkeria kokemuksia Frankissa ja Eureka kaivannolla Taberissa, missä työläiset ovat jätetty palkatta huolimatta siitä, että asiat ovat annettu lakimiehille. Hallitukselle on suositettava että se täydentää ja lisää lainsäädäntöä siten että työläiset saavat palkkansa.

Vanhuuden vakuutus.

Kun nyt alahuoneen komitea Ottawassa kerää todistuksia ja mielipiteitä vanhuuden vakuutuksen lain laatimisen edullisuudesta, niin vuosikokouksen tulisi ilmottaa kantansa kysymyksessä.

District Ledgerin asema.

Raportissa osotetaan että piirin äänenkannattajan taloudellinen asema on yhtenään parantunut, mutta ei voi vielä tulla ominneuvoin toimeen. Stubbs suositteli lehden muuttamista toiseen paikkaan, koska se olisi aineellisessa suhteessa eduksi.

Raportissa kannatetaan läntisten piirien muodostamista yhdeksi Rocky Mountain Association of the United Mine Workers of American piiriksi, johonka tulisi kuulumaan piirit 27, 22, 15, 28 ja 18. Presidentti kehotti valitsemaan edustajan tämän piirin kokoukseen, joka pidetään Great Fallsissa, Montanassa.

U. F. A. ja A. F. L. liittojen suhde.

Vuosiraportissaan Stubbs valitti sitä että United Farmers of Albertan vuosikokouksessa Calgaryssa tammikuulla ei tämän ja Alberta Federation of Labor liittojen yhtymisestä tullut mitään, johon suurinna syynä oli se, ettei U. F. A. kokouksen puheenjohtaja sallinut tasian tulla oikealla tavalla esille. Stubbs on lujasti vakuutettu $139,238.11 ja tuloja on ollut $166,190.68.

Kirjuri-rahastonhoitaja tulee kulkemaan kaikissa paikallisunioissa tarkastamassa niitten kirjanpitoa.

Presidentin raportissa ehdottama erikoiskomitea, joka käsittelee hiilikaivosasetusta, sai kannatusta ja valittiin mainittu komitea.

Tiistain istunto.

Tiistain aamupäivän istunnossa luki District Ledgerin toimittaja ja Albertassa oleva piirin lakimies raporttinsa. Kirjuri Carter luki Alberta Federation of Laborin kirjurilta tulleen kirjelmän, jossa kiitetään hiilen kaivajien järjestöä siitä avusta, jota kaivostyöläisten järjestäminen on tuottanut A. F. L. liitolle.

Passburgin paikallisosasto ehdotti että englanninkieltä taitamattomien keskuudessa harjotettaisiin kasvatustyötä tämän järjestön välityksellä. Asia jätettiin seuraavalle koko liiton yleiselle kokoukselle suosituksella että United Mine Workers Journal julaistaisiin useakielisenä.

Keskiviikon istunto.

Keskiviikon istunnossa tuli keskusteltavaksi piirin virkailijain menettely, kun he eivät myöntäneet avustusta Frankin osaston jäsenille heidän jouduessa puutteeseen kaivantojen sulkemisen takia ja kun työläisille ei maksettu palkkoja. Presidentti Stubbs sanoi ettei sovi virkailijoita tuomita tästä, vaan ennemmin on peruslaki muutettava sellaiseksi että heillä on valta tällaisissakin tapauksissa antaa avustusta, jota valtaa heillä nyt ei ollut.

Hillcrestin edustaja Dudley esitti päätöslauseen ja asianomainen komitea suositteli sitä että vuosikokous hyväksyisi Socialist Party of Canadan ohjelman. Syntyi pitkä keskustelu, jossa jotkut puhujat arvelivat ajan ei vielä olevan kypsä sellaiselle toiminnalle, mutta useat puhujat sitä kannattivat ja lopussa yksimielisesti hyväksyttiin ehdotus. (Kokous siis näyy hyväksyneen Socialist Party of Canadan ohjelman vastoin muutamia päiviä lausumamme otaksumisen, jolloin olimme vakuutettuja että he ovat hyväksyneet Social Democratic Party of Canadan ohjelman).

SUOJELUKSIA VAIN VAADITAAN.

British Columbian hedelmän kasvattajat vaativat tulli- ja muita suojeluksia tuotannolleen.

OTTAWA, Ont., helmik. 23 p. — British Columbian hedelmän kasvattajain yhdistyksen lähetystö on täällä ja tulee huomenna pyytämään hallitukselta, että kohottaa tulli Yhdysvaltain omenilta kolmestatoista sentistä laatikolta kahteenkymmeneen senttiin, mikä on Yhdysvalloissa Canadan omenia vastaan.

Ensimäisen kerran British Columbian omenan kasvattajat ovat joutuneet suurempaan kilpailuun toisten maakuntien tuottajien kanssa ja lännen valtioitten hedelmän kasvattajien kanssa. Aina tähän vuoteen saakka paikalliset markkinat ovat kuluttaneet paikallisen tuotannon, mutta tänä vuonna sadat hedelmätarhat olivat tuottamassa ja sato oli tavattoman suuri, joka saattoi hinnat vastaavassa määrässä alhaalle.

Sama asema vallitsi läntisissä valtioissa Oregonissa, Washingtonissa, Idahossa ja Montanassa ja myös Nova Scotiassa ja yleensä idässä.

British Columbian kasvattajien täytyi kilpailla ja hävitä. Tämän seurauksena oli lähetystön lähettäminen Ottawaan. Muitakin pyyntöjä tullaan hallitukselle esittämään. British Columbian kasvattajat vaativat enemmän suojelusta kuin mitä tulli sallii ja niin he vaativat että tarkastus- ja myyntiasetus täydennetään siten että Yhdysvaltain lähettäjien on merkittävä hedelmänsä ennenkuin ne lähettävät Canadaan. Tätä Tyynen meren rannikon hedelmämiesten pyyntöä tuskin otetaan huomioon.

He myöskin vaativat että omenien lajittelussa tehdään muutos.

Tämän vuoden rahtimaksut ja muut asiaan kuuluvat seikat tuo lähetystö huomenna hallituksen harkittavaksi.

MAANJÄRISTYS.

WELLINGTON, Uusi Seelanti, helmik. 26 p. — Ikäänkuin tykistö olisi ampunut yhteislaukauksen, maanjäristys huojutti tätä kaupunkia tänään kauhuttaen asukkaita ja rikkoen savupiippuja sekä rakennuksia. Ketään ei kuollut, mutta useita loukkaantui kun tiilikiviä, liikekylttejä ja muita esineitä putoili. Järistys oli ankarin mitä koskaan tunnetaan tapahtuneen Uudessa Seelannissa.

Hurjia kapinoita kaikkialla Mexicossa

Kukistuneen hallituksen virkailijoita telotetaan

Huertan hallitus, joka hirmuisilla keinoillaan aikoo kukistaa levottomuudet näyttää olevan voimaton. — Melkein jokaisesta valtiosta saapuu kamalia uutisia entisten kapinallisten ja rosvojoukkojen tuhotöistä, sekä taisteluista.

MEXICO CITY, helmik. 25. — Emilio Madero, äsken murhatun pesidentti Maderon veli, on ammuttu Montereyn puolella tänne saapuneiden vahvistamattomien tietojen mukaan. Kolmenkymmenen-viiden miehen kanssa, mikäli kerrotaan. Madero koetti yhtyä kapinallisiin, jotka ovat vallottaneet Laredon, kun kenraali Trevinon lähettämät hallituksen joukot saavuttivat joukkueen. Kertomuksista ei käy selville josko Madero kaatui taistelussa tai mestattiin.

Maderon ampuminen tapahtui Villadaman ja Bastamenten välillä.

Kun Laredo alueen kapinanjohtaja Gerinome Villareal on kenraali Trevinon puoluelainen, niin hallitus toivoo voivansa sovittaa selkkaukset pian.

mintakeskus on Coahuilan valtio, ovat lukumäärältään lisääntyneet, ei ole yleisesti tiettyä; mutta he ovat toimineet siten, että kulku- ja tietojenvälitysyhteys on katkennut ja Leredon ja San Luis Potosin välinen alue on melkein kokonaan eristynyt.

Etelässä zapatistat jatkavat poltto-, ryöstö- ja hävitystyötään. Ozumaban ja Mexico Cityn välillä tehty hyökkäys selvästi osottaa heidän kantansa uuden hallituksen suhteen. Hyökkääjät lähestyivät junaa väijymällä. Junan täytyi pysähtyä kun kapinalliset olivat polttaneet sillan ja taistelu kesti yli kaksi tuntia.

Eräs zapatistain vaatimuksia, joita heitä edustavat komissioneri esittelivät, oli että kaikki

kuluessa tehneet siellä hävitystyötä tavallista enemmän.

Hallitus kuitenkin uskoo voivansa tehdä rauhan Juan Andrew Almazanin ja Julio Radillon kanssa, jotka ovat huomatuimpia kapinaliikkeen johtajia Guerreron valtiossa, ja tällä tavalla vähentävänsä zapatistain kapinaintoa. Samoin koettaa hallitus käänyttää kapinoitsija Orozcoa armeijoineen ja on tässä tarkotuksessa lähettänyt edustajiaan El Pasoon.

Hallituksen joukkoja äänestystä auttamaan.

VERA CRUZ, Mex., helmik. 26 p. — Hidalgon valtiossa vallitsee suuret levottomuudet. Kuvernööri on hajottanut lainlaatijakunnan ja aikoo toimittaa yleisäänestyksen nähdäkseen josko

Hirveä räjähdys Espanjassa

Noin 200 ihmistä kuollut ja loukkaantunut

Gijonin satamassa, Espanjassa, ovat hallituksen insinöörit koettaneet räjäyttää suurta kalliosärkkää, mutta yritys on epäonnistunut ja päättynyt kauhealla tavalla.

GIJON, Espanja, helmik. 26 p. — Lähes kaksisataa ihmistä kuoli ja loukkaantui eilen kun seitsemäntuhatta naulaa käsittävä lataus mustaa ruutia, jonka hallituksen insinöörit olivat asettaneet ampuakseen suuren kalliosärkän satamassa, räjähti.

Suunnaton paljous kaupungin väestöä oli kokoontunut katsomaan kuinka Gijonin ja Muselnimisen hiilenottosataman välinen kalliosärkkä kukistuu.

Toimenpiteen tarkotuksena oli avata uusi ja suora kulkuväylä näiden kahden, puolentoista mailin päässä toisistaan sijaitsevan, sataman välille. Määrätyllä tunnilla tulilanka sytytettiin ja räjähdys tapahtui. Mutta sensijaan että särkkä olisi kukistunut, satoja tonneja multaa ja kivisoraa syöksyi katsojajoukon päälle kuin tykki-projektilit. Kokonaisia perheitä kaatui. Useita insinöörejä ja kunnallisvirkailijoita sai surmansa. Puoleen päivään mennessä tänään oli kaivettu esille jo 24 ruumista, mutta kuolleiden kokonaisluku lasketaan olevan paljon suurempi.

VIISITOISTA SOTILASPOLIISIA SAANUT SURMANSA.

CALCUTTA, helmik. 26 p. — Viisitoista sotilaspoliisia on kuollut ja kaksikymmentä-kahdeksan haavottunut pitkäaikaisessa ja verisessä taistelussa päämetsästäjien kanssa Assamin Naga alueella.

TYÖLÄISIÄ LOUKKAANTUNUT.

Toinen heistä on suomalainen.

CHRISTY LAKE, Ont., helmik. 22 p. (Perthyn, Ont., kautta) — Murdock kämpältä no. 1 sain juuri sanoman, että siellä on "katissa" (kallionleikkauksessa) loukkaantunut kaksi miestä, joista toinen oli suomalainen ja toinen joko puolalainen tai venäläinen.

Lähemmin en tiedä kuinka onnettomuus on tapahtunut, mutta molemmilta kuuluu mennen vasempi jalka poikki polven alapuolelta. Suomalaisen nimi on Matti Myyryläinen, kotoisin Helsingistä. Mies on ollut tässä maassa vasta muutaman kuukauden ja hänellä on vaimo Suomessa.

Annan lähempiä tietoja toiste.

A. Leino.

DOMINION HALLITUS AVUSTAA TUTKIJAA.

Pohjoisseutujen tutkija Vijalmur Steffunsson tekee retken hallituksen kustannuksella Canadan äärimmäiseen pohjoseen.

OTTAWA, Ont., helmik. 23 p. — Lauantaina hallitus teki virallisen ilmotuksen että manitobalainen tutkija Vijalmur Steffaunsson menee kauas pohjoiseen tutkimusretkelle Canadan viranomaisten turvaamana. Tutkijan ja hallituksen välillä on ollut neuvotteluja useita viikkoja ja ovat ne nyt loppuneet mainitulla tuloksella.

Hän on luopunut sopimuksista National Geographical Societyn ja American Museum of Natual Historyn kanssa ja tekee retken Union Jackin suojeluksen alaisena.

Retken summittainen kulunkiarvio on $75,000.

Suunniteltu retki lähtee Victoriasta, B. C., toukokuulla ja menee Steffanussonin omistamalla laivalla Herschellis saarille, mikä tulee varastoasemaksi ja mistä tehdään retkiä tuntemattomaan sisämaahan. Retki todennäköisesti kestää neljä vuotta.

Useita tarjokkaita on ilmottautunut retkelle, joista valinta tehdään huolellisesti.

VIISITUHATTA SILKKITYÖLÄISTÄ TEHNYT LAKON.

PATERSON, N. J., helmik. 25 p. — Viisituhatta silkinkutojaa ja värjäriä useissa tehtaissa tekivät lakon tänään. Lakkolaisten luvun odotetaan päivän kuluessa lisääntyvän kahteentoista tuhanteen. Lakon julisti Industrial Workers of the World liitto.

Ainoastaan 3 päivää

U. M. W. A. 18 piirin vuosikokous

Järjestön jäsenluku on kasvanut ja raha-asiat parantuneet huolimatta mitä epäedullisimmista olosuhteista.

Virkailijain vuosiraporteissa käsitellään useita yleisluontoisia tärkeitä asioita.

Meille viimeksi saapuneen District Ledgerin mukaan seuraavassa kerromme vähän laveammalta United Mine Workers of American 18 piirin kymmenennen vuosikokouksen kulkua, joka alkoi Lethbridgessä, Albertassa, t. k. 17 päivänä.

Maanantaiaamuna kello kymmenen piirin presidentti C. Stubbs kutsui kokouksen järjestykseen ja nimitti valtakirjojen tarkastuskomitean. Majuri Hardie tervehti edustajia kaupungin puolesta ja toivoi että kokous ei tekisi sellaisia päätöksiä, joita yleisö ei odota. Presidentti Stubbs kiitti majuria edustajille osottamasta kunniasta että alistui heidät lausumaan tervetulleiksi, jota kunniaa tämä järjestö on vain kerran ennen saanut. Vielä hän antoi majurille luvan käydä kokouksessa, jos niinkuin hän sitä haluaa.

Valtakirjojen tarkastuskomiteassa syntyi erimielisyyttä Fernien edustajan David Reesin kelpoisuudesta sillä perusteella kun hän ei ole kaivostyöläinen. Rees hyväksyttiin edustajaksi, sillä hän ei saanut työtä kaivoksessa ollunsa lakon johtajana. Hän on nyt työssä osuusliikkeessä ja on täysinmaksanut jäsen uniossa.

Veljesedustajia oli Lehbridgen Trades and Labor Councilista, U. M. W. A. kuudennesta piiristä, järjestön päävirastosta ja kymmenennestä piiristä.

Puheenjohtaja nimitti viisi eri komiteaa järjestämään ja suorittamaan esitöitä kokouksen käsittelemistä asioista.

Varapresidentti Jonesin astuttua puheenjohtajan paikalle alkoi vuosiraporttien ja muitten raporttien lukeminen. Raporttinsa lukivat presidentti Stubbs, varapresidentti J. O. Jones, kirjurirahastonhoitaja A. J. Carter ja useat muut edustajat.

Presidentin vuosiraportti.

Piirin presidentti Stubbs vuosiraportissaan loi katsauksen kuluneeseen vuoteen, joka kaikista vaikeuksista huolimatta on piirin historian riemuvuosi. Raportissa laveasti selostettiin työselkkausten syntyä ja vaiheita Bellevuessa, Lillessa, Blairmoressa, Crows Passissa, Colemanissa, Hillcrestissa, Taberissa, Michelissa ja Frankissa.

Lemieuxin asetuksen arvostelu.

Rapotissa sitten arvostellaan Lemieuxin Industrial Disputes Investigation asetusta ja ehdotetaan järjestettäväksi vastustus asetusta vastaan, että hallitus siitä poistaisi sopimattomat kohdat tai tykkänään peruuttaisi asetuksen,kun sitä useissa tapauksissa ei sovelluteta työläisten eduksi, kuten on tapahtunut C. P. R. kirjurien lakossa ja Crows Nest Passin kaivostyöläisten lakossa, johon ei sovintolautakuntaa myönnetty.

Albertan hiilikaivosasetus.

Albertan hallituksen nimittämän komitean raportti uuden hiilikaivosasetuksen laatimisesta on nyt hallituksen käsissä ja tulee lainsäätäjäkunnan käsiteltäväksi tällä istuntokaudella. Presidentti ehdottaa että järjestö olisi edustettuna Edmontonissa silloinkuin lakiehdotusta käsitellään ja jos suinkin on mahdollista siihen saada lisäyksiä ja täydennyksiä, niin se pitää saattaa pääministerin yleistentöitten ministerin, Rocky Mountainin ja Lethbridgen piirin edustajien huomioon. Myös vuosikokouksen käsittelemät muutosehdotukset olisi jätettävä erikoisen komitean harkittavaksi.

Työläisten palkkoja jätetty maksamatta.

Raportissa sitten osotettiin miten lainsäädäntö on riittämätön turvaamaan työläistä saamaan palkkansa. Järjestömme jäsenillä tässä suhteessa on katkeria kokemuksia Frankissa ja Eureka kaivannolla Taberissa, missä työläiset ovat jätetty palkatta huolimatta siitä, että asiat ovat annettu lakimiehille. Hallitukselle on suositettava että se täydentää ja lisää lainsäädäntöä siten että työläiset saavat palkkansa.

Vanhuuden vakuutus.

Kun nyt alahuoneen komitea Ottawassa kerää todistuksia ja mielipiteitä vanhuuden vakuutuksen lain laatimisen edullisuudesta, niin vuosikokouksen tulisi ilmottaa kantansa kysymyksessä.

District Ledgerin asema.

Raportissa osotetaan että piirin äänenkannattajan taloudellinen asema on yhtenään parantunut, mutta ei voi vielä tulla ominneuvoin toimeen. Stubbs suositteli lehden muuttamista toiseen paikkaan, koska se olisi aineellisessa suhteessa eduksi.

Raportissa kannatetaan läntisten piirien muodostamista yhdeksi Rocky Mountain Association of the United Mine Workers of American piiriksi, johonka tulisi kuulumaan piirit 27, 22, 15, 28 ja 18. Presidentti kehotti valitsemaan edustajan tämän piirin kokoukseen, joka pidetään Great Fallsissa, Montanassa.

U. F. A. ja A. F. L. liittojen suhde.

Vuosiraportissaan Stubbs valitti sitä että United Farmers of Albertan vuosikokouksessa Calgaryssa tammikuulla ei tämän ja Alberta Federation of Labor liittojen yhtymisestä tullut mitään, johon suurinna syynä oli se, ettei U. F. A. kokouksen puheenjohtaja sallinut tasian tulla oikealla tavalla esille. Stubbs on lujasti vakuutettu siitä että tuo yhtyminen pian tapahtuu, sillä suuri osa maanviljelijöistä täysin käsittää että jos tämän maakunnan työläiset lainsäädännöllistä tietä haluavat saada etuja, heidän on järjestyttävä, koottava yhteen kaikki järjestetty voima.

Kirjuri-rahastonhoitajan raportti.

Kirjuri-rahastonhoitaja A. J. Carterin raportista ilmenee, että piirin raha-asiat ovat nyt hyvällä kannalla. Joulukuun 1 p. v. 1911 piiri oli velassa $56,000, mutta jo nyt kassassa on rahaa $8,578.13. Jäseniuku tammikuun 1 p. v. 1911 oli 5,827 ja v. 1913 tammikuun 1 p. se oli 5,918. Lakkoavustusta on mak- lut $166,190.68.

Kirjuri-rahastonhoitaja tulee kulkemaan kaikissa paikallisunioissa tarkastamassa niitten kirjanpitoa.

Presidentin raportissa ehdottama erikoiskomitea, joka käsittelee hiilikaivosasetusta, sai kannatusta ja valittiin mainittu komitea.

Tiistain istunto.

Tiistain aamupäivän istunnossa luki District Ledgerin toimittaja ja Albertassa oleva piirin lakimies raporttinsa. Kirjuri Carter luki Alberta Federation of Laborin kirjurilta tulleen kirjelmän, jossa kitetään hiilen kaivajien järjestöä siitä avusta, jota kaivostyöläisten järjestäminen on tuottanut A. F. L. liitolle.

Passburgin paikallisosasto ehdotti että englanninkieltä taitamattomien keskuudessa harjotettaisiin kasvatustyötä tämän järjestön välityksellä. Asia jätettiin seuraavalle koko liiton yleiselle kokoukselle suosituksella että United Mine Workers Journal julaistaisiin useakielisenä.

Keskiviikon istunto.

Keskiviikon istunnossa tuli keskusteltavaksi piirin virkailijain menettely, kun he eivät myöntäneet avustusta Frankin osaston jäsenille heidän joutuessa puutteeseen kaivantojen sulkemisen takia ja kun työläisille ei maksettu palkkoja. Presidentti Stubbs sanoi ettei sovi virkailijoita tuomita tästä,vaan tava sellaiseksi että heillä on valta tällaisissakin tapauksissa antaa avustusta, jota valtaa heillä nyt ei ollut.

Hillcrestin edustaja Dudley esitti päätöslauseen ja asianomainen komitea suositteli sitä että vuosikokous hyväksyisi Socialist Party of Canadan ohjelman. Syntyi pitkä keskustelu, jossa jotkut puhujat arvelivat ajan ei vielä olevan kypsä sellaiselle toiminnalle, mutta useat puhujat sitä kannattivat ja lopussa yksimielisesti hyväksyttiin ehdotus. (Kokous siis näyyy hyväksyneen Socialist Party of Canadan ohjelman vastoin muutamia päiviä lausumamme otaksumisen, jolloin olimme vakuutettuja että he ovat hyväksyneet Social Democratic Party of Canadan ohjelman).

SUOJELUKSIA VAIN VAADITAAN.

British Columbian hedelmän kasvattajat vaativat tulli- ja muita suojeluksia tuotannolleen.

OTTAWA, Ont., helmik. 23 p. — British Columbian hedelmän kasvattajain yhdistyksen lähetystö on täällä ja tulee se huomenna pyytämään hallitukselta, että kohottaa tulli Yhdysvaltain omenilta kolmestatoista sentistä laatikolta kahteenkymmeneen senttiin, mikä on Yhdysvalloissa Canadan omenia vastaan.

Ensimäisen kerran British Columbian omenan kasvattajat pailuun toisten maakuntien tuottajien kanssa ja lännen valtioitten hedelmän kasvattajien kanssa. Aina tähän vuoteen saakka paikalliset markkinat ovat kuluttaneet paikallisen tuotannon, mutta tänä vuonna sadat hedelmätarhat olivat tuottamassa ja sato oli tavattoman suuri, joka saattoi hinnat vastaavassa määrässä alhaalle.

Sama asema vallitsi läntisissä valtioissa Oregonissa, Washingtonissa, Idahossa ja Montanassa ja myös Nova Scotiassa ja yleensä idässä.

British Columbian kasvattajien täytyi kilpailla ja hävitä. Tämän seurauksena oli lähetystön lähettäminen Ottawaan. Muitakin pyyntöjä tullaan hallitukselle esittämään. British Columbian kasvattajat vaativat enemmän suojelusta kuin mitä tulli sallii ja niin he vaativat että tarkastus- ja myyntiasetus täydennetään siten että Yhdysvaltain lähettäjien on merkittävä hedelmänsä ennenkuin ne lähettävät Canadaan. Tätä Tyynen meren rannikon hedelmämiesten pyyntöä tuskin otetaan huomioon.

He myöskin vaativat että omenien lajittelussa tehdään muutos.

Tämän vuoden rahtimaksut ja muut asiaan kuuluvat seikat tuo lähetystö huomenna hallituksen harkittavaksi.

MAANJÄRISTYS.

WELLINGTON, Uusi Seelanti, helmik. 26 p. — Ikäänkuin tykistö olisi ampunut yhteislaukauksen, maanjäristys huojutti tätä kaupunkia tänään kauhuttaen asukkaita ja rikkoen savupiippuja sekä rakennuksia. Ketään ei kuollut, mutta useita loukkaantui kun tiilikiviä, liikekylttejä ja muita esineitä putoili. Järistys oli ankarin mitä koskaan tunnetaan tapahtuneen Uudessa Seelannissa.

Hirveä räjähdys Espanjassa

Noin 200 ihmistä kuollut ja loukkaantunut

Gijonin satamassa, Espanjassa, ovat hallituksen insinöörit koettaneet räjäyttää suurta kalliosärkkää, mutta yritys on epäonnistunut ja päättynyt kauhealla tavalla.

GIJON, Espanja, helmik. 26 p. — Lähes kaksisataa ihmistä kuoli ja loukkaantui eilen kun seitsemäntuhatta naulaa käsittävä lataus mustaa ruutia, jonka hallituksen insinöörit olivat asettaneet ampuakseen suuren kalliosärkän satamassa, räjähti.

Suunnaton paljous kaupungin väestöä oli kokoontunut katsomaan kuinka Gijonin ja Muselnimisen hiilenottosataman välinen kalliosärkkä kukistuu.

Toimenpiteen tarkotuksena oli avata uusi ja suora kulkuväylä näiden kahden, puolentoista mailin päässä toisistaan sijaitsevan, sataman välille. Määrätyllä tunnilla tulilanka sytytettiin ja räjähdys tapahtui. Mutta sensijaan että särkkä olisi kukistunut, satoja tonneja multaa ja kivisoraa syöksyi katsojajoukon päälle kuin tykki-projektilit. Kokonaisia perheitä kaatui. Useita insinöörejä ja kunnallisvirkailijoita sai surmansa. Puoleen päivään mennessä tänään oli kaivettu esille jo 24 ruumista, mutta kuolleiden kokonaisluku lasketaan olevan paljon suurempi.

Hurjia kapinoita kaikkialla Mexicossa

Kukistuneen hallituksen virkailijoita telotetaan

Huertan hallitus, joka hirmuisilla keinoillaan aikoo kukistaa levottomuudet näyttää olevan voimaton. — Melkein jokaisesta valtiosta saapuu kamalia uutisia entisten kapinallisten ja rosvojoukkojen tuhotöistä, sekä taisteluista.

MEXICO CITY, helmik. 25.— Emilio Madero, äsken murhatun pesidentti Maderon veli, on ammuttu Montereyn puolella tänne saapuneiden vahvistamattomien tietojen mukaan. Kolmenkymmenen-viiden miehen kanssa, mikäli kerrotaan, Madero koetti yhtyä kapinallisiin, jotka ovat vallottaneet Laredon, kun kenraali Trevinon lähettämät hallituksen joukot saavuttivat joukkueen. Kertomuksista ei käy selville josko Madero kaatui taistelussa tai mestattiin.

Maderon ampuminen tapahtui Villadaman ja Bastamenten välillä.

Kun Laredo alueen kapinanjohtaja Gerinome Villareal on kenraali Trevinon puoluelainen, niin hallitus toivoo voivansa sovittaa selkkaukset pian.

Emilio Madero, veljensä Raoulin kanssa, alkoi muutamia päiviä sitten vastavallankumouksen San Pedrossa, Coahuilan valtiossa, aikoen yhdistää Saltillon tienoilla taistelevat kapinalliset Laredo alueen kapinallisten kanssa.

Rauhantoiveet ovat vähäiset.

Läheisen rauhan toiveet Mexicossa ovat vähäiset. Kapina maan pohjoisosissa yltyy ja hallituksen yritykset päästä sovintoon etelässä temmeltävien kenraali Zpatistan johtamien joukkojen kanssa ovat nähtävästi rauvenneet tyhjiin.

Josko kapinalliset, joiden toimintakeskus on Coahuilan valtio ,ovat lukumäärältään lisääntyneet, ei ole yleisesti tiettyä; mutta he ovat toimineet siten, että kulku- ja tietojenvälitysyhteys on katkennut ja Leredon ja San Luis Potosin välinen alue on melkein kokonaan eristynyt.

Etelässä zapatistat jatkavat poltto-, ryöstö- ja hävitystyötään. Ozumaban ja Mexico Cityn välillä tehty hyökkäys selvästi osottaa heidän kantansa uuden hallituksen suhteen. Hyökkääjät lähestyivät junaa väijymällä. Junan täytyi pysähtyä kun kapinalliset olivat polttaneet sillan ja taistelu kesti yli kaksi tuntia.

Eräs zapatistain vaatimuksia, joita heitä edustavat komissioneri esittelivät, oli että kaikki kapinallisten joukkojen upseerit pääsevät hallituksen vakinaisiin paikkoihin, ilman arvon alennusta. Heistä useat ovat ottaneet itselleen kenraalin arvonimen. Tätä hallitus jyrkästi vastustaa.

Komissionerit lähtivät kertoakseen neuvottelun tulokset päällikölleen ja pian saapui sanoma, että zapatistat jatkavat vallankumoustaistelua.

Hallitus on lähettänyt sotaväkeä etelään Cuernavacan luo, Mexicon Central rautatien varrelle. Siellä korjataan kapinallisten särkemiä ratoja.

Morelos valtiosta saapuneet sanomat kertovat, että kapinalliset ovat viime vuorokauden kuluessa tehneet siellä hävitystyötä tavallista enemmän.

Hallitus kuitenkin uskoo voivansa tehdä rauhan Juan Andrew Almazanin ja Julio Radillon kanssa, jotka ovat huomatuimpia kapinaliikkeen johtajia Guerreron valtiossa, ja tällä tavalla vähentävänsä zapatistain kapinaintoa. Samoin koettaa hallitus käänyttää kapinoitsija Orozcoa armeijoineen ja on tässä tarkotuksessa lähettänyt edustajiaan El Pasoon.

Hallituksen joukkoja äänestystä auttamaan.

VERA CRUZ, Mex., helmik. 26 p. — Hidalgon valtiossa vallitsee suuret levottomuudet. Kuvernööri on hajottanut lainlaatijakunnan ja aikoo toimittaa yleisäänestyksen nähdäkseen josko hänen tulee tunnustaa uusi liittohallitus Mexico Cityssä. Väliaikainen presidentti kenraali Huerta on lähettänyt vahvan sotaväenosaston sinne.

Maderon setä ja entinen kuvernööri

EL PASO, Texas, helmik. 26 p. — Alberta Madero, entisen presidentti Francisco I. Maderon setä, on mestattu Chihuahua kaupungissa tänne saapuneiden vahvistamattomien tietojen mukaan. Kerrotaan myöskin että Abraham Gonsalez, Chihuahuan valtion maderolainen kuvernööri, jota pidettiin vangittuna pääkaupungissa, on mestattu.

VIISITOISTA SOTILASPOLIISIA SAANUT SURMANSA.

CALCUTTA, helmik. 26 p. — Viisitoista sotilaspoliisia on kuollut ja kaksikymmentä-kahdeksan haavottunut pitkäaikaisessa ja verisessä taistelussa päämetsästäjien kanssa Assamin Naga alueella.

TYÖLÄISIÄ LOUKKAANTUNUT.

Toinen heistä on suomalainen.

CHRISTY LAKE, Ont., helmik. 22 p. (Perthyn, Ont., kautta) — Murdock kämpältä no. 1 sain juuri sanoman, että siellä on "katissa" (kallionleikkauksessa) loukkaantunut kaksi miestä, joista toinen oli suomalainen ja toinen joko puolalainen tai venäläinen.

Lähemmin en tiedä kuinka onnettomuus on tapahtunut, mutta molemmilta kuuluu mennen vasempi jalka poikki polven alapuolelta. Suomalaisen nimi on Matti Myyryläinen, kotoisin Helsingistä. Mies on ollut tässä maassa vasta muutaman kuukauden ja hänellä on vaimo Suomessa.

Annan lähempiä tietoja toiste.

A. Leino.

DOMINION HALLITUS AVUSTAA TUTKIJAA.

Pohjoisseutujen tutkija Vijalmur Steffunsson tekee retken hallituksen kustannuksella Canadan äärimmäiseen pohjoseen.

OTTAWA, Ont., helmik. 23 p. — Lauantaina hallitus teki virallisen ilmotuksen että manitobalainen tutkija Vijalmur Steffaunsson menee kauas pohjoiseen tutkimusretkelle Canadan viranomaisten turvaamana. Tutkijan ja hallituksen välillä on ollut neuvotteluja useita viikkoja ja ovat ne nyt loppuneet mainitulla tuloksella.

Hän on luopunut sopimuksista National Geographical Societyn ja American Museum of Natual Historyn kanssa ja tekee retken Union Jackin suojeluksen alaisena.

Retken summittainen kulunkiarvio on $75,000.

Suunniteltu retki lähtee Victoriasta, B. C., toukokuulla ja menee Steffanussonin omistamalla laivalla Herschellis saarille, mikä tulee varastoasemaksi ja mistä tehdään retkiä tuntemattomaan sisämaahan.Retki todennäköisesti kestää neljä vuotta.

Useita tarjokkaita on ilmottautunut retkelle, joista valinta tehdään huolellisesti.

VIISITUHATTA SILKKITYÖLÄISTÄ TEHNYT LAKON.

PATERSON, N. J., helmik. 25 p. — Viisituhatta silkinkutojaa ja värjäriä useissa tehtaissa tekivät lakon tänään. Lakkolaisten luvun odotetaan päivän kuluessa lisääntyvän kahteentoista tuhanteen. Lakon julisti Industrial Workers of the World liitto.

Ainoastaan 3 päivää

jälellä meidän suuresta vuotuisesta helmikuun puhdistusmyynnistä meidän huonekalu- ja muiden kotitarpeiden kaupassa.

$99.00

Me tarjoamme teille 3 huoneen huonekaluston

Superior Furniture Co.

237 Simpson st., Puhelin 990.

TYOKANSA,

atnoa suomalainen lehti Canadassa työväestön äänenkannattaja, ilmestyy joka päivä, paits ei sunnuntaina ja laillisina juhlapäivinä.

TOIMITUS JA KONTTORI
316 Bay Street
Postiosote
Port Arthur. Box 516, Ontario, Canada
Puhelimet:
Konttori .... 402 North
Toimitus .... 402h "

Toimittajat:
M. Hahl — L. Mollanen
Yrjö Mäkelä — K. Aine
Yrjö Halonen.

Liikkeenhoitaja (Manager)
John Oravainen.

TILAUSHINNAT
Canadaan ja Yhdysvaltoihin:

Vuosi	$3.50
Puoli vuotta	1.75
Kolme kuukautta	1.00

Suomeen ja muualle ulkomaille:

Vuosi	$4.50
Puoli vuotta	2.25
Kolme kuukautta	1.50

Ilmoitushinnat: 40 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmoituksista huntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä.

Halutaantiedot ja nimenmuuttoilmoitukset 40c. kerta, 75c. kolmelta kerralta; naimailmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kolmelta kerralta; avioliittoilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 kahdelta kerralta; syntymäilmoitukset 50c. kerta, $1.00 kahdelta kerralta.

ASIAMIEHILLE JA TILAAJILLE.
Asiamiesten ja tilaajien on muistettava että lehti alkaa saapumaan tilaajille viikon p. ästä siitä kun tilaus on konttoriin saapunut.

Tyokansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada devoted to the interests of working people. and published every day, except Sunday and statutory holidays, by THE FINNISH PUBLISHING CO., LIMITED. Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
316 Bay Street. P. O. Box 516
'Phones
Office .... 402 North
Editor .... 402k North

Advertising rates: 40 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements Local advertisements 10 cents a line.

Extended the statutory postal privileges to the 9th day of April 1912.

— "Kyllähän se hyvä olisi näitä oloja parantaa, mutta —" Ei mitään "mutta", jos se on hyvä niin ryhdy parantamaan, se on, taistelemaan nykyisiä oloja vastaan, niin "muttat" selviävät.

— Kansan enemmistön tiedottomuus on valtakirja ,jolla kapitalismi aina yhä uudestaan ja uudestaan nousee valtiolliseen valtaan ja pysyy vallassa ja riistäjän asemassa.

— Moni työläinen luulee, että silloin on kaikki tehty, kun on lunastettu yhdistyksen jäsenkirja. Tämä on väärä luulo, sillä jäsenkirja sisältää työläiselle, että hänen tulee hankkia järjestymiseen vastaavasti tietoja, että hänen tulee hankkia henkisiäkin taisteluaseita taistellakseen kunnollisesti elämisen oikeuden puolesta.

— Väitetään Yhdysvalloissa nyt juuri paraillaankin olevan kymmenen miljoonaa ihmistä nälässä, se tahtoo sanoa, huonosti ravittuja. Mutta sitä vastaan on pieni riistäjäin armeija, joiden jokaisen vuotuisilla menoilla voitaisiin elättää sato- ja jopa tuhansiakin perheitä.

— Edmondonin, Alta., sairashuoneen sairaanhoitajat uhkaavat mennä lakkoon,jos heiltä ei poisteta eräitä tehtäviä jotka eivät kuulu sairaanhoitajille ja jos heidän palkkaansa ei ylennetä kahdestakymmenestaviidestä kolmeenkymmeneen dollariin kuukaudessa. Tämä järjestelmä ulottaa "niskoittelun" hyväntekeväisyyden omalle alueellekin.

— Calgarylaiset Frank Uth ja George Fuller ovat aikeissa perustaa työväenlehtien uutis-

niin pelkäävät tunnustaa jopa suurinta köyhyyttäkin — eivät tahdo olla "sosialisteja". Tällaisille syöttävät vanhoilliset kapitalistien kätyrit, mustinta pajuköyttä, sillä he tietävät näillä raukoilla olevan lapsen mielen, joka uskoo heidän valheisiinsa. — Tällaisten veikkojen keskuuteen täytyy jokaisen sosialistin tunkeutua ja vähitellen voittaa maaperää. Heille tulee todistaa, että työläinen ei voi pelastua sorrosta "omin voimin", van yhteisvoimin sosialismin avulla.

NAISTEN ÄÄNIOIKEUS BRITISH COLUMBIASSA.

Sosialistien edustaja British Columbian lainlaatijakunnassa, J. W. T. Place, on huomauttanut herroja lainlaatijoita naisten äänioikeusanomuksesta joka pitäisi tulla esille piakkoin. British Columbian naiset ovat jättäneet kymmenen tuhannen ihmisen allekirjoittaman anomuksen pääministeri McBridelle samasta asiasta ja toivovat että naisten äänioikeuskysymys otetaan vielä tällä istuntokaudella käsiteltäväksi lainlaatijakunnassa.

SAA NÄHDÄ PAINAAKO KANSAN ÄÄNI.

Monissa paikoissa itä-Canadassa on pidetty kokouksia, joissa on pantu hyvin perusteltuja vastalauseita niiden tuomioiden johdosta, joita on annettu Poreupinen lakkolaisille. Myöskin on kokouksissa laadittu ponsia ja anomuksia, joilla vaaditaan oikeusministerin vapauttamaan kuudeksi kuukaudeksi laittomasti tuomitut lakkolaiset. Lähetystöjä on myöskin käynyt Ontarion pääministerin Whitneyn ja hallituksen päälakimiehen Foyn puheilla Ei kannata ollenkaan toivoa että hallitus vapauttaisi syyttömästi tuomitut ja siten rikkoisi herrojansa kapitalisteja vastaan, mutta onhan anomuksista ja puheillakäynti-komiteoista se hyöty että hallitus taaskin pakoitetaan julkisesti osottamaan ettei se ole olemassa työläisten oikeuksien suojelemista varten. Kansan ääni painaa hallituksen korvissa niin kovin vähän silloin kun on kysymyksessä vain järjestyneen työväestön, pienen vähemmistön, ääni.

EMME TOKI TARVITSE OSTAA JALOKIVIÄ.

Näinä kalliina elinkustannustannusten aikoina on herättänyt aivan erikoista huomiota englantilaisten kulta- ja jalokivikapitalistien saamat liikevoitot. Niistä puhutaan finanssilehdissä aivan silmiinpistävällä kateudella. Keskiluokan etuja valvovat lehdet ruikuttelevat, että ilmankos toiset ihmiset tuntevat korkeiden elinkustannusten painon niin raskaana, kun yksi osa liikemailman miehistä saavat sellaisia voitto-osuuksia kuin englantilaiset kapitalistit, joiden pääoma on sijoitettu Transvaalin kulta- ja jalokivikaivoksiin. Ja ovatkin nuo voitot vähän poikkeavia tavallisista ryöstöpaloista. Premier Diamond Mining Company osakkeenomistajille jaetaan tässä kuussa liikevoitto, joka on — 350 % (sanoo kolmesataaviisikymmentä prosenttia) maksetulle pääomalle Tästä "hyvänpuoleisesta" liikevoitosta kiukustuneina — kun se ei tule omaan pussiin — ovat amerikalaiset jalokivien "kuluttajat"

neen hallituksen asettaman komitean enemmistö antoi lausunnon ,että kaivostyöläisten vaatimus viidenkymmenen sentin palkankorotuksesta ei ole oikeudenmukainen. Samalla mainitsimme myöskin että kaivosmiesten vaatimusta oli perustellu kohoavilla elinkustannuksilla ja lisääntyneellä tuotannolla. Hallituksen asettaman komitean enemmistön raportissa väitettiin kuitenkin että elämän kustannukset eivät ole sanottavasti kohonneet viimeisinä parina vuotena ja että kaivosten tuotanto ei ole lisääntynyt. Nyt kuitenkin julaistaan British Columbian . maakuntahallituksen kaivostoimiston kertomus, josta selviää että hallituksen tutkijakomitean enemmistön raportti oli kokonaan valheellinen, ja se oli tehty valheelliseksi tahallisesti, sillä herrat tutkijakomitean jäsenet kyllä tiesivät jo silloin kaivosmiesten väitteen tuotannon suuresta lisääntymisestä olevan totta. Julaistusta virallisesta kertomuksesta selviää että British Columbian mineraalikaivokset tuottivat viimevuotena 32,606,000 dollarin arvosta, joka on 9,106,928 dollaria enemmän kuin vuotena 1911. Tuotanto siis oli kasvanut viimevuoden aikana enemmällä kuin neljännesosalla, ja sitä sanotaan hallituksen kertomuksessa kerkeimmaksi ennätykseksi British Columbian kaivosten historiassa. Mutta tietenkään Dominion hallituksen nimittämän tutkijakomitean kapitalisteja puolustaneet jäsenet eivät edes häpeä, jos heille joku sanoisi että ovat aivan tietensä vääristelleet asioita antamassansa raportissa — he tietysti sanovat häikäilemättä olevansa valmiit puolustamaan palkkojen kohottamista silloin kuin se kannattaa, kun "työn ja pääoman edut sopivat yhteen." Ja näinhän ne sopivat, kuten kerrotussakin tapauksessa.

Onko eroa?

Vaikkakin työläisluokan vapausliike, sosialismi nykypäivinämme on vallannut yhä suurempia ja suurempia joukkoja taisteluun työn ja päoman välisen nurinkurisen jakotavan poistamiseksi, niin kaikesta tästä yhteiskunnallisesta mullistavasta liikkeestä huolimatta kuulee ajatusten ilmaisuja ,joiden suhteen niiden lausujatkaan eivät ole tolkulla — tuskin sinne tai tänne käsin, kunhan häntä vaan on jonnekin käsin olevinaan. Yksi tämänlainen tolkuton ajatusten ilmaisu huomattavan useasti saadaan nähdä ja kuulla sanomalehdistön suhteen, nimittäin: kansan etukysymysten hyödyn tai vahingon kannalta katsottuna. Onhan yleensä tunnettua se eittämätön tosiasia, että sanomalehdistö on voimakkain vaikutin, kaikkiin yhteiskunnallisiin, yleisiin, jopa yksityistäkin laatua olevin asioihin nähden suitsittamaan yleisen mielipiteen, joko työn tai pääoman etujen mukaiseen suuntaan. Jos kukaan, niin pääoma, työntuloksia vallitseva luokka jo ammoisista painetun sanan ajoista asti on tämän seikan oivaltanut tärkeistä tärkeimmäksi, lukemattomissa valtansa eri laajentamisen muodoissa painetun sanan tärkeyden toteuttanut. Tänäkin päivänä, jos milloinkaan

kan suuhun. Kuuluisaksi tulleen rautaisen Bismarkin Saksan valtiokanslerin poikkeuslakien aika oli voimassa v:lta 1878—1890, jotka 12 vuotta olivat oikeata tulikatseen aikaa järjestyneelle työväestölle saada äänensä kuuluville. Tämä jos mikään, sai Europan työväen liikkeen tinkimättömän painovapaustaistelunsa kautta verrattain edulliseen asemaan. Tämä taistelu oli historiallisesti ja jatkuvassa n. s. jokapäiväisissä taisteluissamme jättiläisaskel lopullisen silloisen sananvapauden itselleen työväestölle voittajana. Myöskin kaikille on, toki selvänä — ainakin luulisi olevan — sen pirullisen ennen kuulumattoman sananvapauden sorron mitä ryssäläiset hallitusrosvot harjoittavat kansan syviä kerroksia kohtaan valistuksen, vapauden — sosialismin tukahuttamiseksi. Ryssän byrokratisilla verikoirilla on kyllin selvillä se, että painetun sanan kautta köyhälistö voi nopeammin kulkea vapauteen. Entäs sitten muualla? Yhdysvaltain kuuluksi tullut "kansanvaltaisuuden" luvattu maa kätyrisenaattiensa konnuuden tyydyttämiseksi yhtenään nostaa poikkeuslaki-vaatimuksiansa, tukkia suu järjestyneen työväestön äänenkannattajilta, sosialistiselta sanomalehdistöltämme.

Eipä ole tämänkään valtakunnan "radikaalinen" kuninkaallinen hallituksemme levollisena katsellut sananvapauden käyttöämme. Kovinpa hekin vaan funteeraavat, mitä olisi tehtävä sille kovakorvaisuudelle, jota Canadankin järjestyneet työläiset alkavat osottamaan, heidän isänmaallisuutensa yhä himmetessä; nytkin juuri käsillä olevien suunnattomien sotakustannusten luovuttamiseen nähden, joiden luovuttamista työläisten etuja vastustavat lehdet mitä kiihkeimmin puolustavat ja sosialistiset lehtemme vastustavat.

Mutta vaikka näin huomattavan räikeä eroavaisuudet ovat "riistojärjestelmää" edustavien ja työväestön hyvinvointia vaativien — sosialististen lehtiemme välillä, niin siitä huolimatta suomalaistenkin keskuudessa tapaa raatajia, jotka tätä kysymystä käsitellessä välinpitämättömästi lausuvat: „Mitäpä sillä on väliä, mitä lehteä sitä tilaa." Tosin näin ajattelevien luku ei nykyisin ole suuri, vaan ilahuttavaa edistysmistä merkiten, heidän lukunsa nopeasti on vähenemässä. Työläiset! Ottakaapa tarkoin huomioonne, ,onko tilaamanne lehti köyhälistön oikeutta edustava, vaiko hallitusistuimilla olevien verihurttain ja sotilasjärjestelmää tukeva äänenkannattaja.

Edv. Vierikko.

Eri maista

HAUTAKIVI PYSTYTETTY PAUL SINGERIN HAUDALLE BERLIINISSÄ.

Lukuisan työläisjoukon läsnä ollessa paljastettiin äskettäin hautakivi manalle menneen puoluetoverin Paul Singerin haudalle Berliinissä. Tilaisuudessa oli läsnä myös sosialidem. valtiopäivämiesten, valtuusmiesten, y. m. edustajia. Juhlapuheen tämän kuolleen puolueveteraanin muistolle piti valtiopäivämies Eugen Ernst.

li puolustettava 10 paikkaa (1 ensimäisessä ja 9 toisessa luokassa). Vaaleissa nousi sosialidemokratian äänimäärä 140,849 v. 1907 211,041:een tänä vuonna, siis kokonaista 49,85 prosenttia, mutta siitä huolimatta pysyi edustajamäärä samana (2 ensimäis. ja 8 toisessa luokassa).

TYÖLÄISEN ELÄMÄN JA HENGEN SUOJELEMINEN.

Ranskalainen lehti L'Illustration julkaisi äskettäin kauheata tilastoa työssä loukkaantuneista ranskalaisista työläisistä v. 1901—1909. Se näyttää tällaiselta:

1901:	229,162
1902:	223,286
1903:	212,753
1904:	222,124
1905:	259,882
1906:	306,860
1907:	359,747
1908:	354,027
1909:	383,249

2,551,090 työläistä on siis yhdeksän vuoden kuluessa työssä loukkaantunut ja saanut surmansa. Veristä tilastoa!

AVIOEROT PARISISSA.

Avioero tilatso Parisista v:lta 1911 on äskettäin julkaistu. Se osottaa, ettei vähemmän kuin 2,181 avioliittoa on mainittuna vuonna purettu. Enemmän kuin puolet avioeroista on johtunut vastakkaisista luonteenominaisuuksista ja tästä syystä aiheutuneista vaikeista selkkauksista. Aviorikos oli syynä 300 tapauksessa. Sopimaton käyttäytyminen vaimon puolelta aiheutti 264 ja miehen puolelta ainoastaan 192 tapauksessa. 39 miestä ja 30 naista purkivat avioliiton jo toisen kerran.

Kahdeksan vaimoa, jotka saivat eron ,olivat alle 20 vuoden ja 29 yli 60 ikävuoden. Yksi miehistä oli vaimoaan 25 vuotta vanhempi; kaksi vaimoista taas yli 20 vuotta miehiään vanhempia.

Puretuista avioliitoista oli 1,208 lapsettomia; 502:lla oli yksi lapsi, 282:lla kaksi lasta, 124 useampi kuin kaksi lasta.

IHANA ON TÄMÄ NYKYINEN YHTEISKUNTA!

Lähes kymmenen vuotta takaperin perusti muuan varaton vieniläinen asianajaja oman toimiston. Tähän tarvitsi hän rahoja. Ja kun hänen rouvansa joutui samaan aikaan leikattavaksi, tuli hänen rahapulansa niin suureksi, että hän joutui erään koronkiskurin uhriksi.Tältä sai hän lainaksi 5,600 kruunua. Mies oli oikea verenimijä, mutta onneton asianajaja ei päässyt hänestä eroon, kun hän häväistysjutun välttämiseksi ei tahtonut tehdä ilmiantoa koronkiskomisesta. Vasta kun koronkiskuri aikoi viedä asianajajan ulosmitatun huonekaluston myytäväksi ja kun julkista skandaalia ei enää voitu välttää ,teki tämä ilmiannon yleiselle syyttäjälle. Oikeudessa kävi selville, että asianajaja 9 vuodessa oli maksanut alkuperäisestä velasta, 5,600 kruunusta, korkoa 60,800 kruunua ja oli edelleen maksamattomien korkojen kanssa velkaa 7,560 kruunua.

Tuomioistuin kuittasi velan, tuomitsi koronkiskurin neljäksi kuukaudeksi vankeuteen ja

kennellyt parhaimmissa tehtaissa. Sitä paitsi on hänellä melkoinen omaisuus, joten on tuiki käsittämätöntä, miksi hän antautui moisiin hommiin, joista tietysti rangaistaan pakkotyöllä.

Asiantuntijain laskelmien mukaan voitti kaivertaja laskemalla liikkeelle 10,000 frangin rahaa, suunnilleen ainoastaan 1,400 frangia. Hän joutui kiikkiin aivan sattumalta. Kun hän lähti aamusin kävelylle, oli hänellä tapana pistäytyä erääseen tupakkakauppaan ostamaan viiden sentin sikaarin, jolloin hän vaihtoi yhden väärän frangin kerrallaan. Alussa pani tupakkakaupan emäntä häneltä saamansa uuden uutukaiset, mainiosti valmistetut rahat, jolla luku 1912 komeili, kauniisti laatikkoonsa. Mutta kun näitä rahoja kasaantui huomattava määrä ja kaivertaja vaihtoi uutta rahaa vaihtamistaan, niin ilmotti hän asian poliisille ja syyllinen tavattiin itse teossa.

Tuomioistuin oli miestä kohtaan erittäin suopea; hänet tuomittiin ainoastaan kolmeksi vuodeksi vankeuteen.

KUKISTUNUT TIETEEN PYLVÄS.

Vuoden 1911 alussa hyökkäsi müncheniläinen professori tohtori v. Soxhlet kiivaasti Darmstadtin maataloudellisen koeaseman johtajan, professori tohtori Wagnerin kimppuun, syyttäen tämän rikastuttavan itseään kalisyndikaatin lahjomisrahoilla ja palkkioksi väärentävän kalilannotuskokeiden tutkimustuloksia. Hessen-Darmstadtin hallituksen alotteesta nostettiin silloin v. Soxhletia vastaan rikosoikeudellinen kanne, johon prof. Wagner yhtyi sivukantajana. — Tammik. 7 p:nä 1913 on oikeudenkäynti Soxhletia vastaan peruutettu. Peruutuksen perusteluissa sanotaan, ettei väitettä lahjuksien ottamisesta ole voitu näyttää toteen. Eikä ole otaksuttavaa, että Wagner tietoisesti olisi asettanut tiedemiestoimintansa lannotusaineteollisuuden palvelukseen. "Toiselta puolen ei kuitenkaan" — sanotaan näissä perusteluissa — "voida kieltää, ettei tutkijatoiminnan avustaminen teollisuuden rahoilla voisi olla ayeluttavaa tutkijain itsenäisyydelle ja hänen tieteelliselle arvolleen , . . . , ja kun näistä rahoista pienikin osa on käytetty Wagnerin huoneuston kalustamiseen, niin voi sen katsoa antaneen aihetta hyökkäyksiin."

Mutta sen sijaan katsoo oikeus syytökset kokeiden tuloksien väärentämisestä tulleen useaan kertaan täysin todistetuiksi. Wagnerin puolustelut ovat olleet kieroiltuja, horjuvia sekä mitä suurimmassa määrin epäiltäviä. Wagnerin väitteet, että osotetut laskuvirheet olisivat hänen assistenttiensa „erehdyksiä" ja huomaamattomuuksia", ovat sen takia epäiltäviä, koska ne ovat aina tapahtuneet kalilannotusaineiden eduksi. Kainiitti- ja kalifosfaattikokeista sanotaan oikeuden päätöksessä sananmukaisesti;

"Molemmissa tapauksissa on Wagnerin osotuksesta tarkotuksellisesti annettu vääriä analyysilukuja; tätä tosiasiaa eivät esitetyt selitykset eivätkä puolustelut vähääkään muuta."

Ja lopuksi lausuu oikeus:

"Tutkimuksen tulosten ja Soxhletin

lunkiarviosta päätettäissä. Menot ilmottaa vuonna 1912 saaneensa palkkaa kaikkiaan 753: 08 Rmk., josta hän kulutti vuokraan 121: 20 Rmk. ja veroihin 2: 24 Rm. Muitten tarpeitten tyydyttämiseen jäi siis hänelle 629: 59 Saksan markkaa, ja kun tämä jaetaan vuoden 365:n päivän osalle ,niin nähdään, että miehelle jäi 1: 27 Rmk. jokapäiväiseen kulutukseen. Hänellä oli neljä pientä lasta ja vaimo. Tämä kuusihenkisen perheen isä laskee nyt ministerille päivän menonsa ja esittää seuraavan laskelman:

Leipään (6:lle hengelle)	50 pf.
Voikipeneeseen	20 „
Päivälliseen	60 „
Kahviin	60 „
Hiiliin	4 „
Maitoon (2:lle lapselle)	24 „
Sokeriin „	8 „
Tekee yhteensä päiv.	1:27 Rmk.

Joka päivä ei edellämainittuihin tarkotuksiin voitu näin paljoakaan tuhlata. Leipä- ja päivällisrahoja täytyi toisinaan käyttää suolan, etikan, kynttilän, saippuan ja paloöljyn ostoon. Nyt kysyy rautatieläinen:

Pyydän tehdä Teidän ylhäisyydellenne kysymyksen, voitteko neuvoa, mitä yllämainittuja menoja minun on supistaminen, voidakseni ostaa vaatteita, kenkiä, taloustarpeita, lääkkeitä ja saadakseni vielä muutaman pennin taskurahojakin? Maanviljelysministerin neuvoa en voi noudattaa ja vähentää lihankulutusta, sillä en voi kunden hengen 60 pennin päivällisrahasta mitään kuluttaakaan lihanostoon.

Kun kaksi lasta on vielä aivan pieniä ja vaimo ei voi tehdä ansiotyötä, haluaa tämä isänmaallismielinen työläinen kysyä, voiko hän palkallaan pysyä rehellisenä ja velattomana miehenä.

Luultavasti ministeri ei pysty vastaamaan kysymykseen,vaikka rautateitten puhdas voitto tekikin 452 milj. Saksan markkaa.

Marxin "Pääoma" teoksesta.

1. Josef Dietzgenin lausunto "Pääoma"-teoksesta

kuuluu suomennettuna seuraavasti:

2. Engelsin lausunto,

joka on kaksiosainen, kuuluu seuraavasti:

I.

Niin kauvan kun maailmassa on ollut kapitalisteja ja työväkeä, ei ole yhtään kirjaa ilmestynyt, joka olisi työväelle niin tärkeä kuin tämä, Pääoman ja työn suhde se akseli, jonka ympäri koko nykyinen yhteiskuntajärjestelmä pyörii, on tässä ensi kerran tieteellisesti tutkittu ja selitetty, ja lisäksi niin perinpohjaisesti ja terävästi, kuin ainoastaan saksalaiselle on ollut mahdollista. Niin arvokkaita kuin esim. Owen'in, Saint-Simon'in ja Fourier'in teokset ovatkin, — vasta saksalaiselle onnistui kiipeäminen sille kukkulalle, jolta koko nykyajan yhteiskuntaolojen alue näkyy selvänä ja yhtenäisenä näköalana, niinkuin alemmat vuoristomaisemat ovat katsojan nähtävissä, joka seisoo korkeimmalla huipulla.

Ilmoitushinnat: 10 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä.

Halutaantiedot ja nimenmuuttoilmoitukset 40c. kerta, 75c. kolmelta kerralta; naimailmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kolmelta kerralta; avioliittoilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 kahdelta kerralta; syntymäilmoitukset 50c. kerta, $1.00 kahdelta kerralta.

ASIAMIEHILLE JA TILAAJILLE.
Asiamiesten ja tilaajien on muistettava että lehti alkaa saapumaan tilaajille vii... p:ästä siitä kun tilaus on konttoriimme saapunut.

Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by
THE FINNISH PUBLISHING CO., LIMITED.
Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
316 Bay Street. P. O. Box 516
'Phones
Office .... 402 North
Editor .... 402k North

Advertising rates: 40 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. Local advertisements 10 cents a line.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

TYPOGRAPHICAL UNION LABEL PORT ARTHUR

— "Kyllähän se hyvä olisi näitä oloja parantaa, mutta —" Ei mitään "mutta", jos se on hyvä niin ryhdy parantamaan, se on, taistelemaan nykyisiä oloja vastaan, niin "muttat" selviävät.

— Kansan enemmistön tiedottomuus on valtakirja ,jolla kapitalismi aina yhä uudestaan ja uudestaan nousee valtiolliseen valtaan ja pysyy vallassa ja riistäjän asemassa.

— Moni työläinen luulee, että silloin on kaikki tehty, kun on lunastettu yhdistyksen jäsenkirja. Tämä on väärä luulo, sillä jäsenkirja sisältää työläiselle, että hänen tulee hankkia järjestymiseen vastaavasti tietoja, että hänen tulee hankkia henkisiäkin taisteluaseita taistellakseen kunnollisesti elämisen oikeuden puolesta.

— Väitetään Yhdysvalloissa nyt juuri paraillaankin olevan kymmenen miljoonaa ihmistä nälässä, se tahtoo sanoa, huonosti ravittuja. Mutta sitä vastaan on pieni riistäjäin armeija, joiden jokaisen vuotuisilla menoilla voitaisiin elättää satoja jopa tuhansiakin perheitä.

— Edmondonin, Alta., sairashuoneen sairaanhoitajat uhkaavat mennä lakkoon,jos heiltä ei poisteta eräitä tehtäviä jotka eivät kuulu sairaanhoitajille ja jos heidän palkkaansa ei ylennetä kahdestakymmenestaviidestä kolmeenkymmeneen dollariin kuukaudessa. Tämä järjestelmä ulottaa "niskoittelun" hyväntekeväisyyden omalle alueellekin.

— Calgarylaiset Frank Uth ja George Fuller ovat aikeissa perustaa työväenlehtien uutistoimiston Canadaan. Sitä varten ovat he matkustelleet lännen kaupungeissa järjestämässä toimistoa. Toimiston perustamishommasta pitäisi tulla tosi aivan lähimmässä tulevaisuudessa. Sellaista toimistoa tarvittaisiinkin Canadassa kipeästi, sillä täällä ei ole koko maassa minkäänlaista työväenlehdille uutisia välittävää toimistoa.

— Paljon on vielä työläisiä, jotka eivät uskalla julkisesti tunnustaa puutteitaan. Pelkäävät työnantajien ja varakasten suuttumista. Sosialismi on muka tehnyt ihmiset tyytymättömiksi ja kun eivät ole tulleet sosialismista tietoisiksi,

TISH COLUMBIASSA.

Sosialistien edustaja British Columbian lainlaatijakunnassa, J. W. T. Place, on huomauttanut herroja lainlaatijoita naisten äänioikeusanomuksesta joka pitäisi tulla esille piakkoin. British Columbian naiset ovat jättäneet kymmenen tuhannen naisen allekirjoittaman anomuksen pääministeri McBridelle samasta asiasta ja toivovat että naisten äänioikeuskysymys oletaan vielä tällä istuntokaudella käsiteltäväksi lainlaatijakunnassa.

SAA NÄHDÄ PAINAAKO KANSAN ÄÄNI.

Monissa paikoissa itä-Canadassa on pidetty kokouksia, joissa on pantu hyvin perusteltuja vastalauseita niiden tuomioiden johdosta, joita on annettu Porcupinen lakkolaisille. Myöskin on kokouksissa laadittu ponsia ja anomuksia, joilla vaaditaan oikeusministerin vapauttamaan kuudeksi kuukaudeksi laittomasti tuomitut lakkolaiset. Lähetystöjä on myöskin käynyt Ontarion pääministerin Whitneyn ja hallituksen päälakimiehen Foyn puheilla Ei kannata ollenkaan toivoa että hallitus vapauttaisi syyttömästi tuomitut ja siten rikkoisi herrojansa kapitalisteja vastaan, mutta onhan anomuksista ja puheillakäynti-komiteoista se hyöty että hallitus taaskin pakoitetaan julkisesti osottamaan ettei se ole olemassa työläisten oikeuksien suojelemista varten. Kansan ääni painaa hallituksen korvissa niin kovin vähän silloin kun on kysymyksessä vain järjestyneen työväestön, pienen vähemmistön, ääni.

EMME TOKI TARVITSE OSTAA JALOKIVIÄ.

Näinä kalliina elinkustannustannusten aikoina on herättänyt aivan erikoista huomiota englantilaisten kulta- ja jalokivikapitalistien saamat liikevoitot. Niistä puhutaan finanssilehdissä aivan silmiinpistävällä kateudella. Keskiluokan etuja valvovat lehdet ruikuttelevat, että ilmankos toiset ihmiset tuntevat korkeiden elinkustannusten painon niin raskaana, kun yksi osa liikemailman miehistä saavat sellaisia voitto-osuuksia kuin englantilaiset kapitalistit, joiden pääoma on sijoitettu Transvaalin kulta- ja jalokivikaivoksiin. Ja ovatkin nuo voitot vähän poikkeavia tavallisista ryöstöpaloista. Premier Diamond Mining Company osakkeenomistajille jaetaan tässä kuussa liikevoitto, joka on — 350 % (sanoo kolmesataaviisikymmentä prosenttia) maksetulle pääomalle Tästä "hyvänpuoleisesta" liikevoitosta kiukustuneina — kun se ei tule omaan pussiin — ovat amerikalaiset jalokivien "kuluttajat" myöskin ruvenneet ankarasti protesteeraamaan jalokivien korkeita hintoja vastaan ja osottaneet syyn noiden helykivien ylenkorkeisiin hintoihin. Sanovat että englantilaisten timanttikuninkaiden ahneuden tähden saapi amerikalainen jalokivien käyttäjä maksaa hirmuisia hintoja noista "tarpeellisista esineistä". — On se sentään onni onnettomuudessa ettei köyhälistön ole pakko käyttää jalokiviä

TYÖN JA PÄÄOMAN YHTEISET EDUT."

Joku päivä sitte kerroimme kuinka British Columbian Kooteney- ja Slocan-piirien kaivostyöläisten vaatimuksia tutki-

lumbian , maakuntahallituksen kaivostoimiston kertomus, josta selviää että hallituksen tutkijakomitean enemmistön raport ti oli kokonaan valheellinen, ja se oli tehty valheelliseksi tahallisesti, sillä herrat tutkijakomitean jäsenet kyllä tiesivät jo silloin kaivosmiesten väitteen tuotannon suuresta lisääntymisestä olevan totta. Julaistusta virallisesta kertomuksesta selviää että British Columbian mineraalikaivokset tuottivat viimevuotena 32,606,000 dollarin arvosta, joka on 9,106,928 dollaria enemmän kuin vuotena 1911. Tuotanto siis oli kasvanut viimevuoden aikana enemmällä kuin neljännesosalla, ja sitä sanotaan hallituksen kertomuksessa kerkeimmaksi ennätykseksi British Columbian kaivosten historiassa. Mutta tietenkään Dominion hallituksen nimittämän tutkijakomitean kapitalisteja puolustaneet jäsenet eivät edes häpeä, jos heille joku sanoisi että ovat aivan tietensä vääristelleet asioita antamassansa raportissa — he tietysti sanovat häikäilemättä olevansa valmiit puolustamaan palkkojen kohottamista silloin kuin se kannattaa, kun "työn ja pääoman edut sopivat yhteen." Ja näinhän ne sopivat, kuten kerrotussakin tapauksessa.

Onko eroa?

Vaikkakin työläisluokan vapausliike, sosialismi nykypäivinämme on vallannut yhä suurempia ja suurempia joukkoja taisteluun työn ja pääoman välisen nurinkurisen jakotavan poistamiseksi, niin kaikesta tästä yhteiskunnallisesta mullistavasta liikkeestä huolimatta kuulee ajatusten ilmaisuja ,joiden suhteen niiden lausujatkaan eivät ole tolkulla — tuskin sinne tai tänne käsin, kunhan häntä vaan on jonnekin käsin olevinaan. Yksi tämänlainen tolkuton ajatusten ilmaisu huomattavan useasti saadaan nähdä ja kuulla sanomalehdistön suhteen, nimittäin: kansan etukysymysten hyödyn tai vahingon kannalta katsottuna. Onhan yleensä tunnettua se eittämätön tosiasia, että sanomalehdistö on voimakkain vaikutin, kaikkiin yhteiskunnallisiin, yleisiin, jopa yksityistäkin laatua olevin asioihin nähden suitsittamaan yleisen mielipiteen, joko työn tai pääoman etujen mukaiseen suuntaan. Jos kukaan, niin pääoma, työntuloksia vallitseva luokka jo ammoisista painetun sanan ajoista asti on tämän seikan oivaltanut tärkeistä tärkeimmäksi, lukemattomissa valtansa eri laajentamisen muodoissa painetun sanan tärkeyden toteuttanut. Tänäkin päivänä, jos milloinkaan, on eteemme avautunut mitä räikeämmät todistukset siitä, kellä saisi olla yksinomainen oikeus lausua sanottavansa painetun sanan kautta ja kellä ei.

Tämän samaisen tärkeän aseen itsellään säilyttämisen on työläisten järjestyneet joukot jo vuosisatoja sitten alkaneet tajuamaan ja käytännössä toteuttaneet; yhä valtavammaksi voimistuttaneet sitä mukaa, kuin voimasuhteemme on sen sallinut. Ottakaammepa huomioomme muutamien viimeisten vuosikymmenien painetun sanan kahlehtimisen tuhannet taistelut, joiden kautta byrokraattisuutta edustavat hallitusmahdit ovat tahtoneet työntää kapulan järjestyneen työläisluokalle on, toki selvänä — ainakin luulisi olevan — sen pirullisen ennen kaulumattoman sananvapauden sorron mitä ryssäläiset hallitusrosvot harjoittavat kansan syviä kerroksia kohtaan valistuksen, vapauden — sosialismin tukahuttamiseksi. Ryssän byrokratisilla verikoirilla on kyllin selvillä se, että painetun sanan kautta köyhälistö voi nopeammin kulkea vapauteen. Entäs sitten muualla? Yhdysvaltain kuuluksi tullut "kansanvaltaisuuden" luvattu maa kätyrisenaattiensa konnuuden tyydyttämiseksi yhtenään nostaa poikkeuslaki-vaatimuksiansa, tukkia suu järjestyneen työväestön äänenkannattajilta, sosialistiselta sanomalehdistöltämme.

Eipä ole tämänkään valtakunnan "radikaalinen" kuninkaallinen hallituksemme levollisena katsellut sananvapauden käyttöämme. Kovinpa hekin vaan funteeraavat, mitä olisi tehtävä sille kovakorvaisuudelle, jota Canadankin järjestyneet työläiset alkavat osottamaan, heidän isänmaallisuutensa yhä himmetessä; nytkin juuri käsillä olevien suunnattomien sotakustannusten luovuttamiseen nähden, joiden luovuttamista työläisten etuja vastustavat lehdet mitä kiihkeimmin puolustavat ja sosialistiset lehtemme vastustavat.

Mutta vaikka näin huomattavan räikeä eroavaisuudet ovat riistöjärjestelmää edustavien ja työväestön hyvinvointia vaativien — sosialististen lehtiemme välillä, niin siitä huolimatta suomalaistenkin keskuudessa tapaa raatajia, jotka tätä kysymystä käsitellessä välinpitämättömästi lausuvat: „Mitäpä sillä on väliä, mitä lehteä sitä tilaa." Tosin näin ajattelevien luku ei nykyisin ole suuri, vaan ilahuttavaa edistysmistä merkiten, heidän lukunsa nopeasti on vähenemässä. Työläiset! Ottakaapa tarkoin huomioonne, ,onko tilaamanne lehti köyhälistön oikeutta edustava, vaiko hallitusistuimilla olevien ve rihurttain ja sotilasjärjestelmää tukeva äänenkannattaja.

Edv. Vierikko.

Eri maista

HAUTAKIVI PYSTYTETTY PAUL SINGERIN HAUDALLE BERLIINISSÄ.

Lukuisan työläisjoukon läsnäollessa paljastettiin äskettäin hautakivi manalle menneen puoluetoverin Paul Singerin haudalle Berliinissä. Tilaisuudessa oli läsnä myös sosialidem. valtiopäivämiesten, valtuusmiesten, y. m. edustajia. Juhlapuheen tämän kuolleen puolueveteraanin muistolle piti valtiopäivämies Eugen Ernst.

KAIVOS-ONNETTOMUUS ENGLANNISSA.

Kolmetoista työläistä kuoli ja viisi haavoittui kaivosaukon murtuessa Nottinghamin hiilikaivoksella, noin viisi mailia Mansfieldistä. Onnettomuus tapahtui t. k. 9 päivän tienoissa.

VAALIVOITTO SAKSASSA.

Äskettäin uusittiin Hampurin kaupunkitasavallan eduskunnan toinen puoli. Vaalin alaisista 80 paikasta täyttivät maakiinteistöjen omistajat 20 ja niin sanotut "notabelit" 20, joten yleisillä vaaleilla täytettäviksi jää 40 paikkaa, jotka nekin jakaantuvat kahteen luokkaan. Sosialidemokraattien o-

1901—1909. Se näyttää tällaiselta:

1901:	229,162
1902:	223,286
1903:	212,753
1904:	222,124
1905:	259,882
1906:	306,860
1907:	359,747
1908:	354,027
1909:	383,249

2,551,090 työläistä on siis yhdeksän vuoden kuluessa työssä loukkaantunut ja saanut surmansa. Veristä tilastoa!

AVIOEROT PARISISSA.

Avioero tilatso Parisista v:lta 1911 on äskettäin julkaistu. Se osottaa, ettei vähemmän kuin 2,181 avioliittoa on mainittuna vuonna purettu. Enemmän kuin puolet avioeroista on johtunut vastakkaisista luonteenominaisuuksista ja tästä syystä aiheutuneista vaikeista selkkauksista. Aviorikos oli syynä 300 tapauksessa. Sopimaton käyttäytyminen vaimon puolelta aiheutti 264 ja miehen puolelta ainoastaan 192 tapauksessa. 39 miestä ja 30 naista purkivat avioliiton jo toisen kerran.

Kahdeksan vaimoa, jotka saivat eron ,olivat alle 20 vuoden ja 29 yli 60 ikävuoden. Yksi miehistä oli vaimoaan 25 vuotta vanhempi; kaksi vaimoista taas yli 20 vuotta miehiään vanhempia.

Purettuista avioliitoista oli 1,208 lapsettomia; 502:lla oli yksi lapsi, 282:lla kaksi lasta, 124 useampi kuin kaksi lasta.

IHANA ON TÄMÄ NYKYINEN YHTEISKUNTA!

Lähes kymmenen vuotta takaperin perusti muuan varaton vieniläinen asianajaja oman toimiston. Tähän tarvitsi hän rahoja. Ja kun hänen rouvansa joutui samaan aikaan leikattavaksi, tuli hänen rahapulansa niin suureksi, että hän joutui erään koronkiskurin uhriksi.Tällä sai hän lainaksi 5,600 kruunua. Mies oli oikea verenimijä, mutta onneton asianajaja ei päässyt hänestä eroon, kun hän häväistysjutun välttämiseksi ei tahtonut tehdä ilmiantoa koronkiskomisesta. Vasta kun koronkiskuri aikoi viedä asianajajan ulosmitatun huonekalus ton myytäväksi ja kun julkista skandaalia ei enää voitu välttää ,teki tämä ilmiannon yleiselle syyttäjälle. Oikeudessa kävi selville, että asianajaja 9 vuodessa oli maksanut alkuperäisestä velasta, 5,600 kruunusta, korkoa 60,800 kruunua ja oli edelleen maksamattomien korkojen kanssa velkaa 7,560 kruunua.

Tuomioistuin kuittasi velan, tuomitsi koronkiskurin neljäksi kuukaudeksi vankeuteen ja 4,000 kruunun sakkoon ja hänen oikeudellinen neuvonantajansa 2,000 kr. sakkoon.

VALMISTI PAREMPAA RAHAA KUIN VALTIO JA KUITENKIN TUOMITTIIN.

Pariisissa oli äskettäin oikeudessa käsiteltävänä juttu,, joka luultavasti on ainoa laatuaan maailmassa. Se oli nimittäin nostettu vääränrahantekijästä, joka valmisti rahaa, mikä oli täysipainoisempaa kuin valtion oma raha.

Tavallinen Ranskan frangi sisältää puhdasta hopeaa 835 tuhatta osaa, kun taas syytetyn valmistamissa sitä oli 950 osaa. Ammatiltaan on tämä vääränrahantekijä kaivertaja ja sangen etevä, ja hän on aina työs-

gin kerrallaan. Alussa pani tupakkakaupan emäntä häneltä saamansa uuden uutukaiset, mainiosti valmistetut rahat, jolla luku 1912 komeili, kauniisti laatikkoonsa. Mutta kun näitä rahoja kasaantui huomattava määrä ja kaivertaja vaihtoi uutta rahaa vaihtamistaan, niin ilmotti hän asian poliisille ja syyllinen tavattiin itse teossa.

Tuomioistuin oli miestä kohtaan erittäin suopea; hänet tuomittiin ainoastaan kolmeksi vuodeksi vankeuteen.

KUKISTUNUT TIETEEN PYLVÄS.

Vuoden 1911 alussa hyökkäsi müncheniläinen professori tohtori v. Soxhlet kiivaasti Darmstadtin maataloudellisen koeaseman johtajan, professori tohtori Wagnerin kimppuun, syyttäen tämän rikastuttavan itseään kalisyndikaatin lahjomisrahoilla ja palkkioksi väärentävän kalilannotuskokeiden tutkimustuloksia. Hessen-Darmstadtin hallituksen alotteesta nostettiin silloin v. Soxhletia vastaan rikosoikeudellinen kanne, johon prof. Wagner yhtyi sivukantajana. — Tammik. 7 p:nä 1913 on oikeudenkäynti Soxhletia vastaan peruutettu. Peruutuksen perusteluissa sanotaan, ettei väitettä lahjuksien ottamisesta ole voitu näyttää toteen. Eikä ole otaksuttavaa, että Wagner tietoisesti olisi asettanut tiedemiestoimintansa lannotusaineteollisuuden palvelukseen. "Toiselta puolen ei kuitenkaan" — sanotaan näissä perusteluissa — "voida kieltää, ettei tutkijatoiminnan avustaminen teollisuuden rahoilla voisi olla aveluttavaa tutkijain itsenäisyydelle ja hänen tieteelliselle arvolleen , . . . ja kun näistä rahoista pienikin osa on käytetty Wagnerin huoneuston kalustamiseen, niin voi sen katsoa antaneen aihetta hyökkäyksiin."

Mutta sen sijaan katsoo oikeus syytökset kokeiden tuloksien väärentämisestä tulleen useaan kertaan täysin todistetuiksi. Wagnerin puolustelut ovat olleet kieroiltuja, horjuvia sekä mitä suurimmassa määrin epäiltäviä. Wagnerin väitteet, että osotetut laskuvirheet olisivat hänen assistenttiensa „erehdyksiä" ja huomaamattomuuksia", ovat sen takia epäiltäviä, koska ne ovat aina tapahtuneet kalilannotusaineiden eduksi. Kainiitti- ja kalifosfaattikokeista sanotaan oikeuden päätöksessä sananmukaisesti;

"Molemmissa tapauksissa on Wagnerin osotuksesta tarkotuksellisesti annettu vääriä analyysilukuja; tätä tosiasiaa eivät esitetyt selitykset eivätkä puolustelut vähääkään muuta."

Ja lopuksi lausuu oikeus:

"Tutkimuksen tulosten ja Soxhletin menettelyn johdosta on huomautettava ,että syytökset ovat tulleet ainoastaan osittain toteen näytetyiksi, mutta että todetut seikat ovat antaneet ankaran iskun Wagnerin tieteelliselle uskottavuudelle."

Ja kun ei ole voitu näyttää että Soxhlet olisi tehnyt syytöksensä parjaustarkotuksessa,tuomitsi oikeus ,että rikosoikeudellinen kanne Soxhletia vastaan on jätettävä sikseen.

ISÄ VALTIO JA SEN TYÖLÄISET.

Ylimmäiselle esimiehelleen, yleisten töitten ministerille, on eräs keski Shelesian rautatietyöläinen lähettänyt avoimen kirjeen, jonka hän pyytää ottaa käsiteltäväksi rautateitten ku-

Leipään (6:lle hengelle)	50 pf.
Voikipeneeseen	20 „
Päivälliseen	60 „
Kahviin	60 „
Hiiliin	4 „
Maitoon (2:lle lapselle)	24 „
Sokeriin „	8 „

Tekee yhteensä päiv. 1:27 Rmk.

Joka päivä ei edellämainittuhin tarkotuksiin voiu näin paljoakaan tuhlata. Leipä- ja päivällisrahoja täytyi toisinaan käyttää suolan, etikan, kynttilän, saippuan ja paloöljyn ostoon. Nyt kysyy rautatieläinen:

Pyydän tehdä Teidän ylhäisyydellenne kysymyksen, voitteko neuvoa, mitä yllämainittuja menoja minun on supistaminen, voidakseni ostaa vaatteita, kenkiä, taloustarpeita, lääkkeitä ja saadakseni vielä muutaman pennin taskurahojakin? Maanviljelysministerin neuvoa en voi noudattaa ja vähentää lihankulutusta, sillä en voi kunden hengen 60 pennin päivällisrahasta mitään kuluttaakaan lihanostoon.

Kun kaksi lasta on vielä aivan pieniä ja vaimo ei voi tehdä ansiotyötä, haluaa tämä isänmaallismielinen työläinen kysyä, voiko hän palkallaan pysyä rehellisenä ja velattomana miehenä.

Luultavasti ministeri ei pysty vastaamaan kysymykseen,vaikka rautateitten puhdas voitto tekikin 452 milj. Saksan markkaa.

Marxin "Pääoma" teoksesta.

1. Josef Dietzgenin lausunto "Pääoma"-teoksesta

kuuluu suomennettuna seuraavasti:

2. Engelsin lausunto,

joka on kaksiosainen, kuuluu seuraavasti:

I.

Niin kauvan kun maailmassa on ollut kapitalisteja ja työväkeä, ei ole yhtään kirjaa ilmestynyt, joka olisi työväelle niin tärkeä kuin tämä, Pääoman ja työn suhde se akseli, jonka ympäri koko nykyinen yhteiskuntajärjestelmä pyörii, on tässä ensi kerran tieteellisesti tutkittu ja selitetty, ja lisäksi niin perinpohjaisesti ja terävästi, kuin ainoastaan saksalaiselle on ollut mahdollista. Niin arvokkaita kuin esim. Owen'in, Saint-Simon'in ja Fourier'in teokset ovatkin, — vasta saksalaiselle onnistui kiipeäminen sille kukkulalle, jolta koko nykyajan yhteiskuntaolojen alue näkyy selvänä ja yhtenäisenä näköalana, niinkuin alemmat vuoristomaisemat ovat katsojan nähtävissä, joka seisoo korkeimmalla huipulla.

Tähänastinen taloustiede opettaa meille, että työ on kaiken rikkauden lähde ja kaikkien arvojen mitta, niin että kahdella esineellä, joiden valmistaminen on vaatinut saman verran työaikaa, on myös sama arvo, ja, koska keskimäärin vain yhtä suuret arvot ovat keskenään vaihdettavissa, niiden myös täytyy tulla toisiinsa vaihdetuiksi. Mutta samalla se opettaa, että on olemassa eräänlaista talteen koottua työtä, jota se nimittää pääomaksi; että tämä pääoma sisältymäinsä apulähteiden voimalla korottaa elävän työn tuottavaisuuden sata- ja tuhatkertaiseksi ja siitä hyvästä kantaa itselleen vissiä hyvitystä, jota nimitetään voitoksi. Kuten kaikki tiedämme, käy tässä suhteessa käytännössä niin, että tal-

teen kootun, kuolleen työn voitot kasvavat yhä suuremmiksi, kapitalistien pääomat yhä valtavammiksi, kun sitä vastoin elävän työn palkka jää yhä pienemmäksi, pelkästä työpalkasta elävien työläisten joukko käy yhä lukuisammaksi ja köyhemmäksi. Miten on tämä ristiriita selvitettävissä? Miten voi kapitalistille jäädä jälelle voittoa, jos kerran työntekijä saa tuotteensa täyden arvon, jos, niinkuin monet talousteteilijät myöntävät, tämä tuote jaetaan hänen (työntekijän) ja kapitalistin kesken? Tähänastinen taloustiede on tämän ristiriidan edessä neuvottomana, kirjottaa tai änkyttää hämmentyneitä, tyhjiä puheenparsia. Eivätkä tähänastiset sosialistiset talousopin arvostelijatkaan ole pystyneet tekemään enempää kuin osottamaan tuon ristiriidan olevan olemassa; selvittänyt ei sitä ole kukaan, kunnes Marx nyt vihdoin on, seuraten kapitalistien voiton syntymistä sen syntymäsijalle asti, selittänyt kaikki selväksi.

Pääoman seljittämisessä lähtee Marx siitä yksinkertaisesta, yleisesti tunnetusta tosiasiasta, että kapitalistit saavat pääomansa lisääntymään vaihdon kautta; he ostavat tavaroita rahoillaan ja myövät ne sitten suuremmasta rahasummasta kuin mitä ne ovat maksaneet. Joku kapitalisti ostaa esim. puuvillaa 1,000 markan edestä ja myy sen ostamansa määrän esim. 1,100 markalla, ja "ansaitsee" siten 100 markkaa. Tätä 100 markan ylijäämää, mikä on tullut alkuperäisen pääoman päälle, nimittää Marx lisäarvoksi. Mistä syntyy tämä lisäarvo? Taloustieteilijäin otaksuman mukaan vaihdetaan vain yhtä suuria arvoja, ja tämä pitääkin käsitteellisen (abstraktisen) teorian alalla paikkansa. Puuvillan ostaminen ja sen jälleen myyminen ei niin ollen voi lisäarvoa tuottaa, ei sen kummemmin kuin hopeamarkan vaihtaminen neljään hopeiseen 25-penniseen tai kuparisten vaihtolanttien vaihtaminen hopearahaksi, jonka kautta ei tulla rikkaammaksi eikä köyhemmäksi. Mutta yhtä vähän voi lisäarvo syntyä siitä, että myyjät möisivät tavaransa niiden arvoa kalliimmasta, tai että ostajat ostaisivat ne alle niiden arvon, koska jokainen on vuoron perään milloin ostajana, milloin myyjänä ja tuo siis jälleen tasottuisi. Yhtä vähän voi se johtua siitä, että ostajat ja myyjät tekisivät vääryyttä toisilleen, sillä sen kautta ei syntyisi mitään uutta arvoa eli lisäarvoa, vaan ainoastaan entinen pääoma tuli toisin jaetuksi kapitalistien kesken. Vaikkakin kapitalisti ostaa tavarat niiden arvosta ja myö ne niiden arvoon, niin saa hän enemmän arvoa, kuin liikkeelle pani. Miten se käy päinsä?

Kapitalisti tapaa nykyisissä yhteiskuntaoloissa tavaramarkkinoilla yhden tavaran, jolla on se omituinen ominaisuus, että sen käyttäminen on uuden arvon lähde, uuden arvon luomista, ja tämä tavara on — työvoima.

Mikä on työvoiman arvo? Kunkin tavaran arvo mitataan sen valmistamiseen tarvittavan työn mukaan. Työvoima on olemassa elävän työmiehen muodossa, ja työmies tarvitsee määrätyn summan elintarpeita elatuksekseen sekä perheensä ylläpitoon, jonka kautta työvoiman säilyminen voi jatkua hänen kuolemansakin jälkeen. Noiden elintarpeiden valmistamiseen tarvittava työaika määrää siis työvoiman arvon. Ka-

lä loputkin kolme viikonpäivää. Tämä työntekijän lisätyö, jonka hän tekee yli sen ajan, mikä on tarpeen hänen palkkansa korvaamiseksi, se on lisäarvon lähde, alinomaa paisuvan pääoman voiton lähde.

Älköön sanottako sitä mielivaltaiseksi oletukseksi, että työmies saisi kolmessa päivässä työllään suoritetuksi takaisin saamansa viikkopalkan ja loput kolme päivää tekisi työtä kapitalistin hyväksi. Tarvitseeko hän juuri kolme päivää palkkansa korvaamiseen, vaiko kaksi tai neljä, se tosin on tässä aivan samantekevää ja onkin sen laita erilainen aina eri olojen mukaan; mutta pääasia on se, että kapitalisti sen työn lisäksi, josta hän maksaa, kiskoo vielä työtä, josta hän ei maksa, eikä tämä ole mikään mielivaltainen oletus, sillä sinä päivänä, jolloin kapitalistilta loppuisi mahdollisuus saada työläisestä irti sen enempää työtä kuin hän tälle palkassa maksaa, sinä päivänä panisi hän verstaansa kiinni, sillä silloin kävisi hullusti koko hänen voitolleen.

Tässä on meillä kaikkien noiden ristiriitain selvitys. Miten lisäarvo (josta kapitalistien voitto on tuntuva osa) syntyy, se on nyt selvä ja luonnollinen asia. Työvoiman arvo kyllä maksetaan (palkassa), mutta tuo arvo on paljon pienempi kuin se arvo, jonka kapitalisti osaa kiskoa työvoimasta, ja erotus, maksamaton työ, muodostaa juuri kapitalistin eli tarkemmin sanoen koko kapitalistiluokan osuuden. Sillä sekin voitto, jonka ylempänä mainitussa esimerkissä puuvillakauppias sai puuvillastaan, täytyy, jollei puuvillan hinnat olleet välillä kohonneet, olla maksamatonta työtä. Kauppiaan on täytynyt myödä puuvillatehtailijalle, joka sitten tuotteestaan voi kiskoa, paitsi noita 100 mk., vielä itselleenkin voittoa, joka siis jakaa kauppiaan kanssa pussiinsa kertyvän maksamattoman työn. Tämä maksamaton työ ylipäänsä ylläpitää kaikki yhteiskunnan työtätekemättömät jäsenet. Sillä maksetaan valtion ja kuntain verot, mikäli niitä on kapitalistiluokan maksettavana, sillä maksetaan maanomistajille maakorkoa j.n.e. Sen varassa lepää koko nykyinen yhteiskuntatila.

Kuitenkin olisi väärin luulla, että maksamaton työ on esiintynyt vasta nykyisissä oloissa, jolloin tuotantoa harjottavat toisaalta palkkatyöläiset. Päinvastoin. Sorretun luokan on kaikkina aikoina täytynyt tehdä maksamatonta työtä. Koko sinä pitkänä aikana, jolloin orjuus oli työjärjestyksen vallitsevana muotona, täytyi orjain tehdä paljon enemmän työtä, kuin mitä he elintarpeiden muodossa korvausta saivat. Maaorjuuden vallitessa ja siihen saakka kunnes talonpoikaisten alustalaisten taksvärkkityö lakkautettiin (joka esim. Suom. ei ole vieläkään lakkautettu), oli asianlaita sama. Vieläpä tässä viimemainitussa tapauksessa aivan päivänselvästi silmiin pistää erotus omaan työhön ja maksamattomaan työhön käytetyn ajan välillä, koska alustalainen tekee työtä omaksi elatuksekseen aivan eri aikana kuin lisätyötä tilanomistajalle. Muoto (riistämisen muoto) on nyt muuttunut, mutta asia on jäänyt, ja niin kauan kun "yksi osa yhteiskuntaa omistaa tuotannonvälineiden monopolin, täytyy työntekijän, olipa hän vapaa tai orja, omaa elatustaan varten tarvitta-

silpoontunut, kuollen silmänräpäyksessä. Joku tunti myöhemmin kuoli saman miehen vaimo lapsivuoteeseen, jättäen oman onnensa nojaan perheen, joita ei olekaan vähempi kuin seitsemän henkilöä joista ei yksikään ole täysiikäinen. Tällä tavalla lisääntyy se joukko, jonka sanotaan olevan kiroukseksi yhteiskunnalle, syystä että ovat työläislapsia.

Ehkäpä moni taasen ajattelee että herra näki hyväksi pois korjata perheen ainoan turvan, ja rakkaudessaan jättää turvattomat pienokaiset vilua ja nälkää kärsimään. Todellakin kauniisti ajateltu.

Kalle Salmi ja Henry Toivonen ovat Copper Cliffin Nuorisoseuran valitsemia asiamiehiä lainoja ottamaan Työkansan liikkeelleKaikki coppercliffiläiset, jotka haluavat lainata rahaa Työkansan liikkeelle, voivat siis kääntyä toveri Salmen ja Henry Toivosen puoleen.

Kuvaamataide ja köyhälistö.

Ihmiskunnan historia kertoo kuvaamataiteen suuresta merkityksestä ihmiskunnalle. Aikoina, jolloinka lukutaitoisuus kuului harvinaisuuteen, samoin kuin ei myöskään löytynyt kirjojakaan, tuli kuvaamataiteen esittää asioita. Se oli vaikeata, mutta se nostatti taidetta. Myös kin monet muut seikat saivat kuvaamataiteen arvon asemaan. Jopa yksin pakanuususkokin vaati taiteilijoita kuvaamataiteen alalta.

Itse kuvaamataide onkin samalla meille historiaa menneiltä ajoilta. Se kertoo paljon eri aikalaisten elämästä, pyrkimyksistä, valtioista ja muista sellaisista.

Niinkuin vieläkin, on tällä taiteella aina ollut suuri merkitys ajallaan. Kun kristinoppi paavillisuudellaan alkoi syvien piirtojensa vedon, oli kuvaama taiteenkin joutuminen paavinvallan hallittavaksi. Tuo loistava, yksinhallitseva ja määräävä kirkko älysi taiteen merkityksen, se otti sen palvelukseensa. Temppelien seiniin maalautettiin suuria kuvia. Ne kuvasivat useasti vapisevaa ihmis kuntaa helvettineen ja taivainensa. Aihe oli tavallisesti raamatullinen, varsinkin Jesusta ja Mariata kuvaavia. Taiteilijain koko henkinen tarmo on siinä ollut jännitettynä. Mutta kuvat ovatkin usein mitä taiteellisempia. Ja arvaamme: ne ovat syvästikin vaikuttaneet ihmisiin. Se tarkotus olikin kirkolla.

Samoin kuin kirkko, on myöskin toinen mahti omistanut kuvaamataiteen, joskaan ei siinä määrässä kuin kirkko. Se on "maallinen" hallitusvalta. Olihan luonnollista, että hallitus, joka oli loistossaan, ylpeili siitä. Kuvaamataide joutui sen palvelukseen, kuvasi voittoja ja valtaa.

Mutta vähitellen alkoi kuitenkin taiteilijoissa kyteä vapautumisen ajatus.

Kuten kirkko tahtoi taiteessaan julistaa maailmanvaltaansa ja hallitus piti taidetta loistonasa ja sitenmyöskin vaikutusvaltansa kohottamiseksi, niin pienemmät — yksilötkin— saivat vähitellen samanluontoisia haluja. Taide joutui laajemmille aloille. Se alkoi samalla hiljalleen vapautua, itse-

änä! Sovitustyömme suuruus kasvaa! Mutta älkäämme pelätkö käydä työhön!

Tiedämme, että sitä mukaa kuin sosialismi kasvaa, saa taidekin köyhälistölle yhä valtavammin osansa. Siihen jo viittaavat monet verrattain vapaat taiteen tulokset, joille porvaristonkin on pitänyt antaa tunnustuksensa.

Mutta että taide mitä pikemmin saataisiin köyhälistöä, s. o. sosialidemokratiaa palvelemaan, on meillä velvollisuuksia sitä kohtaan. Meidän tulee antaa taiteelle tilaa, tulee ymmärtää taidetta.

On paljon keinoja, jotka voidaan sovelluttaa sosialistisen kuvaamataiteen edistämiseksi. Joka tapauksessa: sosialismin tulee kuvaamataidetta tukea, vapauttaa sekin porvarilisuudesta ja ottaa taidekin palvelukseensa!

Turkkilaiset häät Bosniassa.

(Jatkoa n:roon 43.)

..Kuuden aikana illalla lakkasi melu ja musiikki pihassa ja kukin sukupuoli hajautui eri paikkoihin syödäkseen illallista. Sisälle tuotiin mataloita pyöreitä pöytiä ja jokaiselle vieraalle pantiin liina polville. Koko seurue, paitsi morsian, kyyristyi lattialle pöytien ympärille ja juhlaillallinen alkoi. Lautasia emme saaneet, ainoastaan lusikan. Morsian itse toimitti palveluksen, eikä nauttinut ruokaa. Ensiksi tarjosi hän galva'n, imelän, unikukista, jauhoista ja hunajasta valmistetun laitteen, joka europpalaisen suussa maistui hyvältä. Sitten seurasi pilav'o riisi lampaanliemen ja paljon sipulin kera, joka tässä maassa ei puutu yhdestäkään ateriasta; sen jälkeen pitah'it, lihalla, pinatilla, kasviksilla, juustolla, saksanpähkinöillä y. m. täytetyt. Länsimaalainen valmistaa tämän ruuan hiukan sulavammaksi, koska hän ei säästä voita ja munia. Vartaalla paistettu lampaanvuono on vastalaji. Minun täytyy tunnustaa, että paisti oli erittäin hyvänmakuista, mutta lihan repiminen oli minulle outoa ja ellottavaa. Kovin tunsin minä kahvelin ja veitsen puutteen. Hedelmät, leivokset ja muut imelät laitteet olivat lopussa. Juomaksi tarjoiltiin ruusuvettä ja mustaa kahvia. Juhlaillallisen loputtua alkoi tavanmukainen hääseremonia.

Tällä välin oli hämärtynyt ja sytytettiin muutamia kynttilöitä ja itämaalainen lamppu Mun morsian oli sävyisällä äänellä kiittänyt vieraita heidän saapumisensa tähden, kannettiin pöydät pois. Keskelle huonetta asetettiin tuoli, jolle morsian istui. Neljä ijäkkäämpää naista sukulaispiiristä (lukuunottamatta sulhasen äitiä ja sisaria) astuivat hänen luoksensa; kaksi heistä otti kiinni morsiamen käteen, kaksi kumpaankin jalkaan, värjätäkseen kynnet, kämmenet ja jalkopohjat alhennalla.

Sillä aikaa lauloivat muut surunvoittoista laulua, jonka teksti sisälsi hyvästijätön tytöajoille. Siihen saakka, kunnes väri on kuivunut täytyy morsiamen kumarretuin päin kuunnella laulua, sitten nou-

ponnistuksista ja ihovoiteista oli hän kalpea. Saapuihan heti, milloin hän ensi kerran saa olla yksin herransa ja puolisonsa kanssa!

Kaikki kauniit pukimensa ja jalokivensä heitti hän yltänsä ja ainoastaan silkkinen hääpaita häntä enää peitti; sen jälken nuo neljä naista, jotka näköjänsä olivat hääpalvelijoita, seurasivat häntä makuukammioon. Hienohipiäinen, valkoinen neitsyt asetettiin sinisille silkkityynyille ja naiset levittivät valkosen hunnun hänen päällensä, — voi luulla näkevänsä hengettären kaltaisen olennon; sitä mielikuvitusta lisäsi ihmeteltävän noituvalon kaltainen, heikko, salaperäinen huoneen valaistus, joka tuli läpipistetystä, katosta riippuvasta pronssilampusta. Silloin tällöin kiiltelivät seinien kultaompelukset; jos niihin osui suora säde rauhallisesti heiluvasta lampusta, ilmestyi äkkiä ikäänkuin joukko kiiltomatoja, jälleen yhtä pian kadotakseen. Oli kuten sadussa „Tuhat ja yksi yötä".

Miellyttävä, imelä ruusuntuoksu levisi huoneeseen. Kuvaava tunne, rauhaton odotus täytti kaikkien sydämet, ikäänkuin kärsimykset esimaku; ainoastaan kuiskaillen uskallettiin puhua. Kas tuossa, — ovelle naputettiin; se oli merkki, että sulhanen lähestyy. Vielä kerran astuivat morsiamen anoppi ja mainitut naiset hänen luoksensa, lausuivat turkkilaisen siunaustoivotuksen ja koskettivat hänen otsaansa ja rintaansa. Sen jälkeen poistuivat kaikki nopeasti ja hiljaa; vieraat hyvästelivät ja lähtivät, sillä sulhanen ystäviensä ja sukulaistensa kera saapui taloon. He seurasivat häntä häähuoneen ovelle saakka ja toivottivat siunausta; vanhin joukosta avasi oven ja sulhanen riensi nopeasti sisälle — rakastuneet olivat yhdistyneet. Äänettöminä poistuivat ystävät, jättäen talon rauhan ja onnen valtaan....

Kuherruskuukautta ei nuori pari vietä. Nuori puoliso tuli nyt perheen jäseneksi, mutta ollen vielä vailla täyttä oikeutta. Vähintäinkin viiden päivän aikana on hän kielletty huoneeseen tulemasta ja ennen kaikkea, täytyy hänen katsella alas. Huoneessa on hänelle paikka erässä nurkassa, missä hänen täytyy olla kasvot seinään päin käännettynä; toisten perheenjäsenten läsnäollessa ei hänellä ole lupa istua ja ruoka-aikana suorittaa hän palvelijan tehtävät.

Vasta sitten, kun ensimäiset raskauden merkit alkavat näyttäytyä, tulee hän perheen täysin oikeutetuksi jäseneksi ja voipi olla talon toisten naisten kaltainen; mutta aina puolison äiti on hallitsijatar, jota kaikkien täytyy totella. Se surkuteltava morsian, joka ei saa lapsia, on pakoitettu nöyryytetyssä asemassa odottamaan aina siihen saakka, kunnes puolisonsa hankkii hänelle yhtäläisen oikeuden, tahi purkaa avioliiton. Lapseton turkkilaisnainen on säälittävä, sillä hedelmättömyys on siellä häpeä ja Allahin kirous.

Toivottavasti ei minun miellyttävä morsiameni ole niin kirottu, vaan saa vuoden kuluttua heiluttaa kehtoa, joka on-

Kutsu Vuosikokoukseen

Työkansan kustannusyhtiön "The Finnish Publishing Co., Limited"

vuosikokous pidetään maaliskuun 24 ja seuraavina päivinä 1913, Port Arthurissa, Ont., Canadassa. Kokouksessa tullaan keskustelemaan ja päättämään paitsi sääntöjen määräämiä, muitakin perin tärkeitä asioita, m. m. yhtiön kahteen osaan jakamisesta, Liverpoolin agitatsionitoimiston perustamisesta, lehden tilausmäärän kohottamisesta y. m.

Ote yhtiön säännöistä:

15 §. Yhtiön kokouksissa voi osakkeenomistaja valtakirjalla edustaa poissa olevia osakkeita. Samalla henkilöllä saa kuitenkin olla korkeintaan vain kolme valtakirjaa.

16§. Osakkeenomistajina olevilla yhdistyksillä on oikeus lähettää yhtiökokouksiin edustajinaan sellaisiakin henkilöitä jotka eivät ole yhtiön osakkaina. Sellainen edustaja on kuitenkin äänestysmutta ei vaaiikelpoinen.

Missään muussa tapauksessa ei yhtiöön kuulumattomalla ole oikeus ketään edustaa.

Port Arthur, Ont., Can., helmik. 17 p. 1913.

JOHTOKUNTA

Ktta: **M. Mattson**, sihteeri.

Täynnä kärsimättömyyttä avasi Heinz kuoren.

"Rakastettuni! Suurimmassa kiiruussa. En voi tulla. Minun mieheni on juuri tulossa luoksesi. Anna anteeksi, mutta oli mahdotonta saada häntä kääntymään! Kirjoita heti kun sinulle sopii, äläkä ole vihainen Elly raukallesi."

Raivonhuudahduksella repi Heinz kirjeen rikki. Siis olisivat kaikki kukat, viinit, hedelmät ja makeiset jälleen hankitut turhaan! Hiiteen joutaisi koko Herrig! Mitä hänellä oli tekemistä täällä juuri tänä päivänä, jolloin hänen rouvaansa odotettiin?

Herrig ja hän olivat vuosi sitten perustaneet n. s. huvinäytelmätehtaan ja heidän ensimäisellä näytelmällä oli ollut se suuri menestys. Siitä lähtien piti Herrig kiinteästi kiinni yhteistyöskentelystä Heinzen kanssa ja mietti juuri uutta aihetta, jota he yhdessä valmistaisivat.

Ja ajaessaan innokkaasti takaa jotain erikoista ei Herrig ollut huomannut rahtuakaan, että Heinz myöskin toisella tavoin työskenteli hänen kanssaan. Eli eikö hän ollut vain tahtonut sitä huomata? Tuo ajatus heräsi salamannopeudella Heinzessa Herrigin puoli tuntia myöhemmin astuessa hänen luokseen.

Niin, todellakaan ei voinut arvata mitä hän hautoi mielessään. Hän tuskin vastasi avustajansa tervehdykseen, vaan meni harvinaisen liikutetuin ilmein hänen luokseen sekä alkoi heti kävellä lattialla edestakaisin ottamatta edes hattua pois pästään.

Tuo esiintyminen vahvisti huomattavasti Heinzin epäluuloja. Hänen järkensä sanoi, ettei huvinäytelmän takia tultu tuollaisin ilmein.

Ja äkkiä pysähtyi Herrig suoraan hänen eteensä ja katsoi häntä jäykin,ihmeellisin silmin.

— Minun on keskusteltava vakavasta asiasta kanssasi, sanoi hän, asiasta, joka ei siedä lykkäystä, vaan päinvastoin..

— Oi, meidän uusi huvinäytelmämme? koetti Heinz keskeyttää hänet viattomin ilmein.

— Ei, sanoi Herrig jyrkästi ja rypisti otsaansa. Se ei ole tällä kertaa huvinäytelmä, eikä farssi, vaan drama — murhevaimo ja miehen vaimon ystävä. Mies on niin kutsuttu kelpo mies, joka jumaloi vaimoaan, ja joka voisi antaa vaikka henkensä ystävänsä puolesta. Hän on huolettomin ihminen maailmassa, kunnes hän eräänä päivänä huomaa noiden molempien pettävän häntä. Kostonhalu herää hänessä, sillä luonnolisesti hän tahtoo kostaa. Sehän on hänen oikeutensa. Mutta hän ei tapa vaimoaan, jota hän rakastaa, ja jonka hän tahtoo pitää, vaan hän suuntaa kostonsa ystäväänsä, tuohon roistoon. Hänet tappaa mies, ymmärräthän! Hän tappaa pettäjän tavalla, ettei maailma yhtä vähän kuin vaimokaan saa tietää tekoa hänen työkseen. Tuo on se nousukohta, tapauksen uutuus. Senhän myönnät minulle, eikö totta?— Eikö totta? huusi hän kun Heinz ei heti vastannut.

Heinz hätkähti hermostuneesti.

— Hyvin uutta, hyvin kohottavaa, mutisi hän suonenvedon tapaisesti koettaen hillitä itseään. Mutta mitä tulee — mitä minulla on asian kanssa tekemistä?

— Mitä sinulla on asian kanssa tekemistä? huusi Herrig. Eikö se koske yhtä paljon sinua kuin minuakin? Etkö sinä ole minun avustajani, taivaan nimessä! Minä tahdon tietää mitä sinä ajattelet aatteeni tuosta kohdasta. Etkö sinä voine vaatia, että minun on suoritettava kaikki yksin??

— Mitä minun on siis tehtävä?

— Noo — avioliitonrikkoja kuolintapa — olosuhteet, joissa petetty aviomies toteuttaa kostonsa. Kas niin,huvittaahan sinua ponnistella hiukan aivojasi? Ajattele!

— Hyvä, sopersi Heinz ja katsoi häneen pidätetyllä kauhulla. — Miettikäämme!

— Siis — sinä tahdot ehdottomasti tehdä lopun rakastajasta? jatkoi hän minuutin kuluttua.

— Luonnollisesti vahvisti Herrig, joka tapauksessa!

— Rikollisen edes saamatta koettaa puolustaa itseään?

— Aivan oikein. Millä hän voisi puolustaa itseään?

— Rakkaudellaan.

dan edessä neuvottomina, ... taa tai änkyttää hämmentyneitä, tyhjiä puheenparsia. Eivätkä tähäänastiset sosialistiset talousopin arvostelijatkaan ole pystyneet tekemään enempää kuin osottamaan tuon ristiriidan olevan olemassa; selvittänyt ei sitä ole kukaan, kunnes Marx nyt vihdoin on, seuraten kapitalistien voiton syntymistä sen syntymäsijalle asti, selittänyt kaikki selväksi.

Pääoman selittämisessä lähtee Marx siitä yksinkertaisesta, yleisesti tunnetusta tosiasiasta, että kapitalistit saavat pääomansa lisääntymään vaihdon kautta; he ostavat tavaroita rahoillaan ja myövät ne sitten suuremmasta rahasummasta kuin mitä ne ovat maksaneet. Joku kapitalisti ostaa esim. puuvillaa 1,000 markan edestä ja myy sen ostamansa määrän esim. 1,100 markalla, ja "ansaitsee" siten 100 markkaa. Tätä 100 markan ylijäämää, mikä on tullut alkuperäisen pääoman päälle, nimittää Marx lisäarvoksi. Mistä syntyy tämä lisäarvo? Taloustieteilijäin otaksuman mukaan vaihdetaan vain yhtä suuria arvoja, ja tämä pitääkin käsitteellisen (abstraktisen) teorian alalla paikkansa. Puuvillan ostaminen ja sen jälleen myyminen ei niin ollen voi lisäarvoa tuottaa, ei sen kummemmin kuin hopeamarkan vaihtaminen neljään hopeiseen 25-penniseen tai kuparisten vaihtolanttien vaihtaminen hopearahaksi, jonka kautta ei tulla rikkaammaksi eikä köyhemmäksi. Mutta yhtä vähän voi lisäarvo syntyä siitä, että myyjät möisivät tavaransa niiden arvoa kalliimmasta, tai että ostajat ostaisivat ne alle niiden arvon, koska jokainen on vuoron perään milloin ostajana, milloin myyjänä ja tuo siis jälleen tasottuisi. Yhtä vähän voi se johtua siitä, että ostajat ja myyjät tekisivät vääryyttä toisilleen, sillä sen kautta ei syntyisi mitään uutta arvoa eli lisäarvoa, vaan ainoastaan entinen pääoma tuli toisin jaetuksi kapitalistien kesken. Vaikkakin kapitalisti ostaa tavarat niiden arvosta ja myö ne niiden arvoon, niin saa hän enemmän arvoa, kuin liikkeelle pani. Miten se käy päinsä?

Kapitalisti tapaa nykyisissä yhteiskuntaoloissa tavaramarkkinoilla yhden tavaran, jolla on se omituinen ominaisuus, että sen käyttäminen on uuden arvon lähde, uuden arvon luomista, ja tämä tavara on — työvoima.

Mikä on työvoiman arvo? Kunkin tavaran arvo mitataan sen valmistamiseen tarvittavan työn mukaan. Työvoima on olemassa elävän työmiehen muodossa, ja työmies tarvitsee määrätyn summan elintarpeita elatukseekseen sekä perheensä ylläpitoon, jonka kautta työvoiman säilyminen voi jatkua hänen kuolemansakin jälkeen. Noiden elintarpeiden valmistamiseen tarvittava työaika määrää siis työvoiman arvon. Kapitalisti maksaa sen viikottain ja ostaa sillä työmiehen viikon työn käyttämisen. Tähän saakka lienevät herrat taloustieteilijät jotenkuten samaa mieltä meidän kanssamme työvoiman arvosta.

Kapitalisti panee nyt työmiehensä työhön. Määrätyssä ajassa saa työmies suoritetuksi niin paljon työtä, että se vastaa hänen viikkopalkkaansa. Jos olettaa, että työntekijän viikkopalkka vastaa kolmea työpäivää, niin on työmies, joka on alkanut maanantaina, jo keskiviikkoiltana kapitalistille korvannut maksetun palkan täyden arvon. Mutta lakkaako hän sitten työtä tekemästä? Ei suinkaan. Kapitalisti on ostanut hänen viikon työnsä ja työmiehen täytyy tehdä työtä vie- aina eri olojen mukaan; mutta pääasia on se, että kapitalisti sen työn lisäksi, josta hän maksaa, kiskoo vielä työtä, josta hän ei maksa, eikä tämä ole mikään mielivaltainen oletus, sillä sinä päivänä, jolloin kapitalistilta loppuisi mahdollisuus saada työläisestä irti sen enempää työtä kuin hän tälle palkassa maksaa, sinä päivänä panisi hän verstaansa kiinni, sillä silloin kävisi hullusti koko hänen voitolleen.

Tässä on meillä kaikkien noiden ristiriitain selvitys. Miten lisäarvo (josta kapitalistien voitto on tuntuva osa) syntyy, se on nyt selvä ja luonnollinen asia. Työvoiman arvo kyllä maksetaan (palkassa), mutta tuo arvo on paljon pienempi kuin se arvo, jonka kapitalisti osaa kiskoa työvoimasta, ja erotus, maksamaton työ, muodostaa juuri kapitalistin eli tarkemmin sanoen koko kapitalistiluokan osuuden. Sillä sekin voitto, jonka ylempänä mainitussa esimerkissä puuvillakauppias sai puuvillastaan, täytyy, jollei puuvillan hinnat olleet välillä kohonneet, olla maksamatonta työtä. Kauppiaan on täytynyt myödä puuvillatehtailijalle, joka sitten tuotteestaan voi kiskoa, paitsi noita 100 mk., vielä itselleenkin voittoa, joka siis jakaa kauppiaan kanssa pussiinsa kertyvän maksamattoman työn. Tämä maksamaton työ ylipäänsä ylläpitää kaikki yhteiskunnan työtätekemättömät jäsenet. Sillä maksetaan valtion ja kuntain verot, mikäli niitä on kapitalistiluokan maksettavana, sillä maksetaan maanomistajille maakorkoa j.n.e. Sen varassa lepää koko nykyinen yhteiskuntatila.

Kuitenkin olisi väärin luulla, että maksamaton työ on esiintynyt vasta nykyisissä oloissa, jolloin tuotantoa harjottavat toisaalta palkkatyöläiset. Päinvastoin. Sorretun luokan on kaikkina aikoina täytynyt tehdä maksamatonta työtä. Koko sinä pitkänä aikana, jolloin orjuus oli työjärjestyksen vallitsevana muotona, täytyi orjain tehdä paljon enemmän työtä, kuin mitä he elintarpeiden muodossa korvausta saivat. Maaorjuuden vallitessa ja siihen saakka kunnes talonpoikaisten alustalaisten taksvärkkityö lakkautettiin (joka esim. Suom. ei ole vieläkään lakkautettu), oli asianlaita sama. Vieläpä tässä viimemainitussa tapauksessa aivan päivänselvästi silmiin pistää erotus omaan työhön ja maksamattomaan työhön käytetyn ajan välillä, koska alustalainen tekee työtä omaksi elatukseekseen aivan eri aikana kuin lisätyötä tilanomistajalle. Muoto (riistämisen muoto) on nyt muuttunut, mutta asia on jäänyt, ja niin kauan kun "yksi osa yhteiskuntaa omistaa tuotannonvälineiden monopolin, täytyy työntekijän, olipa hän vapaa tai orja, omaa elatustaan varten tarvittavan työajan lisäksi tehdä työtä vielä lisäaikaa, tuottaakseen elintarpeita tuotantovälineiden omistajille." (Marxin sanat "Pääoma"-teoksessa.)

Ontario.

COPPER CLIFF.

Onhan siinä taas veri tilastoa yhdeksi päiväksi Cliffin osalle. Tämän kuun 21 päivänä kello 2 tai 3:men tienoissa iltapäivällä, joutui eräs italialainen (nimeä en ole saanut tietooni) kaarojen alle josta oli seurauksena se, että hän meni kolmesta kohden mäsäksi, kaulasta poikki ja sydänalan kohdalta ja kädet ja jalat, vielä oli ...

Kalle Salmi ja Henry Toivonen ovat Copper Cliffin Nuorisoseuran valitsemia asiamiehiä lainoja ottamaan Työkansan liikkeelleKaikki coppercliffiläiset, jotka haluavat lainata rahaa Työkansan liikkeelle, voivat siis kääntyä toveri Salmen ja Henry Toivosen puoleen.

Kuvaamataide ja köyhälistö.

Ihmiskunnan historia kertoo kuvaamataiteen suuresta merkityksestä ihmiskunnalle. Aikoina, jolloinka lukutaitoisuus kuului harvinaisuuteen, samoin kuin ei myöskään löytynyt kirjojakaan, tuli kuvaamataiteen esittää asioita. Se oli vaikeata, mutta se nostatti taidetta. Myöskin monet muut seikat saivat kuvaamataiteen arvon asemaan. Jopa yksin pakanuususkokin vaati taiteilijoita kuvaamataiteen alalta.

Itse kuvaamataide onkin samalla meille historiaa menneiltä ajoilta. Se kertoo paljon eri aikalaisten elämästä, pyrkimyksistä, valtioista ja muista sellaisista.

Niinkuin vieläkin, on tällä taiteella aina ollut suuri merkitys ajallaan. Kun kristinoppi paavillisuudellaan alkoi syvien piirtojensa vedon, oli kuvaamataiteenkin joutuminen paavinvallan hallittavaksi. Tuo loistava, yksinhallitseva ja määräävä kirkko älysi taiteen merkityksen, se otti sen palvelukseensa. Temppelien seiniin maalautettiin suuria kuvia. Ne kuvasivat usein vapisevaa ihmiskuntaa helvettineen ja taivainensa. Aihe oli tavallisesti raamatullinen, varsinkin Jesusta ja Mariata kuvaavia. Taiteilijain koko henkinen tarmo on siinä ollut jännitettynä. Mutta kuvat ovatkin usein mitä taiteellisempia. Ja arvaamme: ne ovat syvästikin vaikuttaneet ihmisiin. Se tarkotus olikin kirkolla.

Samoin kuin kirkko, on myöskin toinen mahti omistanut kuvaamataiteen, joskaan ei siinä määrässä kuin kirkko. Se on "maallinen" hallitusvalta. Olihan luonnollista, että hallitus, joka oli loistossaan, ylpeili siitä. Kuvaamataide joutui sen palvelukseen, kuvasi voittoja ja valtaa.

Mutta vähitellen alkoi kuitenkin taiteilijoissa kyteä vapautumisen ajatus.

Kuten kirkko tahtoi taiteessaan julistaa maailmanvaltaansa ja hallitus piti taidetta loistonasa ja sitenmyöskin vaikutusvaltansa kohottamiseksi, niin pienemmät — yksilötkin— saivat vähitellen samanluontoisia haluja. Taide joutui laajemmille aloille. Se alkoi samalla hiljalleen vapautua, itsenäistyä ja yhäti kehittyä. Taiteilijat yhä enemmän itsenäistyivät. He saivat silloin kuvaamaan sellaisia kansan elämästä otettuja aiheita, jotka eivät aina miellyttäneet mahtavia. Heidän suurta taidettaan eivät nyt rakastaneet kirkko, hallitus, porvaristo eikäpä köyhä kansakaan tietämättömyydessään osannut sille antaa tulevaa arvoa. Niinpä monia taiteilijoita on kuollut kurjuudessa.

Vieläkään ei kuvaamataide ole vapaasti kansalle. Vielä hallitsevat sitä vallitsevat olot. Köyhälistön kuvaaja ei vieläkään saa sitä mainetta, sitä aineellista apua, joka hänet voisi nostattaa yhä täydellistymään.

Se on yhtenä aikamme häpe-

On paljon keinoja, jotka voidaan sovelluttaa sosialistisen kuvaamataiteen edistämiseksi. Joka tapauksessa: sosialismin tulee kuvaamataidetta tukea, vapauttaa sekin porvarilisuudesta ja ottaa taidekin palveluksensa!

Turkkilaiset häät Bosniassa.

(Jatkoa n:roon 43.)

..Kuuden aikana illalla lakkasi melu ja musiikki pihassa ja kukin sukupuoli hajautui eri paikkoihin syödäkseen illallista. Sisälle tuotiin mataloita pyöreitä pöytiä ja jokaiselle vieraalle pantiin liina polville. Koko seurue, paitsi morsian, kyyristyi lattialle pöytien ympärille ja juhlaillallinen alkoi. Lautasia emme saaneet, ainoastaan lusikan. Morsian itse toimitti palveluksen, eikä nauttinut ruokaa. Ensiksi tarjosi hän galva'n, imelän, unikukista, jauhoista ja hunajasta valmistetun laitteen, joka europpalaisen suussa maistui hyvältä. Sitten seurasi pilav'o riisi lampaanliemen ja paljon sipulin kera, joka tässä maassa ei puutu yhdestäkään ateriasta; sen jälkeen pitah'it, lihalla, pinatilla, kasviksilla, juustolla, saksanpähkinöillä y. m. täytetyt. Länsimaalainen valmistaa tämän ruuan hiukan sulavammaksi, koska hän ei sääs tä voita ja munia. Vartaalla paistettu lampaanvuono on vastalaji. Minun täytyy tunnustaa, että paisti oli erittäin hyvänmakuista, mutta lihan repiminen oli minulle outoa ja ellottavaa. Kovin tunsin minä kahvelin ja veitsen puutteen. Hedelmät, leivokset ja muut imelät laitteet olivat lopussa. Juomaksi tarjoiltiin ruusuvettä ja mustaa kahvia. Juhlaillallisen loputtua alkoi tavanmukainen hääseremonia.

Tällä välin oli hämärtynyt ja sytytettiin muutamia kynttilöitä ja itämaalainen lamppu. Mun morsian oli sävyisällä äänellä kiittänyt vieraita heidän saapumisensa tähden, kannettiin pöydät pois. Keskelle huonetta asetettiin tuoli, jolle morsian istui. Neljä ijäkkäämpää naista sukulaispiiristä (lukuunottamatta sulhasen äitiä ja sisaria) astuivat hänen luoksensa; kaksi heistä otti kiinni morsiamen käteen, kaksi kumpaankin jalkaan, värjätäkseen kynnet, kämmenet ja jalkopohjat alhennalla.

Sillä aikaa lauloivat muut surunvoittoista laulua, jonka teksti sisälsi hyvästijätön tyttöajoille. Siihen saakka, kunnes väri on kuivunut täytyy morsiamen kumarretuin päin kuunnella laulua, sitten nousee hän seisomaan, suutelee noiden neljän naisen käsiä ja suuta, lausuen määrätyn kaavakkeen; sen jälkeen hyvästelee hän kaikkia läsnäolevia naisia samalla tavalla.

Sillävälin olivat miehet menneet talosta moskeijaan, mihin sulhanen jäi yksin yhteisen rukouksen jälkeen ja toimitti erikoisen rukouksen, jonka jälkeen hadja, turkkilainen pappi, hänet siunasi.

Nyt seurasi viimeinen, loppullinen osa hääseremonista, joka meihin europalaisiin vaikuttaa sangen kummallisesti ja muistutti minulle muinaisgermanilaisia häätapoja. Pieni häveliäs morsian näytti kiihtyneeltä; huolimatta kaikista ... hengettären kaltaisen olennon; sitä mielikuvitusta lisäsi ihmeteltävän noituvalon kaltainen, heikko, salaperäinen huoneen valaistus, joka tuli läpipistetystä, katosta riippuvasta pronssilampusta. Silloin tällöin kiiltelivät seinien kultaompelukset; jos niihin osui suora säde rauhallisesti heiluvasta lampusta, ilmestyi äkkiä ikäänkuin joukko kiiltomatoja, jälleen yhtä pian kadotakseen. Oli kuten sadussa „Tuhat ja yksi yötä".

Miellyttävä, imelä ruusuntuoksu levisi huoneeseen. Kuvaava tunne, rauhaton odotus täytti kaikkien sydämet, ikäänkuin kärsimykset esimaku; ainoastaan kuiskaillen uskallettiin puhua. Kas tuossa, — ovelle naputettiin; se oli merkki, että sulhanen lähestyy. Vielä kerran astuivat morsiamen anoppi ja mainitut naiset hänen luoksensa, lausuivat turkkilaisen siunaustoivotuksen ja koskettivat hänen otsaansa ja rintaansa. Sen jälkeen poistuivat kaikki nopeasti ja hiljaa; vieraat hyvästelivät ja lähtivät, sillä sulhanen ystäviensä ja sukulaistensa kera saapui taloon. He seurasivat häntä häähuoneen ovelle saakka ja toivottivat siunausta; vanhin joukosta avasi oven ja sulhanen riensi nopeasti sisälle — rakastuneet olivat yhdistyneet. Äänettöminä poistuivat ystävät, jättäen talon rauhan ja onnen valtaan....

Kuherruskuukautta ei nuori pari vietä. Nuori puoliso tuli nyt perheen jäseneksi, mutta ollen vielä vailla täyttä oikeutta. Vähintäinkin viiden päivän aikana on hän kielletty huoneeseen tulemasta ja ennen kaikkea, täytyy hänen katsella alas. Huoneessa on hänelle paikka erässä nurkassa, missä hänen täytyy olla kasvot seinään päin käännettynä; toisten perheenjäsenten läsnäollessa ei hänellä ole lupa istua ja ruoka-aikana suorittaa hän palvelijan tehtävät.

Vasta sitten, kun ensimäiset raskauden merkit alkavat näyttäytyä, tulee hän perheen täysin oikeutetuksi jäseneksi ja voipi olla talon toisten naisten kaltainen; mutta aina puolison äiti on hallitsijatar, jota kaikkien täytyy totella. Se surkuteltava morsian, joka ei saa lapsia, on pakoitettu nöyryytetyssä asemassa odottamaan aina siihen saakka, kunnes puolisonsa hankkii hänelle yhtäläisen oikeuden, tahi purkaa avioliiton. Lapseton turkkilaisnainen on säälittävä, sillä hedelmättömyys on siellä häpeä ja Allahin kirous.

Toivottavasti ei minun miellyttävä morsiameni ole niin kirottu, vaan saa vuoden kuluttua heiluttaa kehtoa, joka onkin yksi vältämätön myötäjäislahja, ja tulee onnelliseksi puolisoksi ja äidiksi.

... edustaa poissa olevia osakkeita. Samalla henkilöllä saa kuitenkin olla korkeintaan vain kolme valtakirjaa.

16§. Osakkeenomistajina olevilla yhdistyksillä on oikeus lähettää yhtiökokouksiin edustajinaan sellaisiakin henkilöitä jotka eivät ole yhtiön osakkaina. Sellainen edustaja on kuitenkin äänestys- mutta ei vaalikelpoinen.

Missään muussa tapauksessa ei yhtiöön kuulumattomalla ole oikeus ketään edustaa.

Port Arthur, Ont., Can., helmik. 17 p. 1913.

JOHTOKUNTA

Ktta: **M. Mattson,** sihteeri.

Avustaja.

Tragikomedia.
(Suomennos.)

Kello oli viisi. Soitettiin ovelle. Ilosta huudahtaen syöksyi Heinz ulos ja aukaisi.

— Eline! .... huudahti hän. Mutta se oli vain sähkösanomalähetti, joka ojensi hänelle putkipostikirjeen.

Kirje oli Elineltä. Heinz tunsi osoitteen, joka oli kirjoitettu Elinen toisella käsialalla (viisaana naisena oli hänellä nimittäin kaksi eri käsialaa). Täynnä kärsimättömyyttä avasi Heinz kuoren.

"Rakastettuni! Suurimmassa kiiruussa. En voi tulla. Minun mieheni on juuri tulossa luoksesi. Anna anteeksi, mutta oli mahdotonta saada häntä kääntymään! Kirjoita heti kun sinulle sopii, äläkä ole vihainen

Elly raukallesi."

Raivonhuudahduksella repi Heinz kirjeen rikki. Siis olisivat kaikki kukat, viinit, hedelmät ja makeiset jälleen hankitut turhaan! Hiiteen joutaisi koko Herrig! Mitä hänellä oli tekemistä täällä juuri tänä päivänä, jolloin hänen rouvaansa odotettiin?

Herrig ja hän olivat vuosi sitten perustaneet n. s. huvinäytelmätehtaan ja heidän ensimäisellä näytelmällä oli ollut se suuri menestys. Siitä lähtien piti Herrig kiinteästi kiinni yhteistyöskentelystä Heinzen kanssa ja mietti juuri uutta aihetta, jota he yhdessä valmistaisivat.

Ja ajaessaan innokkaasti takaa jotain erikoista ei Herrig ollut huomannut rahtuakaan, että Heinz myöskin toisella tavoin työskenteli hänen kanssaan. Eli eikö hän ollut vain tahtonut sitä huomata? Tuo ajatus heräsi salamannopeudella Heinzessa Herrigin puoli tuntia myöhemmin astuessa hänen luokseen.

Niin, todellakaan ei voinut arvata mitä hän hautoi mielessään. Hän tuskin vastasi avustajansa tervehdykseen, vaan meni harvinaisen liikutetuin ilmein hänen luokseen sekä alkoi heti kävellä lattialla edestakaisin ottamatta edes hattua pois päästään.

Tuo esiintyminen vahvisti huomattavasti Heinzin epäluuloja. Hänen järkensä sanoi, ettei huvinäytelmän takia tultu tuollaisin ilmein.

Ja äkkiä pysähtyi Herrig suoraan hänen eteensä ja katsoi häntä jäykin,ihmeellisin silmin.

— Minun on keskusteltava vakavasta asiasta kanssasi, sanoi hän, asiasta, joka ei siedä lykkäystä, vaan päinvastoin..

— Oi, meidän uusi huvinäytelmämme? koetti Heinz keskeyttää hänet viattomin ilmein.

— Ei, sanoi Herrig jyrkästi ja rypisti otsaansa. Se ei ole tällä kertaa huvinäytelmä, eikä farssi, vaan drama — murhenäytelmä — ja — ja .. Sisäinen liikutus katkaisi hänen äänensä ja hän keskeytti.

Heinz värisi.

— Siinä se nyt on, ajatteli hän säikähtyneenä. Hän on huomannut kaikki. Nyt kysytään rohkeutta. Ei saa antaa säikyttää itseään!

Herrig katsoi häntä silmää, räpäyttämättä.

— Siis, alkoi hän. Kysymyksessä on uusi näytelmä, jonka ajatuksen minä aion nyt esittää sinulle. Ota huomioon, se tulee koskemaan meidän molempien tulevaisuutta! Siis — perusmotivi on avioliittorikos, tavallisten ihmisten keskuudessa tapahtuva raaka avioliittorikos. On vanha kolmio, mies, vaimo ja miehen vaimon ystävä. Mies on niin kutsuttu kelpo mies, joka jumaloi vaimoaan, ja joka voisi antaa vaikka henkensä ystävänsä puolesta. Hän on huolettomin ihminen maailmassa, kunnes hän eräänä päivänä huomaa noiden molempien pettävän häntä. Kostonhalu herää hänessä, sillä luonnolisesti hän tahtoo kostaa. Sehän on hänen oikeutensa. Mutta hän ei tapa vaimoaan, jota hän rakastaa, ja jonka hän tahtoo pitää, vaan hän suuntaa kostonsa ystäväänsä, tuohon roistoon. Hänet tappaa mies, ymmärräthän! Hän tappaa pettäjän tavalla, ettei maailma yhtä vähän kuin vaimokaan saa tietää tekoa hänen työkseen. Tuo on se nousukohta, tapauksen uutuus. Senhän myönnät minulle, eikö totta?— Eikö totta? huusi hän kun Heinz ei heti vastannut.

Heinz hätkähti hermostuneesti.

— Hyvin uutta, hyvin kohottavaa, mutisi hän suonenvedon tapaisesti koettaen hillitä itseään. Mutta mitä tulee — mitä minulla on asian kanssa tekemistä?

— Mitä sinulla on asian kanssa tekemistä? huusi Herrig. Eikö se koske yhtä paljon sinua kuin minuakin? Etkö sinä ole minun avustajani, taivaan nimessä! Minä tahdon tietää mitä sinä ajattelet aatteeni tuosta kohdasta. Etkö sinä voine vaatia, että minun on suoritettava kaikki yksin??

— Mitä minun on siis tehtävä?

— Noo — avioliitonrikkoja kuolintapa — olosuhteet, joissa petetty aviomies toteuttaa kostonsa. Kas niin,huvittaahan sinua ponnistella hiukan aivojasi? Ajattele!

— Hyvä, sopersi Heinz ja katsoi häneen pidätetyllä kauhulla. — Miettikäämme!

— Siis — sinä tahdot ehdotomasti tehdä lopun rakastajasta? jatkoi hän minuutin kuluttua.

— Luonnollisesti vahvisti Herrig, joka tapauksessa!

— Rikollisen edes saamatta koettaa puolustaa itseään?

— Aivan oikein. Millä hän voisi puolustaa itseään?

— Rakkaudellaan.

Sairaille - Vapaasti

Jos olette kipeä, lähettäkää taudin nimi eli taudin oireet, ja me esitämme teille mikä lääke olis tilattava ja lääkkeen hinta y. m. —(lääkkeet eivät ole patentti-lääkkeitä; vaan tosi suomalaisia lääkkeitä—"Lignell'in Apteekki" on isoin suom. apteekki Yhdysvalloissa).

Pyytäkää "Lääke—Kirja no: 5. Jossa on 25, eri miesten ja naisten tautia, ovat selitetty, Kuten: Vatsakatarri—Huono ruansulatus—Huono veri—Reumatismi—Kylmyys—Heikkous—Munuais rakko ja Naisten taudit, y.m.—Myöskin täydellinen luettelo suomalaisista lääkkeistä.—

Kirja lähetetään [illegible] jokaiselle (ei Suomeen)—osoitteella: P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Lignell'in Suom. Apteekki

Terveys Suola

Erittäin hyvää kaikkiin tauteihin, jotka johtuvat huonosta ruuan sulatuksesta, kovasta vatsasta, päänkivusta y.m..... Hinta postimaksuineen: 35c. P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

I. L. MATTHEWS & CO.

Cumberland St. | PORT ARTHUR | Phone 91

Mieltäkiinittävä alennus perjantaina

Uusia pukukankaita. Silkki "Eolie" kankaita. 42 tuum. leveitä, aistikkaita ja monta väriä myydään perjantaina ...... **$1.00 yd**

Pukukankaita 25c yd. Mustia, valkoisia y. m. hienoja ja hyviä perjantaina .... **25c yd.**

Uusia kevätkankaita. Kaikki, täysivillaisia ja vahvoja tweed kankaita, perjantaina .. **$2.00 yd.**

Uusia "Blazer" flanellia ja hienoja villakankaita kauniisti kukitettuja ja reunustettuja, perjantaina .... **50c yd.**

Uusia raitaisia flanelleja, hienoja monenväris. perj. **65 ja 85c yd. Silkkierikoisuus perjantaina 89c yd.** Nämä ovat 1 yd. leveitä, vahvaa ja hyvää silkkiä perjantaina .... **89c yd.**

Käsine-erikoisuus värillisiä 'kid' käsineitä Perrus tekoa, tav. hinta $1.50, perjantaina **89c pari.**

RAAKA-AINE OSASTO.

35c kylpypyyhkeitä perjantaina 25c kpl. Hyviä ja kookkaita puna- ja siniraitaisia, perj. **25c kpl.**

15c paitakangasta 10c. Oxfordin paitakangasta, vahvaa ja värinsä pitävää, tav. 15c, perjant. **10c**

Musliineja , valkoraitaisia ja hienoja, arvo 25c, perjant. **10c yd.**

Hyviä liinaisia pöytätuukeja, puoleksi valkaistuja ja vahvoja, perjantaina .... **$1.75 kpl.**

Parasta skotlantilaista lankaa, tav. 25c kerä, perjant. .. **15c kerä**

Koruompeluksilla tehtyjä tyynynpäällys verhoja, koko 30x30, perjantaina .... **50c kpl.**

Liinaisia tarjotin liinoja, koko 12 x16 torch. pitsien kanssa tehtyjä, tav. 50c, perj. **35c, tai 3 kpl $1.**

Valkoisia peitteitä, koko 70x90, perjantaina .... **85c kpl.**

"Crepons" 40 t. leveitä, useampaa eri väriä, erikoishinta perjantaina .... **35c yd.**

Meille on juuri saapunut suuri lähetys "Horrockses" pumpulikankaita ja koruompelus pumpuleita. Kaikki myydään sisäänosto hinnoilla.

VALMIIDEN VAATTEIDEN OSASTO.

Naisten kotipukuja $1.25 kpl. Naisten kotipukuja tehty karttunista jotka ovat väriltään vaaleita ja tummia, koko 32—44, perjantaina .... **$1.25 kpl.**

Naisten hienoja musliini "kimonos" 75c kpl. Uusinta muotia ja hyvä valikoima, perj. **75c kpl.**

PIKKU TAVARAIN OSASTO.

Hakasia 2 korttia 5c
Lukkuneuloja 2 korttia 5c
Hakasia ja sil. 2 korttia 5c
Neuloja 2 paperia 5c
Silmäneuloja 2 paperia 5c
Hyviä ja vahvoja hiussarsoja .... **6 kpl. 25c**

15c nauhaa 10c. 50 palasta silkkinauhaa 3 t. leveää, monta väriä myydään 10c

50c liinaa 25c. Hyvää valkeaa ja vahvaa liinaa varustettu tehtaan leimalla, tav. 50c, myyd. ... 25c

40c kureliivin päällyksiä saatte nyt **25c**

75c kureliiviä 50c. Nämä ovat uusia ja valkoisia sekä 4 sukan kannatinta, tav. 75c, myyd. **50c.**

50c sukkia perj. 3 paria $1.00. Naisten täysivillaisia käsmeri sukkia koko 8½ myydään perjantaina .... **3 paria $1.00**

Vapaasti, vapaasti, vapaasti! Kaikki jotka ostavat parin ikkunaverhoja saavat ilmaiseksi 4 jalkaa pitkän verho-kannattimen, jossa on hopeaiset silat.

Ikkunaverhoja tav. hinta 90c., perjantaina 70c
Ikkunaverhoja tav. hinta $1.35, perjantaina $1.10
Ikkunaverhoja tav. hinta $3.75, perjantaina $3.65

"Muslin", "skrims" ja "Chints" kankaita, taval. hinta 30 c, perjantaina 15c

2 sänkyhuoneen laatikkoa, sievästi koristeltu "chintz" kankaalla. Taval. hinta $4.50, perj. $3.55

Öljymattoa, 2 yd. leveää, uusimpia malleja, tav. hinta 35c, perjantaina .... **28c neliö yd.**

Linoleumi mattoja 2 yd. leveää aivan uusia, tav. hinta 50c, perjantaina .... **39c neliö yd.**

Ikkunaverhoja, perjant. **25c kpl.**

Mattoja, tav. hinta 25c, perjantaina **18c**
Saumattomia seinämattoja. Sieviä malleja. Koko 9x10 jalk. 6 t. Tavall. hinta $13.50, perj. **$11.45**

"Velvet" mattoja, värit sopivia istuma- ja kirjastohuoneisiin. Koko 6 jalk. 6 t. Tav. hinta $16.75, perjantain myynti **$13.75**

Maton pätkiä 1½ yd. pitkiä, myymme .... **75 ja 98c kpl.**

Paljo muutakin hyvää ja halpaa verhoilu- ja matto-osastossamme. Tulkaa katsomaan.

HUONEKALU OSASTO.

Keittiö tuoleja, kovasta puusta tehtyjä, tavall. hinta 60c, helmikuulla .... **50c kpl.**

Leposohvia, erittäin vahvoja ja käytännöllisiä, tavallinen hinta $27.00. Helmikuulla myymme näitä **$22.60**

Keinutuolia, tammisia, mahonki valmiste, erittäin sieviä ja vahvasti tehtyjä. Taval. hinta $5.50 Helmikuulla myyntihinta .. **$4.40**

Vierashuonekalusto. Tähän settiin kuuluu karmi- ja keinutuolia y. m. Kaikki mahongista tehtyjä. Tavall. hinta $43.00. Helmikuulla **$34.40**

Vierashuonekalusto. 3 kpl. sisältyy tähän settiin, hyvin valmistettu, parhaat vieterit. Silkki päällykset. Tav. hinta $35.00. Helmikuulla **$25.00**

Huonekaluja. Meillä on paljo muita huonekaluja jotka haluamme saada myydyksi saadaksemme tilaa uusille tavaroille jotka saapuvat piakkoin.

Buffet. Tammesta, mission valmiste, 2 laatikkoa, paras mitä voitte saada.
Taval. hinta $26.00. Helmikuulla myymme näitä **$21.75**

I. L. MATTHEWS & CO.

— Pötyä — sen olisi hän voittanut!

— Mielenhuumauksellaan..

— Se ei ole mikään anteeksipyyntö!

— Noo — silloin .... viettelijättären kiemailulla tarkoitan minä, huudahti Heinz melkein epätoivoon joutumaisillaan.

— Sitä olisi hän voinut vastustaa, jos olisi tapahtunut. Muutoin ei nainen ole kiemailija. Hän on taistellut, kärsinyt, ennen kuin hän kaatui.

— Uskotko niin?

— Kyllä kait minä sen paraiten tiedän.. Muuten tuo kaikki on jo selvä. Kysymyksessä on enää vain kuolintapa. Ponnistappas hiukan järkeäsi — elä ole niin tylsänä.

— No niin, huokasi Heinz. Miten olisi tukahduttamisen laita? Sehän olisi jotain uutta. Ja ensin tapahtuisi taistelu..

— Ah! — se on jo niin loppuunkäytetty!

— Entäs sitten revolveri?

— Samaten.

— Tikari, myrkky, moukari?

— Se on jo parempaa. Onko sinulla täällä jotain sellaista?

— Mitä sitten? Moukari?

— Oi ei — tikari.

päivänä, ei niin — valmistamatta. Täytyyhän minun ainakin valmistaa asiani, ja tänään en minä pysty siihen .. Minulla on päätauti .. minä olen jokapaikasta kipeä.. Herra jumala, vahvimmatkaan hermot eivät kestäisi tällaista kissan ja rotan leikkimistä .. ja minä minä olin jo lapsena .. lapsena hysterinen!

Heinz melkein nyyhkytti. Hän ei huomannut kuinka Herrig ikäänkuin vähitellen heräsi unesta ja katseli häntä sitä hämmästyneempänä mitä kovemmin ja epätoivoisemmin hän huusi. Lopuksi perääntyi hän arastellen ulommas Heinzesta ikäänkuin olisi hänellä hullu edessään.

— Mutta — mutta mitä sinä tarkoitat? kysyi hän lopuksi, kun Heinz kuolonväsyneenä vaikeni. Mistä sinä puhut? En ymmärrä sinua.

Ihmeissään katsoi Heinz ylös kuullessaan tuon hämmästyneen äänen.

— Sinähän käyttäydyt, jatkoi Herrig apäröiden, kuin aikoisin minä tappaa sinut. Sinä huudat. Ethän sinä vain ole sairas? Eli olenko minä tullut ajatuksineni sopimattomaan

Puhukaamme toisella kertaa siitä enemmän ..

— Ottakoon hitto sinut! huudahti Heinz hänen poistuttuaan. — Sekä sinun että sinun näytelmäsi ja — myöskin sinun vaimosi! Minä olen saanut kylliksi tuosta kaikesta tämän pelästyksen jälkeen!

— Mutta sehän kummallista! sanoi Herrig seuraavana aamuna ojentaessaan rouvalleen avonaisen kirjeen. Sehän on — sehän on melkeinpä petosta! Mitä minun on tehtävä? Heinz kieltäytyy yhteistyöskentelystä.

Eline, ruskeaverinen kaunotar, otti kirjeen ja luki.

Heinz kirjoitti että hänen heikontuneet hermonsa pakoittivat hänet matkustamaan määräämätömäksi ajaksi, että hän senvuoksi suureksi mielipahakseen ei uskaltanut ajatella yhteistyöskentelyä uutta kappaleta valmistettaessa, että Herrigin tuli antaa hänelle anteeksi j.n.e.

Eline hymyili hiukan omituisesti tuon ruikutuksen johdos-

Yleisiä Uutisia.

Sodankäynti edelleen jatkuu.

(Jatk. 1:ltä sivulta).

Turkin yritys pidättää itselleen Adrianopoli suurvaltojen avulla epäonnistunut.

Sotapuolue edelleen kiihkeästi vaatii teurastuksen jatkamista. — Kahakoita taistelukentällä.

KONSTANTINOPOLI, helmik. 26 p. — Turkin hallituksen edustaja Ibrahia Hakki Pashan retki Lontooseen on tykkänään epäonnistunut. Hänen tarkotuksensa oli saada suurvallat kannattamaan Adrianopolin Turkille jättämistä. Hän kuitenkaan ei kyennyt vaikuttamaan suurvaltoihin, että nämä olisivat hyväksyneet Turkin nootin uusien rauhanneuvottelujen perusteeksi, ja hänellä ei ollut valtaa tehdä muita esityksiä.

Vaikka muutamat Turkin ministeristön jäsenet ovat rauhan kannalla, ei sotapuolue anna vähääkään perään. Sotatoimet tälläkertaa ovat rajoittuneet viime-

kovahdit marssivat kaikessa rauhassa erään lakonalaisen tehtaan luona, kun yhtäkkiä eräs henkilö, nähtävästi komppanian kätyri, kehotti paikalla olleita poliiseja käymään lakkovahteihin käsiksi, koska heistä yhdellä muka oli pamppu takin alla. Poliisit kävivätkin käsiksi heti erääseen lakkovahtiin, kutsuen poliisikärryt paikalle. Tapahtumapaikalle kerääntyi satoihin nouseva väkijoukko ja kiihtymys kasvoi lopulta niin suureksi, että syntyi yleinen tappelu, jossa aseina käytettiin mitä kukin käteensä sattui saamaan. Taistelun kestäessä kulettivat poliisiviranomaiset taisteluun osaa ottaneita poliisiasemalle minkä kerkesivät.

Pukutyöläisten union antamasta selostuksesta selviää, että lakkovahdeissa ei ollut mitään syyttä koko taistelu on työnantajien kätyrien aikaansaama. Union selostuksessa sanotaan myöskin, että nämä samat komppanian kätyrit olivat taistelun aikana ihan villiintyneinä käymään lakkolaisten kimppuun.

Pukutyöläiset saavuttaneet uusia voittoja

menen prosenttia edelleen lakossa olevien pukutyöläisten avustamiseksi.

Lakkolaiset ovat yleensä edelleen yksimielisiä taistelunsa jatkamisen puolesta sekä myöskin toivorikkaita lakkonsa pikaisesta ja täydellisestä voittamisesta.

SUOMALAINEN HIRTTÄNYT ITSENSÄ.

WOODBURY, Vt., helmik. 19 p. — Tämän kuun 19 päivän aamuna löysivät muutamat työmiehet työhön mennessään tien vieressä puuhun hirttäytyneenä miehen, jonka nimi on Feetu Hakonius. Hän tuli tänne tämän kuun 14 päivänä ja pyysi saada asua A. Palon talossa viikon päivät. Työhön meni Hakonius maanantaiaamuna ja vielä tiistainakin. Tiistai-iltana illallisen syötyään lähti mies kenenkään pahaa aavistamatta ulos. Luultiin ensin, että hän meni ostamaan tupakkaa ja käsineitä, joita hänellä ei ollut, mutta tälle reisulle hän kuitenkin hävisi kunnes löydettiin hirttäytyneenä.

Tarkastettaessa löydettiin miehen taskuista viisitoista dollaria ja kaksikymmentä senttiä rahaa sekä joitain paperilappuja, joista yksi oli osotettu vainajan veljel-

viaton, kuten tekin tiedätte. Sitä minä pyydän anteeksi, että minä pahasti puhuin. Minä olen luullut tähän asti, että te yritätte Suomeen, mutta näin farmarien paperista toista.

Äidilleen osotetussa paperissa kirjottaa itsemurhaaja muutamia sanoja, joissa lohduttaa äitiään vaikkapa puussa roikkuukin. Vainajan taskuissa on vielä muitakin papereita, mutta niissä oleva kirjotus on niin sekavaa, ettei niistä saa mitään selvää. Paperien joukossa oli myöskin seuraava osote: Freet Kauppi, Hakolan kylä, Härmä, Vaasan lääni.

Vainajalla pitäisi olemaan veli Westerlyssä, R. I. Kaikki jotka haluavat vainajasta tarkempia tietoja, voivat niitä saada kirjottamalla osotteella: K. Palo, Box 75, Woodbury, Vt. — Raivaaja.

Suomalainen naimailmoituslehti

AMORI

ilmestyy kerran kuukaudessa Chicago, Ill., tilaus hinta Yhdysvaltoihin ja Canadaan: 1 vuosi $1.00, ½ vuotta 65c; Suomeen ja muualle ulkomaille: 1 vuosi $1.60,

Uusia pukukankaita. Silkki "Eolie" kankaita. 42 tuum. leveitä, aistikkaita ja monta väriä myydään perjantaina ...... $1.00 yd

Pukukankaita 25c yd. Mustia, valkoisia y. m. hienoja ja hyviä perjantaina .... 25c yd.

Uusia kevätkankaita. Kaikki, täysivillaisia ja vahvoja tweed kankaita, perjantaina .. $2.00 yd.

Uusia "Blazer" flanellia ja hienoja villakankaita kauniisti kukitettuja ja reunustettuja, perjantaina .... 50c yd.

Uusia raitaisia flanelleja, hienoja monenväris. perj. 65 ja 85c yd. **Silkkierikoisuus perjantaina 89c yd.** Nämä ovat 1 yd. leveitä, vahvaa ja hyvää silkkiä perjantaina .... 89c yd.

Käsine-erikoisuus värillisiä 'kid' käsineitä Perrus tekoa, tav. hinta $1.50, perjantaina 89c pari.

RAAKA-AINE OSASTO.

35c kylpypyyhkeitä perjantaina 25c kpl. Hyviä ja kookkaita puna- ja siniraitaisia, perj. 25c kpl.

15c paitakangasta 10c. Oxfordin paitakangasta, vahvaa ja värinsä pitävää, tav. 15c, perjant. 10c

Musliineja, valkoraitaisia ja hienoja, arvo 25c, perjant. 10c yd.

Hyviä liinaisia pöytätuukeja, puoleksi valkaistuja ja vahvoja, perjantaina .... $1.75 kpl.

Parasta skotlantilaista lankaa, tav. 25c kerä, perjant. .. 15c kerä

Koruompeluksilla tehtyjä tyynynpäällys verhoja, koko 30x30, perjantaina .... 50c kpl.

Liinaisia tarjotin liinoja, koko 12 x16 toreh. pitsien kanssa tehtyjä, tav. 50c, perj. 35c, tai 3 kpl $1.

Valkoisia peitteitä, koko 70x90, perjantaina .... 85c kpl.

"**Crepons**" 40 t. leveitä, useampaa eri väriä, erikoishinta perjantaina .... 35c yd.

Meille on juuri saapunut suuri lähetys "Horrockses" pumpulikankaita ja koruompelus pumpuleita. Kaikki myydään sisäänosto hinnoilla.

VALMIIDEN VAATTEIDEN OSASTO.

Naisten kotipukuja $1.25 kpl. Naisten kotipukuja tehty karttunista jotka ovat väriltään vaaleita ja tummia, koko 32—44, perjantaina .... $1.25 kpl.

Naisten hienoja musliini "kimonos" 75c kpl. Uusinta muotia ja hyvä valikoima, perj. 75c kpl.

PIKKU TAVARAIN OSASTO.

Hakasia 2 korttia 5c
Lukkuneuloja 2 korttia 5c
Hakasia ja sil. 2 korttia 5c
Neuloja 2 paperia 5c
Silmäneuloja 2 paperia 5c
Hyviä ja vahvoja hiusharsoja .... 6 kpl. 25c

15c nauhaa 10c, 50 palasta silkkinauhaa 3 t. leveää, monta väriä myydään 10c

50c liinaa 25c. Hyvää valkeaa ja vahvaa liinaa varustettu tehtaan leimalla, tav. 50c, myyd. ... 25c

40c kureliivin päällyksiä saatte nyt 25c

75c kureliiviä 50c. Nämä ovat uusia ja valkoisia sekä 4 sukan kannatinta, tav. 75c, myyd. 50c.

50c sukkia perj. 3 paria $1.00. Naisten täysivillaisia käsmeri sukkia koko 8½ myydään perjantaina .... 3 paria $1.00

Vapaasti, vapaasti, vapaasti! Kaikki jotka ostavat parin ikkunaverhoja saavat ilmaiseksi 4 jalkaa pitkän verho-kannattimen, jossa on hopeaiset silat.

Ikkunaverhoja tav. hinta 90c., perjantaina 70c
Ikkunaverhoja tav. hinta $1.35, perjantaina $1.10
Ikkunaverhoja tav. hinta $3.75, perjantaina $3.65

"Muslin", "skrims" ja "Chints" kankaita, taval. hinta 30 c, perjantaina 15c

2 sänkyhuoneen laatikkoa, sievästi koristeltu "chintz" kankaalla. Taval. hinta $4.50, perj. $3.55

Öljymattoa, 2 yd. leveää, uusimpia malleja, tav. hinta 35c, perjantaina .... 28c neliö yd.

Linoleumi mattoja 2 yd. leveää aivan uusia, tav. hinta 50c, perjantaina .... 39c neliö yd.

Ikkunaverhoja, perjant. 25c kpl.

Mattoja, tav. hinta 25c, perjantaina 18c
Saumattomia seinämattoja. Sieviä malleja. Koko 9x10 jalk. 6 t. Tavall. hinta $13.50, perj. $11.45

"Velvet" mattoja, värit sopivia istuma- ja kirjastohuoneisiin. Koko 6 jalk. 6 t. Tav. hinta $16.75, perjantain myynti $13.75

Maton pätkiä 1½ yd. pitkiä, myymme .... 75 ja 98c kpl.

Paljo muutakin hyvää ja halpaa verhoilu- ja matto-osastossamme. Tulkaa katsomaan.

HUONEKALU OSASTO.

Keittiö tuoleja, kovasta puusta tehtyjä, tavall. hinta 60c, helmikuulla .... 50c kpl.

Leposohvia, erittäin vahvoja ja käytännöllisiä, tavallinen hinta $27.00. Helmikuulla myymme näitä $22.60

Keinutuolia, tammisia, mahonki valmiste, erittäin sieviä ja vahvasti tehtyjä. Taval. hinta $5.50 Helmikuulla myyntihinta .. $4.40

Vierashuonekalusto. Tähän settiin kuuluu karmi- ja keinutuolia y. m. Kaikki mahongista tehtyjä. Tavall. hinta $43.00. Helmikuulla $34.40

Vierashuonekalusto. 3 kpl. sisältyy tähän settiin, hyvin valmistettu, parhaat vieterit. Silkki päällykset. Tav. hinta $35.00. Helmikuulla $25.00

Huonekaluja. Meillä on paljo muita huonekaluja jotka haluamme saada myydyksi saadaksemme tilaa uusille tavaroille jotka saapuvat piakkoin.

Buffet. Tammesta, mission valmiste, 2 laatikkoa, paras mitä voitte saada.

Taval. hinta $26.00. Helmikuulla myymme näitä $21.75

I. L. MATTHEWS & CO.

— Pötyä — sen olisi hän voittanut!

— Mielenhuumauksellaan..

— Se ei ole mikään anteeksipyyntö!

— Noo — silloin .... viettelijättären kiemailulla tarkoitan minä, huudahti Heinz melkein epätoivoon joutumaisillaan.

— Sitä olisi hän voinut vastustaa, jos olisi tapahtunut. Muutoin ei nainen ole kiemailija. Hän on taistellut, kärsinyt, ennen kuin hän kaatui.

— Uskotko niin?

— Kyllä kait minä sen paraiten tiedän.. Muuten tuo kaikki on jo selvä. Kysymyksessä on enää vain kuolintapa. Ponnistappas hiukan järkeäsi — elä ole niin tylsänä.

— No niin, huokasi Heinz. Miten olisi tukahduttamisen laita? Sehän olisi jotain uutta. Ja ensin tapahtuisi taistelu..

— Ah! — se on jo niin loppuunkäytetty!

— Entäs sitten revolveri?

— Samaten.

— Tikari, myrkky, moukari?

— Se on jo parempaa. Onko sinulla täällä jotain sellaista?

— Mitä sitten? Moukari?

— Oi ei — tikari.

— Minullako? Ei. Mihin sitä tarvitseisit?

— Me voisimme koettaa. Minua innoittaa tuntiessani kädessäni ajatusteni esineen.

— Muta minä rukoilen sinua!

— Ethän vain tahtone ....

— Miksi en? Me voimme heti heitää silmäyksen näyttämölle...

— Ei, ei! huusi Heinz, jolta voimat alkoivat loppua. Hän juoksi kirjoituspöydän taa linnoittautuen sen suojaan.

— Se ei käy päinsä. Herrig se olisi raakalaismaista. — Minä en voi — jumalan nimessä— minä ei voi sille mitään, että tuo nainen oli niin — niin viekas — niin ilkeä. Minä rukoilen sinua Herrig armahtamaan minua. Minä olen valmis mihin hyvitykseen tahansa. Ainostaan ei — ei täällä, ei tänä päivänä, ei niin — valmistamatta. Täytyyhän minun ainakin valmistaa asiani, ja tänään en minä pysty siihen .. Minulla on päätauti .. minä olen jokapaikasta kipeä.. Herra jumala, vahvimmatkaan hermot eivät kestäisi tällaista kissan ja rotan leikkimistä .. ja minä minä olin jo lapsena .. lapsena hysterinen!

Heinz melkein nyyhkytti. Hän ei huomannut kuinka Herrig ikäänkuin vähitellen heräsi unesta ja katseli häntä sitä hämmästyneempänä mitä kovemmin ja epätoivoisemmin hän huusi. Lopuksi perääntyi hän arastellen ulommas Heinzesta ikäänkuin olisi hänellä hullu edessään.

— Mutta — mutta mitä sinä tarkoitat? kysyi hän lopuksi, kun Heinz kuolonväsyneenä vaikeni. Mistä sinä puhut? En ymmärrä sinua.

Ihmeissään katsoi Heinz ylös kuullessaan tuon hämmästyneen äänen.

— Sinähän käyttäydyt, jatkoi Herrig apäröiden, kuin aikoisin minä tappaa sinut. Sinä huudat. Ethän sinä vain ole sairas? Eli olenko minä tullut ajatuksineni sopimattomaan aikaa? Silloin saat sinä antaa anteeksi, rakas Heinz! Ajatus kiinnittää minua niin, että olen ollut kuin unessa! Mutta kuten sanottu, minä menen mieluummin tällä kertaa ja jätän sinut rauhaan, ystävä raukkani. Sinä näytät kovin väsyneeltä.

— Niin, se on parasta, että menet, vastasi Heinz toipuen. Luulen todellakin olevani sairas, hermostunut. Minä olen työskennellyt liikaa viime aikoina.

— Sinun täytyy suoda itsellesi lepoa hiukan! huudahti Herrig huolekkaana. Sinä et saa tulla sairaaksi nyt minun tähteni, rakas ystäväni, nyt jolloin liikkeen menestys on kysymyksessä. Säästä itseäsi meidän uuden näytelmämme takia! Puhukaamme toisella kertaa siitä enemmän ..

— — —

— Ottakoon hitto sinut! huudahti Heinz hänen poistuttuaan. — Sekä sinun että sinun näytelmäsi ja — myöskin sinun vaimosi! Minä olen saanut kylliksi tuosta kaikesta tämän pelästyksen jälkeen!

•

— Mutta sehän kummallista! sanoi Herrig seuraavana aamuna ojentaessaan rouvalleen avonaisen kirjeen. Sehän on — sehän on melkeinpä petosta! Mitä minun on tehtävä? Heinz kieltäytyy yhteistyöskentelystä.

Eline, ruskeaverinen kaunotar, otti kirjeen ja luki.

Heinz kirjoitti että hänen heikontuneet hermonsa pakoittivat hänet matkustamaan määräämätömäksi ajaksi, että hän senvuoksi suureksi mielipahakseen ei uskaltanut ajatella yhteistyöskentelyä uutta kappaleta valmistettaessa, että Herrigin tuli antaa hänelle anteeksi j.n.e.

Eline hymyili hiukan omituisesti tuon ruikutuksen johdosta. Hän oli itse saanut samallaisen kirjeen.

— No, mitä arvelet? kysyi Herrig vaimon nostaessa jälleen päätään.

— Hän on hullu, sanoi tämä olkapäitään kohauttaen.

— Niin, eikö totta? huudahti hänen miehensä innokkaasti. Samallaisen vaikutuksen huomattavasti kehittyneestä mielivikaisuudesta sain minäkin jo eilen hänestä esittäessäni hänelle loistavan ajatukseni. — Mutta mitä tulee minun nyt tehdä? Minä olin niin varmasti luottanut häneen.

— Oi, lohduta itseäsi! rauhoitti häntä Eline. Sinä löydät kyllä pian uuden avustajan, sellaisen, jolla toivoakseni on vähemmän hermoja kuin — kuin tuolla heikolla raukalla.

Yleisiä Uutisia.

Sodankäynti edelleen jatkuu.

(Jatk. 1:ltä sivulta).

Turkin yritys pidättää itselleen Adrianopoli suurvaltojen avulla epäonnistunut.

Sotapuolue edelleen kiihkeästi vaatii teurastuksen jatkamista. — Kahakoita taistelukentällä.

KONSTANTINOPOLI, helmik. 26 p. — Turkin hallituksen edustaja Ibrahia Hakki Pashan retki Lontooseen on tykkänään epäonnistunut. Hänen tarkotuksensa oli saada suurvallat kannattamaan Adrianopolin Turkille jättämistä. Hän kuitenkaan ei kyennyt vaikuttamaan suurvaltoihin, että nämä olisivat hyväksyneet Turkin nootin uusien rauhanneuvottelujen perusteeksi, ja hänellä ei ollut valtaa tehdä muita esityksiä.

Vaikka muutamat Turkin ministeristön jäsenet ovat rauhan kannalla, ei sotapuolue anna vähääkään perään. Sotatoimet tälläkertaa ovat rajoittuneet viimepäivinä pienempiin kahakoihin; mutta sensuuri pitää tarkkaa huolta ettei maailma saisi paljoakaan tietää mitä milloinkin on tekeillä. Suuremmat taistelut ovat tällä kertaa melkoisessa määrin mahdottomia ilmojen kylmyyden takia.

Mellakoita Bostonin lakkopaikalla

BOSTON, Mass., helmik. 21 p. — Pukutyöläisten lakon yhteydessä tapahtui eilen illalla vakavanlainen kahakka, jossa luknisia henkilöitä haavottui ja jonka johdosta poliisit toimeenpaniyat neljätoista vangitsemista.

Taistelu sai alkunsa lakkolaisten ollessa lakkovahdissa. Lakkovahdit marssivat kaikessa rauhassa erään lakonalaisen tehtaan luona, kun yhtäkkiä eräs henkilö, nähtävästi komppanian kätyri, kehotti paikalla olleita poliiseja käymään lakkovahteihin käsiksi, koska heistä yhdellä muka oli pamppu takin alla. Poliisit kävivätkin käsiksi heti erääseen lakkovahtiin, kutsuen poliisikärryt paikalle. Tapahtumapaikalle kerääntyi satoihin nouseva väkijoukko ja kiihtymys kasvoi lopulta niin suureksi, että syntyi yleinen tappelu, jossa aseina käytettiin mitä kukin käteensä sattui saamaan. Taistelun kestäessä kulettivat poliisiviranomaiset taisteluun osaa ottaneita poliisiasemalle minkä kerkesivät.

Pukutyöläisten union antamasta selostuksesta selviää, että lakkovahdeissa ei ollut mitään syyttä koko taistelu on työnantajien kätyrien aikaansaama. Union selostuksessa sanotaan myöskin, että nämä samat komppanian kätyrit olivat taistelun aikana ihan villiintyneinä käymään lakkolaisten kimppuun.

Pukutyöläiset saavuttanee uusia voittoja

Useat pukutehtailijat myöntyneet entisten lisäksi lakkolaisten vaatimuksiin New Yorkissa. — Toiveita lakon pikaisesta päättymisestä.

NEW YORK, N. Y., helmik. 21 p. — Eilen tehtyjen sopimusten perusteella noin kaksi tuhatta lakossa ollutta pukutyöläistä palasi takasin työhön tänä aamuna. Pukutyöläisten union viranomaisten antamien selostusten mukaan kaikkiaan neljäkymmentä tuhatta lakkolaista on jo palannut takasin työhön ja ensi maanantaihin mennessä tulee tuo luku nähtävästi lisääntymään usealla tuhannella. Ne lakkolaiset, jotka jo ovat saaneet palata työhön union vaatimilla työehdoilla, ovat luvanneet palkoistaan kymmenen prosenttia edelleen lakossa olevien pukutyöläisten avustamiseksi.

Lakkolaiset ovat yleensä edelleen yksimielisiä taistelunsa jatkamisen puolesta sekä myöskin toivorikkaita lakkonsa pikaisesta ja täydellisestä voittamisesta.

SUOMALAINEN HIRTTÄNYT ITSENSÄ.

WOODBURY, Vt., helmik. 19 p. — Tämän kuun 19 päivän aamuna löysivät muutamat työmiehet työhön mennessään tien vieressä puuhun hirttäytyneenä miehen, jonka nimi on Feetu Hakonius. Hän tuli tänne tämän kuun 14 päivänä ja pyysi saada asua A. Palon talossa viikon päivät. Työhön meni Hakonius maanantaiaamuna ja vielä tiistainakin. Tiistai-iltana illallisen syötyään lähti mies kenenkään pahaa aavistamatta ulos. Luultiin ensin, että hän meni ostamaan tupakkaa ja käsineitä, joita hänellä ei ollut, mutta tälle reisulle hän kuitenkin hävisi kunnes löydettiin hirttäytyneenä.

Tarkastettaessa löydettiin miehen taskuista viisitoista dollaria ja kaksikymmentä senttiä rahaa sekä joitain paperilappuja, joista yksi oli osotettu vainajan veljelle ja kuului se seuraavasti:

Nyt minä kirjotan teille Kustaa ja Fiija. Kysyn teiltä, eikö yhtään karvaa kisko, kun viitsitte niin mennä valehtelemaan? Minä kyllä sen havaitsin ettette te minusta pitänyt, mutta kun minä kysyin jos minä olen oikeassa tai väärässä, niin minä lähden pois. Te sanoitte, että ei tarvitse mennä, kyllä olla saa. Kun minä kuulin silloin illalla ulos mentyäni, että te vaan nauraakseune puhutte semmoista, enkä raukka voinut aavistaa, että teillä on tuommoinen meininki. Mutta minä sanon, että saa nähdä kun noustaan viimeiselle tuomiolle, vaikka en minä sitä sano, etteikö minulla syntiä ole. Minulla on kyllä syntiä niin paljon että ei suinkaan kellään ole sen enempää, mutta tästä olen viaton, kuten tekin tiedätte. Sitä minä pyydän anteeksi, että minä pahasti puhuin. Minä olen luullut tähän asti, että te yritätte Suomeen, mutta näin farmarien paperista toista.

Äidilleen osotetussa paperissa kirjottaa itsemurhaaja muutamia sanoja, joissa lohduttaa äitiään vaikkapa puussa roikkuukin. Vainajan taskuissa on vielä muitakin papereita, mutta niissä oleva kirjotus on niin sekavaa, ettei niistä saa mitään selvää. Paperien joukossa oli myöskin seuraava osote: Freet Kauppi, Hakolan kylä, Härmä, Vaasan lääni.

Vainajalla pitäisi olemaan veli Westerlyssä, R. I. Kaikki jotka haluavat vainajasta tarkempia tietoja, voivat niitä saada kirjottamalla osotteella: K. Palo, Box 75, Woodbury, Vt. — Raivaaja.

Suomalainen naimailmoituslehti

AMORI

ilmestyy kerran kuukaudessa Chicago, Ill., tilaus hinta Yhdysvaltoihin ja Canadaan: 1 vuosi $1.00, ½ vuotta 65c; Suomeen ja muualle ulkomaille: 1 vuosi $1.60, ½ vuotta 80c. (Lähetetään suljetussa kirjeessä.) Ilmoitus hinta Naimailmoitus kerran julaistuna 75c., 3 kertaa $1.75 (noin 60 sanaa), jokainen 10 sanaa tai sen osa lisää 5c. Muut ilmoitukset palstatuumalta 25c, Maksun tulee seurata ilmoitusten ja tilausten mukana. Tilataan osoitteella: **AMORI**, P. O. Box 122, Chicago, Ill. (Suomesta lisätään U. S. A.

Tiedustakaa naiset, teille välttämättömien toilettitarpeiden hintoja. Niitä halvimmalla ja luotetuimpia välittää AMORI. Näitä kyselyitä tulee seurata 2c. postimerkki vastauksen varalta.

Kauppaa naapurillesi

Työkansaa!

Perjantain alennus McFarlane kaupassa

Seuraavan luettelon tulisi lukea jokaisen kunnollisen talon emännän näissä kahdessa kaupungissa

Saapukaa täsmälleen kello 8.30 aamulla

15c Gingham myydään perjantaina 12½c yd. Nämä ovat hyviä ja vahvoja väreilleen että teoilleen sekä suuri valikoima. Perjantaina ..... 12½c yd

15c Pyheliinakangasta 10c yd. Meille on juuri saapunut suuri lähetys hyviä ja vahvoja pyheliina kankaita, viime perjantaina näistä myytiin jo noin 500 yd. Perjantaina saatte näitä .... 10c yd.

4 paria mustia käsmeri sukkia $1. Nämä ovat hyviä ja saumattomia ja kaikkea kokoa, myydään perjantaina ..... 4 paria $1.00

75c vaatekankaita perjantaina 50c yd. Me haluamme myydä varastomme teille alhaisella hinnalla. Kankaat ovat 54 tuum. leveitä. Kaikkia malleja.
Perjantaina klo 8.30 alkaa tämä myynti.

50c naisten alusvaatteita perjantaina 35c. Nämä ovat parhaita "Union" alusvaatteita. Perjantain puhdistusmyynnissä 35c kpl.

Suuret alennukset annetaan kaikille "Twenball's brand" alusvaatteille.

10c pumpulikangasta perj. 7½ c yd. 34 tuum. leveää, myydään tavallisesti 10c yd., perj. 7½c yd.

100 kpl. lakanoita perj. 75c kpl. Ne ovat parhaita, saumattomia, kaksi levyisiä. Perjant. 75c kpl.

25c Tyynyn päällyksiä perj. 19c. Ainoastaan 10 tus. jäellä. Saadaksenne näitä tulkaa aikaseen perjantaina. 3 eri kokoa 19c kpl.

Turchan pitsejä perj. 4c yd. 110 kappaletta jotka myydään perjantaina ..... 4c yd.

50c koruompeluksia ja koristeita 29c yd. 24 t. "naisseck" koruompeluksia kaikki uusia ja suuri valikoima perjantaina 39c yd.

$3.50 punaisia täkkejä $2.65. Nämä ovat laajaa kokoa ja täytetty hienoilla pumpuleilla, perjantaina $2.65

Meillä on suuri valikoima valmiiden vaatteiden osastossa. Nämä ovat tehty hyvistä kankaista, muodikkaita ja sopivia.

Teettäkää nappinne meillä. Meillä on koneet jotka valmistavat näitä nopeasti ja taatusti hyviä 5 eri kokoa.

R. H. McFARLANE
Kaufmanin entinen liike.

RAY STREET & CO

MYY TONTTIA

RAY PARKISSA

Tämä on kaunein ja sievin paikka mitä on Port Arthurissa - - - - - - - - -

Hinnat on merkitty karttaan. Maksuehdot, 20 pros. käteen ja loppu 2 v. sisällä

ERIKOISIA SOPIMUKSIA RAKENTAJILLE

Lääkareitä.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kätilo
Office: Larch & Durham kulmassa Puhelin 170
Asunto: Ignatius & Louis kulmassa. Puhelin 305
Vastaanotto aika 9—10 a. p. 2—4 ja 7—8 i. p.
Sudbury, : : : : : : : Ont

Parhaita vanhanmaan kylpyjä saatte

BAY ST. SAUNASSA.
Avoinna joka arkipäivä
Puhtaat virvoitusjuomat. ja huolellinen kohtelu.
Emil Krockbeck
(k.p.l.) 332 Bay st.

Port Arthurin ilmotuksia.

Arthur L. McGovern
Lakimies ja Notari,
Emmerson Block, Port Arthur,
Puhelin 1441
Suomalainen kielenkääntäjä.
M. K. L.

Vanhanmaan Lääkäri
TOHTORI H. KOLJONEN
Tunnit 10—11 a. p. 2—4 p. 8 j. p. p.
Pyhänä 10—11 a. p.
Konttoripuhelin 1494
Asuntopuhelin 1474
Ruttan Block, Room 7, likellä Posti Offisia
Port Arthur.

Kiinteimistöjä

UUSI PARTURILIIKE
Olen avannut
- PARTURILIIKKEEN, -
jossa palvelen kansalaisia huolellisesti.
PARTAVEITSIÄ TEROTETAAN.
JOHN PALO,
300 Bay Str., Port Arthur.
(K.L)

D. MYÖHÄNEN,
parturiliike 281 Bay st. Työ taataan ja jos olette tyytyväisiä, niin sanokaa ystävillenne tai jos ette ole tyytyväisiä, niin sanokaa minulle.

Sahauttakaa halkonne koneella.

Me sahaamme teille puita. Tilaukset suoritetaan nopeasti. Kysykää puhelimella 1559 N

Jäkermaa, sikaaria, paperossia ja tupakkaa, makeisia, kylmiä ja lämpimiä virvoitusjuomia saatavana Bay ja Algoma st. kulmassa
JAMES BAJOPOLES

KALLE SIPPOLAA
PALLOHUONE
Pearl St., Erkkilän vieressä
(Entinen Rajalan paikka)
HUOM.! Sikureteja ja kaikenlaista tupakkaa, sekä virvokejuomia aina saatavana.
(lau.)

PALLOHUONE

Tupakkaa, sikaaria, paperossia ja virvoitusjuomia.
Jackson & Ahlbom

Myynti joka päiva

Twin City Furniture Stooressa.
Kysykää hintojamme ennenkuin ostatte muualta.
Twin City Furniture Store,
519 Simpson St.

Pallohuone.

Rajala & Ehrola 545 Simpson St., Fort William. Ehdottomasti uusimman ajan pöydät, hyvät virvoitusjuomat ja tupakat saatavana.

Scandinavian Restaurant.
RUOKAA
saatavana kuukausittain, viikottain ja säännöllisesti joka aika.
H HERMANSON,
629 Simpson Street,
Fort William.

PARHAIN LÄÄKE
mitä ruumiinne kaipaa on
SUOMALAINEN SAUNA.
Käykää siellä vihtomassa ja kuhnimassa'".
229 Robertson st.,
Fort William.
Alusvaatteita pestään.
J. A. PAJUNEN
(Saunottaja)

SUOMALAINEN RÄÄTÄLINLIIKE,
jossa tehdään miesten ja naisten pukuja ja palttoja. Työ taataan ja hinnat kohtuulliset.
Otto Wilen,
Fort William, 108 Bethune St.
Simpson ja Bethune katujen kulmassa.

HUOMATKAA!

Ostakaa kolinne
WHITEHEAD LTD.
264 Bay st., Puhelin 1342

Dr. D. B. Fraser
Eläinlääkäri,

Huomatkaa!

Myytävänä 6 huoneinen talo ja 2 lottia Meikle parkissa $1.700.

Hyvä tilaisuus tehdä rahaa!

Meiltä voitte ostaa maita Fort Williamista ja Port Arthurista sekä ympäristöltä.
Meillä on monivuotinen kokemus palvella yleisöa.
Jos tarvitsette palo- y. m. vakuutuksia niin kääntykää meidän puoleemme.
Nyt kun olemme ejuuri avanneet kiinteimistö konttoorin tässä kaupungissa niin pyydämme päästä yleisön suosioon rehellisella kohtelullamme. Välitämme maita y. m. asioita.
Konttorimme sijaitsee 718 McTavish st., Cor. Simpson
Phone 1872

15c Gingham myydään perjantaina 12½c yd. Nämä ovat hyviä ja vahvoja väreilleen että teoilleen sekä suuri valikoima. Perjantaina ..... 12½c yd

15c Pyheliinakangasta 10c yd. Meille on juuri saapunut suuri lähetys hyviä ja vahvoja pyheliina kankaita, viime perjantaina näistä myytiin jo noin 500 yd. Perjantaina saatte näitä .... 10c yd.

4 paria mustia käsmeri sukkia $1. Nämä ovat hyviä ja saumattomia ja kaikkea kokoa, myydään perjantaina ..... 4 paria $1.00

75c vaatekankaita perjantaina 50c yd. Me haluamme myydä varastomme teille alhaisella hinnalla. Kankaat ovat 54 tuum. leveitä. Kaikkia malleja.

Perjantaina klo 8.30 alkaa tämä myynti.

50c naisten alusvaatteita perjantaina 35c. Nämä ovat parhaita "Union" alusvaatteita. Perjantain puhdistusmyynnissä 35c kpl.

Suuret alennukset annetaan kaikille "Twenball's brand" alusvaatteille.

10c pumpulikangasta perj. 7½ c yd. 34 tuum. leveää, myydään tavallisesti 10c yd., perj. 7½c yd.

100 kpl. lakanoita perj. 75c kpl. Ne ovat parhaita, saumattomia, kaksi levyistä. Perjant. 75c kpl.

25c Tyynyn päällyksiä perj. 19c. Ainoastaan 10 tus. jäljellä. Sandaksenne näitä tulkaa aikaseen perjantaina. 3 eri kokoa 19c kpl.

Turchan pitsejä perj. 4c yd. 110 kappaletta jotka myydään perjantaina ..... 4c yd.

50c koruompeluksia ja koristeita 29c yd. 24 t. "nainsoek" koruompeluksia kaikki uusia ja suuri valikoima perjantaina 39c yd.

$3.50 punaisia täkkejä $2.65. Nämä ovat laajan kokoa ja täytetty hienoilla pumpuleilla, perjantaina $2.65

Meillä on suuri valikoima valmiiden vaatteiden osastossa. Nämä ovat tehty hyvistä kankaista, muodikkaita ja sopivia.

Teettäkää nappinne meillä. Meillä on koneet jotka valmistavat näitä nopeasti ja taatusti hyviä 5 eri kokoa.

R. H. McFARLANE

Kaufmanin entinen liike.

RAY STREET & CO

MYY TONTTIA

RAY PARKISSA

Tämä on kaunein ja sievin paikka mitä on Port Arthurissa - - - - - - - - -

Hinnat on merkitty karttaan. Maksuehdot, 20 pros. käteen ja loppu 2 v. sisällä

ERIKOISIA SOPIMUKSIA RAKENTAJILLE

Ostakaa kolinne

WHITEHEAD LTD.
264 Bay st., Puhelin 1342

Dr. D. B. Fraser

Eläinlääkäri, Haavuri ja Hammaslääkäri

Antaa parhainta hoitoa hevosille, naudoille sekä koirille ja kaikille kotieläimille. Kaikkein uusimpien methodien mukaan.

247 Ambrose St., Port Arthur, Ont.
Konttori Phone 140.
Asunto „ 307.

SUOMALAINEN

union parturiliike. Huolellinen ja puhdas työ.

Olavi Martin,
56 Lang St.,
Cobalt, Ont.

Huomatkaa!

Myytävänä 6 huoneinen talo ja 2 lottia Meikle parkissa $1.700, hyvillä maksuehdoilla. Lotti ja talo Carwall ave. Talossa on liikehuoneen edusta, sekä vesi ja valo tulevat sisään, myydään $1,400, hyvillä maksuehdoilla. Tiedustelkaa

W. G. CARTER
21 Shanbie Block. Puhelin 2011. Port Arthur. Tai 23 Roy Block, Puhelin 1675, Fort William.

Käyttäkää

Suomalaista parantolaa

Sudburyssa Tri: K. Sunell

Luekaa ilmotus joka perjantain lehdessä.

Hyvä tilaisuus tehdä rahaa!

Meiltä voitte ostaa maita Fort Williamista ja Port Arthurista sekä ympäristöltä.

Meillä on monivuotinen kokemus palvella yleisöä.

Jos tarvitsette palo- y. m. vakuutuksia niin kääntykää meidän puoleemme

Nyt kun olemme ejuuri avanneet kiinteimistö konttorin tässä kaupungissa niin pyydämme päästä yleisön suosioon rehellisellä kohtelullamme. Välitämme maita y. m. asioita.

Konttorimme sijaitsee **718 McTavish st., Cor. Simpson Phone 1872.**

Me välitämme kolia ja puita huolellisesti ja nopeasti.

Wm. Hober Co.
Kiinteimistö ja vakuutus asiamiehet
(Kysykää kirjeellisesti.

RAY STREET & Co

S. W. RAY. PERUSTETTU 1884. C. W. JARVIS.

PANKKIIRIT

PORT ARTHUR, 10 & 12 Cumberland st.
FORT WILLIAM, 202 Simpson st.—501 McTavish st. 760 Victoria ave.

5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankissamme, kun panette säästöön vähintäin $1.00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa oi omaa kodin.

Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvosuoteita y.m.e. tulipalon vastaan.

Me voimme vakuuttaa teidät tapaturmavaralta.

Meillä on suuri joukko huoneita ja lotteja Port Arthurissa ja Fort William'ssa myytävänä sekä vuokrattavana.

Pitettävä parhaimpiin tinkoihin kaikkiin säästöihin arvopaperihelvutuksiin kunnolla. — Meiltä rahaa saatettu, jotka tunteevat markkinat perusteellisesti, myydäkä kaikkeile maapaloilla.

Lääkäreitä.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kätilo.
Office: Larch & Durham kulmassa Puhelin 170
Asunto: Ignatius & Louis kulmassa. Puhelin 305.
Vastaanotto aika 9—10 a. p. 2—4 ja 7—8 i. p.
Sudbury, : : : : : : : : Ont

Parhaita vanhanmaan kylpyjä

saatte

BAY ST. SAUNASSA.

Avoinna joka arkipäivä
Puhtaat virvoitusjuomat.
ja huolellinen kohtelu.

Emil Krockbeck
(k.p.l.) 332 Bay st.

Port Arthurin ilmotuksia.

Arthur L. McGovern
Lakimies ja Notari,
Emmerson Block, Port Arthur,
Puhelin 1441
Suomalainen kielenkääntäjä.
M. K. L.)

Vanhanmaan

Lääkäri

TOHTORI H. KOLJONEN
Tunnit: 10—11 a. p. 2—4 p. 8 j. p. p.
Pyhänä 10—11 a. p.
Konttoripuhelin 1494
Asuntopuhelin 1474
Ruttan Block, Room 7, likellä Posti Offisia
Port Arthur.

Kiinteimistöjä myydään,

ainoja hankitaan
henki ja tapaturma
akuutuksia toimitetaan
R. SMEDBERG & CO
318 Bay St. Telef. 349

Suomalainen

Kelloseppä

Uusia kelloja ja kellonperiä y. m. myytävänä. Korjaustyötä teen taatusu ja huolellisesti.

Ivar Salo,
Bay St., 286.

UUSI PARTURILIIKE
Olen avannut

- PARTURILIIKKEEN, -

jossa palvelen kansalaisia huolellisesti.

PARTAVEITSIA TEROTETAAN.

JOHN PALO,
300 Bay Str., Port Arthur.
(K.L.)

D. MYÖHÄNEN,
parturiliike 281 Bay st. Työ taataan ja jos olette tyytyväisiä, niin sanokaa ystävillenne tai jos ette ole tyytyväisiä, niin sanokaa minulle.

Sahauttakaa halkonne koneella.

Me sahaamme teille puita. Tilaukset suoritetaan nopeasti. Kysykää puhelimella 1559 N

Jääkermaa, sikaaria, paperossia ja tupakkaa, makeisia, kylmiä ja lämpimiä virvoitusjuomia saatavana Bay ja Algoma st. kulmassa
JAMES BAJOPOLES

KALLE SIPPOLAA

PALLOHUONE

Pearl St., Erkkilän vieressä
(Entinen Rajalan paikka)
HUOM! Sikuretteja ja kaikenlaista tupakkaa, sekä virvokejuomia aina saatavana.
(lau.)

PALLOHUONE

Tupakkaa, sikaaria, paperossia ja virvoitusjuomia.

Jackson & Ahlbom,
279 Bay st.

Suutarinliike

Olen alkanut suutariliikkeen entisessä Savon sapassa.

J. OKSANEN
112 Cumberland st.,
Port Arthur.

Fort William Ilmotuksia.

SAARI & TIMONEN

Parturiliike

603 Simpson st.,
Fort William.
Partaveitsiä terotetaan.

Myynti joka päiva

Twin City Furniture Stooressa.

Kysykää hintojamme ennenkuin ostatte muualta.

Twin City Furniture Store,
519 Simpson St.

Pallohuone.

Rajala & Ehrola 545 Simpson St., Fort William. Ehdottomasti uusimman ajan pöydät, hyvät virvoitusjuomat ja tupakat saatavana.

Scandinavian Restaurant.

RUOKAA

saatavana kuukausittain, viikottain ja aterioittain joka aika.

H HERMANSON,
629 Simpson Street,
Fort William.

PARHAIN LÄÄKE

mitä ruumiinne kaipaa on **SUOMALAINEN SAUNA.** Käykää siellä vihtomassa ja kuhnimassa'''.

229 Robertson st.,
Fort William.

Alusvaatteita pestään.

J. A. PAJUNEN
(Saunottaja)

SUOMALAINEN RÄÄTÄLINLIIKE,

jossa tehdään miesten ja naisten pukuja ja palttoja. Työ taataan ja hinnat kohtuulliset.

Otto Wilen,
Fort William, 108 Bethune St.
Simpson ja Bethune katujen kulmassa.

HUOMATKAA!

SUUTARILIIKE,

Jossa tehdään uusia kenkiä ja vanhoja korjataan.

ENSILUOKAN TYÖ!

J. KUJALA,
115 Robertson st.

Imperial Bank of Canada.

Laillistettu pääoma ..$10,000,000
Maksettu pääoma ....$ 6,000,000
Varaerästö ..... $ 6,000,000

Me maksamme korkoa $1.00 sälä Etsä ylöspäin.

Rahaa lähetetään Euroopan yleisen kursain mukaan.

Fort Williamin haaraosasto,
M. Cochran,
Johtokunnan hoitaja.

Talvi on mennyt ja kevät on tulossa! Nyt on meillä paljon kevätkankaita, kuten musliineja, Gingham, silkki- ja Worsted-kankaita, koru-ompeluksia ja pitsejä, kivi- ja lükkiastioita, lamppuja ja lasiastioita, tee- ja toilettisettiä kaikesta laista. Tulkaa tekemään ostoksenne. **236 Bay St. Port Arthur.**

Port Arthurista.

— **Jack Gordon & Co.** Meillä on muutama lotti Rosedale Parkissa lähellä Johns st., $50 kpl. Lottia Crown st., $575 ja hyvät maksuehdot.

Brent Parkissa lähellä Belt linjaa $175.

Carrick kaupungin osassa $175 kpl., hyvät ehdot. Nämä on Empire av.

Meidän konttorissa puhutaan Suomea.

Jos haluatte saada maitanne myydyksi nopeasti niin me autamme teitä.

— *Osaston työkokous* on eräsi sunnuntaina. Tärkeitä asioita! M. m. valitaan ehdokkaat Työkansan johtokuntaan.

— *Kansalaispapereita* hankki John B. Mannerstam 204 Court Street S., Port Arthur, Ont.

— **Kansalaispapereita** hakiessanne voitte tehdä kansalaisvalan minun luonani. Kaikkia laillisia asiapapereita allekirjoitetaan ja vannotetaan sekä naima-lupakirjoja annetaan.

R. Smedberg,
rauhantuomari.

— **Lotti vapaasti.** Joka rakentaa sievimmän talon Rosedale Parkkiin ennen Heinäk. 1 p. niin me annamme teille rahanne takaisin osotetusta lotistanne.

R. Smedberg.

— *Puutteessa oleva perhe.* Antti Sulman "Kakapekasta" kävi Työkansan toimituksessa valittamassa puutteenalaista asemaansa ja toivoi että kansalaiset keräisivät hänelle avustusta. Sulmannilla on seitsemän lasta ja vaimo. Perhe meni "Kakapekaan" farmaamaan toivossa että maalla asuen tulisi jotenkuten toimeen paremmin kuin kaupungissa niin iso perhe voipi yhden miehen ansioilla toimeentulla. Mutta kun paikkakunnalla ei ole talvella muita töitä kun halontekon, ei sillä voi ansaita niin paljoa että sellainen perhe pysyisi leivässä. Kaikki kansalaiset, jotka ovat tilaisuudessa avustainaan Sulmanin perhettä, voisivat viedä avustuksensa Johnson avenuella asuvalle Hyvärisellе, joka sitte toimittaa kertyneet varat Sulmanin perhelle.

— *Valtuusto-juttu* on vielä ratkaisematta. Siitä käydään kiistan sinne ja tänne. Toiset sanovat nykyisen valtuuston olevan hyvän, ei muuta kuin kaksi uutta jäsentä lisää. Toiset väittävät, että ainoa laillinen keino on uusissa vaaleissa. Niimpä valtuusmies Cook sanoo, että ainoa keino päästä pulasta on uudet vaalit. Cook sanoo ,että viime vaalissa m. m. useat äänesti useampaa kuin kahdeksaa ehdokasta ja ääniä laskettaessa hylättiin tällaiset liput, hän mainitsi, että mahdollisesti *sosialistien ehdokkaat menettivät juuri tämän kautta useita ääniä.* Valtuusmies Cook näkyy olevan lujasti uusien vaalien puolella, kun sitävastoin muut valtuusmiehet "itsenäisine" harrastuksineen koettavat vänkätä vaaleja laillisiksi ja puolustavat kahden lisäjäsenen ottamista eniten ääniä saanciska Suomenkin rajamaakunnat ottivat osaa tähän taisteluun. Näytelmässä on sitäpaitsi henkilökohtainen juoni, kuvaten miten kauvan kodistaan myyty maaorjatar saapuu takasin synnymäsenduulleen — löytää poikansa ja vaikuttaa tehokkaasti itse vapautuksen saamiseen. Illtaansa ei kukaan tule katumaan, joka lauantaina saapuu Temppeliin. Niinpä pankaa mieleenne: Kaikki osaston parasta katsovat henkilöt saapukaa näkemään ja kuulemaan "Viimeistä ponnistusta."

äffä.

— **Joshan ne nyt kaikki tulis?** Kaupunkinnme porvarillisten lehtien tietojen mukaan pitäisi ensikesänä taas vallita Port Arthurissa oikeat työmarkkinat. Evening Chronicle on tietävinään ensikesän aikana kaupungissa olevan seuraavat työt:

Hallitus rakennuttaa aallonmurtajan länsipuolelle, joka maksaa puoli miljoonaa dollaria, ja itäpuolelle, joka maksaa kaksisataa tuhatta dollaria. Hallitus rakennuttaa viljaelevaattorin, joka maksaa puolitoista miljoonaa dollaria. Canadian Northern elevaattoria suurennetaan. Canadian Northern "koli- ja ooritokaa" suurennetaan. Van Norman ja Cumberland-katujen kulmaan rakennetaan kahdeksankerroksinen rakennus. Iso kaksikerroksinen kauppahuoneusto rakennetaan Lyceum-teatterin ja Arthur-kadun välille. Park- ja Second-katujen kulmaan rakennetaan "Armory", joka maksaa kahdeksankymmentä tuhatta dollaria. Water-kadulle rakennuttaa hallitus tullikonttoriraken nuksen, joka maksaa neljäkymmentä tuhatta dollaria. Rakennetaan kaksikerroksinen liikehuoneusto Cameron ja Tupper-katujen välille Cumberland-kadulle. Viisikerroksinen rakennus rakennetaan Algoma-hotellin ja Matthews'en kaupan välille. Valimo ja muita lisäyksiä tehdään kaivalle tokalle, jotka maksavat satavii sikymmentä tuhatta dollaria. Pankkiiri Ray rakennuttaa 30 uutta taloa Ray-parkkiin. Itäänen syndikaatti rakennuttaa 200 uutta taloa työläisille. Liikerakennus Arthur- ja Court-katujen kulmaan, rakennuttaa länteläinen syndikaatti. Useampia uusia rakennuksia Mariday-parkkiin.

Onpa siinä yhden kesän osaksi töitä näin pikkukaupungille. Kunhan eivät vain olisi reportterien kekseliäissä aivoissa syntyneitä, sillä näin kevätpuoleen niitä tapaa aina syntyä meidän porvarillisten lehtiemme toimituksissa tuonlaisia suuria suunnitelmia sentähden kun maakeinottelijat tarvitsevat tuonlaisia puhveja saadaksensa vireille sellaisen maahuijauksen kuin oli viimekeväälläkin.

Fort Williamista.

— *Kannatatko omaa liikettäsi?* Fort Williamin s. s. o. ravintolaa 208 Robertson St. On ehdottomasti parhain ruokapaikka niin joutilaille kuin raatajillekin.

—*Uusia naisten ruiskuja* saa-

Osuuskauppa

318 Bay St.

Jos haluatte **ensiluokan ruokatavaraa kohtuhinnoilla** niin silloin on teidän paras pistäytyä tai tilata **Osuuskaupasta.** Siellä on suuri valikoima kaikkea ruokatavaraa, kannutettuja hedelmiä, jauhoja, eläinten rehuja y. m. y. m.

Myös **lihakauppamme** on aina täydellisesti varustettu verskillä lihoilla ja kotiteko makkaroilla useampaa eri lajia.

Myös pyydämme huomauttaa että meidän **vaate-osastossamme** on saatavana hattuja, lakkeja, alusvaatteita, paitoja, kenkiä, ropessia, maçKinaw takkeja, housuja y. m. y. m.

Siis pistäytykäpä katsomaasa.
Linja tilaukset toimitetaan huolellisesti.

The Co-operative Trading Co., Ltd.
318 Bay st. Port Arthur

Ruokalan Telef. 1058 North
Lihakaup. „ 1118 „

Adams'in REET ja KAIRYT sekä Cockshutt'in MAANVILJELYSTYÖKALUT
ovat parhaimmat mitä rahalla voi ostaa. Niitä myy
AGROS MAANVILJELYSKALUSTO KAUPPA,
204 Court st. S., Port Arthur, Ont.
JOHN MANNERSTAM, omistaja.

ASIOITA AJAA — RAHAA LAINAA — MAITA OSTAA JA MYY
JOHN B. MANNERSTAM,
204 Court str., Puhelin 1139 N., Port Arthur, Ontario, Canada.

,cino on vielä toimessa seuraavan kuukauden loppuun.

Paikka päätettiin julkaista avonaiseksi Työkansassa ja Työmiehessä. Hakijain on ilmoittauduttava tulevan maalis-kuun 20 päivään mennessä.

— *Samaan aikaan* piti kaupungin valtuusto kokoustaan.

Siellä valittiin 3-henkinen komitea tutkimaan kaasutehtaan perustamiskysymystä.

Superior Elevator-yhtiö kirjelmässään anoi $1119.00 vahingonkorvausta, vahinko muka niheutuen siitä, että hiljattain kaupungin vesijohto ratkesi ja vettä virtasi elevatorin pohjakerrokseen. Asia pantiin vaatimuskomiteaan.

Rowand ja McKenzie-katujen veronmaksajat vaativat parempaa valotusta. Lykättiin valokomiteaan.

Paljon muuta asiaa tehtiin.

Port Arthurin ympäristöltä.

INTOLA.

Intolan kirjeen, joka oli Työkansan No. 42, johdosta olen aikonut vähän töhertää; jos suotte tälle sijaa.

Täältä ei usein näe mitään Työkansan palstoilla, mutta nyt näkyy joku herrasmies ruvenneen pitämään vähän huolta paikkakunnan asioista. Mutta häin käytettäväksi, ainoastaan varakkaille.

Mutta minä olen kuullut että nyt perästä on jo köyhilläkin lupa ottaa, koska kuuluu olevan eräällä naapurilla sellainen suuri lista, johon mahtuu sata nimiä. Siihen kun käyt sinäkin pistämässä nimes, niin pian tulee joku isonlainen ukko, joka pistää langaupään sinunkin seinäsiraosta sisään. Sitte on hyvä ittes käyttää ja samalla autat sinä naapurias.

Osaston perustamishommasta arvoisa herra myös puhuu, mutta sanoo olevan täällä vielä pari kolme junnua sitä vastaan.

— Se on siis: isä, poika ja pyhähenki, ja mahdollisesti hän itse yksi niistä.

Greetu Ananias Savipää.

Halutaan tietää.

Missä nykyään on tuttavani **Mooses Taskinen**, kotoisin Varpaisjärven pitäjästä, K. I. Kirjoita pian, sillä asia on tärkeä! Osoite **Paul Laitinen**, 228 Second st., Port Arthur, Ont., Canada.

Campbell Bros. Ltd.

Myydään puolella hinnalla

PERJANTAINA JA LAUANTAINA

NAISTEN

ALUSVAATTEITA

45—60c harmaita union tekoisia villaisia alusvaatteita naisille ja lapsille $25
$1.00—$1.25 valkoisia villa puseroita ja housuja $50
$1.75 täysivillaisia silkkipaitoja ja housuja $75

$5.00 PUSEROITA

Nämä ovat mustia ja muita värejä kaikkia kokoja $1.95
45c liina Vestia ja "Lown" puseroita $1.45

$18.00 PUKUJA

Naisten hyviä silkki ja sateeni pukuja väriltään ruunia, mustaa y. m. Nämä ovat viime muotia ja joitain iltapäivä ja ilta pukuja joiden tavall. hinta on $15, $18, $20 ja $23. Myydään suuremmalla alennuksella mitä missään muualla Port Arthurissa $5.00

Sukkia ja Käsineitä

25c Lasten villakäsineitä 5c
35c Lasten villakäsineitä 10c
35c Naisten käsineitä 10c
35c Lasten käsmeri sukkia 20c
50c Naisten käsmeri sukkia 25c
35c Naisten käsmeri sukkia 25c

Värssypaperia

kpl., hyvät ehdot. Nämä on Empire av.

Meidän konttorissa puhutaan Suomea.

Jos haluatte saada maitanne myydyksi nopeasti niin me autamme teitä.

— *Osaston työkokous* on ensi sunnuntaina. Tärkeitä asioita! M. m. valitaan ehdokkaat Työkansan johtokuntaan.

— *Kansalaispapereita* hankkii John B. Mannerstam 204 Court Street S., Port Arthur, Ont.

— **Kansalaispapereita** hakiessanne voitte tehdä kansalaisvalat minun luonani. Kaikkia laillisia asiapapereita allekirjoitetaan ja vannotetaan sekä naima-lupakirjoja annetaan.

R. Smedberg,
rauhantuomari.

— **Lotti vapaasti.** Joka rakentaa sievimmän talon Rosedale Parkkiin ennen Heinäk. 1 p. niin me annamme teille rahanne takaisin ostetusta lotistanne.

R. Smedberg.

— *Puutteessa oleva perhe.* Antti Sulman "Kakapekasta" kävi Työkansan toimituksessa valittamassa puutteenalaista asemaansa ja toivoi että kansalaiset keräisivät hänelle avustusta. Sulmannilla on seitsemän lasta ja vaimo. Perhe meni "Kakapekaan" farmaamaan toivossa että maalla asuen tulisi jotenkuten toimeen paremmin kuin kaupungissa niin iso perhe voipi yhden miehen ansioilla toimeentulla. Mutta kun paikkakunnalla ei ole talvella muita töitä kun halontekoa, ei sillä voi ansaita niin paljoa että sellainen perhe pysyisi leivässä. Kaikki kansalaiset, jotka ovat tilaisuudessa avustamaan Sulmanin perhettä, voisivat viedä avustuksensa Johnson avenuella asuvalle Hyvärisellc, joka sitte toimittaa kertyneet varat Sulmanin perheelle.

— *Valtuusto-juttu* on vielä ratkaisematta. Siitä käydään kiistaa sinne ja tänne. Toiset sanovat nykyisen valtuuston olevan hyvän, ei muuta kuin kaksi uutta jäsentä lisää. Toiset väittävät, että ainoa laillinen keino on uusissa vaaleissa. Niimpä valtuusmies Cook sanoo, että ainoa keino päästä pulasta on uudet vaalit. Cook sanoo ,että viime vaaleissa m. m. useat äänesti useampaa kuin kahdeksaa ehdokasta ja ääniä laskettaessa hylättiin tällaiset liput, hän mainitsi, että mahdollisesti *sosialistien ehdokkaat menettivät juuri tämän kautta useita ääniä.* Valtuusmies Cook näkyy olevan lujasti uusien vaalien puolella, kun sitävastoin muut valtuusmiehet "itsenäisine" harrastuksineen koettavat vänkätä vaaleja laillisiksi ja puolustavat kahden lisäjäsenen ottamista eniten ääniä saaneista ehdokkaista.

— *"Viimeinen ponnistus"*, laulunsekainen kansannäytelmä, 4:ssä näytöksessä, esitetään ensi lauantaina Temppelissä. Näytelmä on aina saavuttanut suurta suosiota missä ikään sitä onkaan esitetty. Näytelmäseuran yksimielinen toivomus on että nytkin tämä kaunis kappale saa täyden katsomon, huolimatta siitä, että sitä on aikoinaan ennenkin esitety. Näytelmässä olevan venäläisen tanssin esittää eräs venäläinen puoluetoveri erään oman toverimme avustana. Lauluja avustaa paikkakuntamme laulajat. Näytelmän aihe on niiltä ajoilta, jolloin Venäjällä maaorjuus lakkautettiin ja kuvataan kuin Temppeliin. Niinpä pankaa mieleenne: Kaikki osaston parasta katsovat henkilöt saapukaa näkemään ja kuulemaan "Viimeistä ponnistusta."

äffä.

— **Joshan ne nyt kaikki tulis?** Kaupunkimme porvarillisten lehtien tietojen mukaan pitäisi ensikesänä taas vallita Port Arthurissa oikeat työmarkkinat. Evening Chronicle on tietävinään ensikesän aikana kaupungissa olevan seuraavat työt:

Hallitus rakennuttaa aallonmurtajan länsipuolelle, joka maksaa puoli miljoonaa dollaria, ja itäpuolelle, joka maksaa kaksisataa tuhatta dollaria. Hallitus rakennuttaa viljaelevaattorin, joka maksaa puolitoista miljoonaa dollaria. Canadian Northern elevaattoria suurennetaan. Canadian Northern "koli- ja ooritokkaa" suurennetaan. Van Norman ja Cumberland-katujen kulmaan rakennetaan kahdeksankerroksinen rakennus. Iso kaksikerroksinen kauppahuoneusto rakennetaan Lyceum-teatterin ja Arthur-kadun välille. Park- ja Secord-katujen kulmaan rakennetaan "Armori", joka maksaa kahdeksankymmentä tuhatta dollaria. Water-kadulle rakennuttaa hallitus tullikonttorirakennuksen, joka maksaa neljäkymmentä tuhatta dollaria. Rakennetaan kaksikerroksinen liikehuoneusto Cameron ja Tupper-katujen välille Cumberland-kadulle. Viisikerroksinen rakennus rakennetaan Algoma-hotellin ja Matthews'en kaupan välille. Valimo ja muita lisäyksiä tehdään kuivalle tokalle, jotka maksavat sataviisikymmentä tuhatta dollaria. Pankkiiri Ray rakennuttaa 30 uutta taloa Ray-parkkiin. Itäinen syndikaatti rakennuttaa 200 uutta taloa työläisille. Liikerakennus Arthur- ja Court-katujen kulmaan, rakennuttaa läntelainen syndikaatti. Useampia uusia rakennuksia Mariday-parkkiin.

Onpa siinä yhden kesän osaksi töitä näin pikkukaupungille. Kunhan eivät vain olisi reportterien kekseliäissä aivoissa syntyneitä, sillä näin kevätpuoleen niitä tapaa aina syntyä meidän porvarillisten lehtiemme toimituksissa tuonlaisia suuria suunnitelmia sentähden kun maakeinottelijat tarvitsevat tuonlaisia puhveja saadaksensa vireille sellaisen maahuijauksen kuin oli viimekevänäkin.

Fort Williamista.

— *Kannatatko omaa liikettäsi?* Fort Williamin s. s. o. ravintolaa 208 Robertson St. On ehdottomasti parhain ruokapaikka niin joutilaille kuin raatajillekin.

—*Uusia naisten ruiskuja* saapunut. Käykää katsomassa Gillehpien apteekissa. — K. G. K. Nyman, Simpson & Bethune st. Cor.

— **Jo ennen tunnettu asia on että halvin ja paras ruoka sekä lihatavara Fort Williamissa ja ympäristöllä on saatavana Osuuskaupasta.** Lähettäkää tilauksenne osotteella: 528 Simpson St., Fort William. Silloin saatte kunnollisen tavaran kohtuhinnalla.

(T.T.L.).

— *Naisille* huomautetaan, että ompeluseuran kokous pidetään tänään kello 3, kuten tavallista.

— *Viikkokouksessa* viime tiistai-iltana osaston johtokunta myönsi pyynnöstä eron näytelmäseuran johtaja E. Leinolle.

Jos haluatte **ensiluokan ruokatavaraa kohtuhinnoilla** niin silloin on teidän paras pistäytyä tai tilata **Osuuskaupasta.** Siellä on suuri valikoima kaikkea ruokatavaraa, kannutettuja hedelmiä, jauhoja, eläinten rehuja y. m. y. m.

Myös **lihakauppamme** on aina täydellisesti varustettu verskillä lihoilla ja kotiteko makkaroilla useampaa eri lajia.

Myös pyydämme huomauttaa että meidän **vaate-osastossamme** on saatavana hattuja, lakkeja, alusvaatteita, paitoja, kenkiä, ropessia, macKinaw takkeja, housuja y. m. y. m.

Siis pistäytykääpä katsomassa.

Linja tilaukset toimitetaan huolellisesti.

The Co-operative Trading Co., Ltd.

318 Bay st. Port Arthur

Ruokalan Telef. 1058 North
Lihakaup. „ 1118 „

Adams'in REET ja KÄRRYT sekä Cockshutt'in MAANVILJELYSTYÖKALUT
ovat parhaimmat mitä rahalla voi ostaa. Niitä myy
AGROS MAANVILJELYSKALUSTO KAUPPA,
204 Court st. S., Port Arthur, Ont.
JOHN MANNERSTAM, omistaja.

ASIOITA AJAA — RAHAA LAINAA — MAITA OSTAA JA MYY
JOHN B. MANNERSTAM,
294 Court str., Puhelin 1139 N., Port Arthur, Ontario, Canada.

Leino on vielä toimessa seuraavan kuukauden loppuun.

Paikka päätettiin julkaista avonaiseksi Työkansassa ja Työmiehessä. Hakijain on ilmoittauduttava tulevan maaliskuun 20 päivään mennessä.

— *Samaan aikaan* piti kaupungin valtuusto kokoustaan.

Siellä valittiin 3-henkinen komitea tutkimaan kaasutehtaan perustamiskysymystä.

Superior Elevator-yhtiö kirjelmässään anoi $1119.00 vahingonkorvausta, vahinko muka aiheutuen siitä, että hiljattain kaupungin vesijohto ratkesi ja vettä virtasi elevatorin pohjakerrokseen. Asia pantiin vaatimuskomiteaan.

Rowand ja McKenzie-katujen veronmaksajat vaativat parempaa valotusta. Lykättiin valokomiteaan.

Paljon muuta asiaa tehtiin.

Port Arthurin ympäristöltä.

INTOLA.

Intolan kirjeen, joka oli Työkansan No. 42, johdosta olen aikonut vähän töhertää, jos suotte tälle sijaa.

Täältä ei usein näe mitään Työkansan palstoilla, mutta nyt näkyy joku herrasmies ruvenneen pitämään vähän huolta paikkakunnan asioista. Mutta näyttää vähän ikävältä kun sillkään ei näytä olevan pääkuoressa muuta kuin joutavaa hammastelua omia naapureita kohtaan, joka minusta tuntuu kovin joutavalle. Täällä kyllä voisi pikkuasiat sopia kylän keskuudessa, eikä niin joutavaa roskaa mailmalle toitottaa — jos kohta eräälle naapurille olisi pieni ereys tullutkin, jonkun vesikuopan reunalla olleen kupin suhteen. Minä olen sitä mieltä että ei Työkansan lukiat idässä eikä lännessä voi kiittää tätä meidän herrasmiestä siitä, että hän noin hyvästi osaa antaa tietoja mailmalle pikkuriidoista, enämpi kuin siitäkään, jos Intolassa on nyt "fooni" kun ei kerta sitäkään ole köyhäin käytettäväksi, ainoastaan varakkaille.

Mutta minä olen kuullut että nyt perästä on jo köyhilläkin lupa ottaa, koska kuuluu olevan eräällä naapurilla sellainen suuri lista, johon mahtuu sata nimiä. Siihen kun käyt sinäkin pistämässä nimes, niin pian tulee joku isonlainen ukko, joka pistää langanpään sinunkin seinäsiraosta sisään. Sitte on hyvä ittes käyttää ja samalla autat sinä naapurias.

Osaston perustamishommasta arvoisa herra myös puhuu, mutta sanoo olevan täällä vielä pari kolme junnua sitä vastaan. — Se on siis: isä, poika ja pyhä henki, ja mahdollisesti hän itse yksi niistä.

Greetu Ananias Savipää.

Halutaan tietää.

Missä nykyään on tuttavani **Mooses Taskinen,** kotoisin Varpaisjärven pitäjästä, K. l. Kirjoita pian, sillä asia on tärkeä! Osoite **Paul Laitinen,** 228 Secord st., Port Arthur, Ont., Canada.

Värssypaperia

on saatavana

Työkansan kirjakaupasta.

Papereihin on painettu monenlaisia kauniita värssyjä

Tilataan osotteella:

Bx 516, Port Arthur, Ont., Can.

Campbell Bros.

Myydään puolella hinnalla

PERJANTAINA JA LAUANTAINA

NAISTEN

ALUSVAATTEITA

45—60c harmaita union tekoisia villaisia alusvaatteita naisille ja lapsille **$25**

$1.00—$1.25 valkoisia villa puseroita ja housuja **$50**

$1.75 täysivillaisia silkkipaitoja ja housuja **$75**

$5.00 PUSEROITA

Nämä ovat mustia ja muita värejä kaikkia kokoja **$1.95**

45c liina Vestia ja "Lown" puseroita **$1.45**

$18.00 PUKUJA

Naisten hyviä silkki ja sateeni pukuja väriltään ruunia, mustaa y. m. Nämä ovat viime muotia ja joitain iltapäivä ja ilta pukuja joiden tavall. hinta on $15, $18, $20 ja $23. Myydään suuremmalla alennuksella mitä missään muualla Port Arthurissa **$5.00**

Sukkia ja Käsineitä

25c Lasten villakäsineitä	5c
35c Lasten villakäsineitä	10c
35c Naisten käsineitä	10c
35c Lasten käsmeri sukkia	20c
50c Naisten käsmeri sukkia	25c
35c Naisten käsmeri sukkia	25c

A. Ericksonin
PALLOHUONE
sijaitsee Cumberland kadulla 115. On saatavana sikaria, paperossia sekä kaikenlaista tupakkaa.

Levittäkää Työkansa

NOIN 20 VUOTTA

suuret joukot suomalaisesta väestöstä Sudburyn piirikunnassa ovat ostaneet meiltä kelloja ja juwelitavaroita sentähden, että meillä on täydellinen varasto Illinois, Hamilton, Elgin ja Waltham tehtaiden paraita kelloja, kulta- ja kullatuita sekä hopeaisia kellonkuoria.

Meiltä saatte myös hienoja vihkisormuksia, sekä lupakirjoja kun menette naimisiin.

A. H. BEATH,
Parhain kellojen korjaaja.

Kuumaa! Kuumaa!

Talvipakkasella on suurin nautinto istua **Secord streetin uuden saunan lauteilla.**

Sauna on nyt valmis ja yleisön käytettävänä joka **Tiistai, Torstai ja Lauantai.**

K. NYMAN,
220 Secord st., Port Arthur.